

# АГАТА КРИСТИ ИСКРЯЩ ЦИАНКАЛИЙ

Част 4 от „Полковник Рейс“

Превод от английски: Владимир Германов, 1992

[chitanka.info](http://chitanka.info)

# КНИГА I

## РОЗМАРИ

*„Какво мога да направя, за да залича спомените си?“*

За Розмари Бартън, умряла преди близо година, мислеха шестима души...

# 1

## АЙРИС МАРЛ

Айрис Марл мислеше за сестра си, Розмари.

В продължение на близо година, тя се бе мъчила да се отърве от спомените за нея. Не искаше да се връща към миналото.

Беше прекалено болезнено... прекалено ужасно!

Посинялото от цианкалия лице, конвулсивно стиснатите пръсти...

Контрастът между това и веселата хубава Розмари от предишния ден... Е, може би не точно весела. Беше преболедувала инфлуенца... чувстваше се подтисната, паднала духом... За всичко това стана дума при предварителното следствие. Самата Айрис го посочи. То обясняваше самоубийството на сестра ѝ, нали?

След като следствието приключи, Айрис целенасочено се бе мъчила да прогони всичко от главата си. Каква полза има от спомените? Забрави изцяло! Забрави цялата тази ужасна история!

Само че сега тя разбра, че трябва да си спомни. Трябваше да се замисли за миналото... Внимателно да възстанови всичко, дори маловажните на пръв поглед подробности...

Необикновеният разговор с Джордж миналата вечер я подтикна към това.

Беше толкова неочакван, толкова шокиращ. Чакай! Чак толкова неочакван ли беше наистина? Нямах ли някакви признаци и преди това? Джордж беше станал мълчалив, разсеян... вършеше необясними неща... беше... да... беше станал особен. Това е точната дума!

Всичко подсказваше, че ще се случи нещо такова... като миналата вечер, когато той извади писмата от чекмеджето на бюрото си и ѝ ги показва.

Така че сега тя не можеше да направи нищо... Трябваше да мисли за Розмари... да си спомня за нея.

Розмари... сестра ѝ.

Айрис изведнъж с ужас осъзна, че едва сега се замисля за сестра си за първи път. Тоест, за първи път се мъчеше да я погледне

обективно, като личност.

Винаги я беше приемала без да си задава въпроси. Човек не разсъждава за баща си, за майка си или леля си. Те просто съществуват и толкова.

Никой не възприема близките си като обикновени човешки същества. Не се пита що за хора са.

Що за човек беше Розмари?

Сега отговорът на този въпрос беше толкова важен! Много неща биха могли да зависят от него. Айрис се потопи в миналото. Двете с Розмари като деца...

Розмари — с шест години по-голяма.

Пред очите ѝ заиграха образи от миналото — кратки епизоди, хаотични проблясъци. Тя — съвсем малка — яде хляб и мляко, а Розмари — важна със завързаната си на две опашки коса — „учи уроците“ си, седнала на масата.

Лято на морския бряг — Айрис завиждаше на Розмари, защото е „голямо момиче“ и умее да плува!

Розмари отива да учи в пансион — идваше си за ваканциите. После, Айрис е ученичка, а Розмари се „шлифова“ в Париж. Ученичката Розмари — непохватна, краката и ръцете сякаш ѝ пречат. „Шлифованата“ Розмари, завърнала се от Париж с някаква нова, непозната и респектираща елегантност, с мек говор, изящна, с поклащаща се заоблена фигура, със златисточервена кестенява коса, тъмносини очи и дълги черни мигли. Смуцаващо красиво същество — пораснало в друг свят!

След това се виждаха много рядко. Пропастта от шест години между тях по онова време беше най-дълбока.

После Айрис ходеше на училище, а Розмари бе изцяло погълната от водовъртежа на „сезона“. Дори когато се върна у дома след пансиона, пропастта между двете остана. Животът на Розмари беше запълнен със сутрини, прекарани в леглото, обеди с други дебютантки и танци през повечето вечери. Айрис прекарваше времето си с мадмоазел в стаята за учене. Понякога се разхождаше в парка. В девет вечеряше и в десет вече беше в леглото. Контактите между двете сестри се свеждаха до кратки реплики:

— Здравей, Айрис. Позвъни за такси, агънце! Моля те! Ще закъснея убийствено!

Или:

— Не ми харесва тази рокля, Розмари. Не ти стои добре. Като раздърпана е!

След това дойде годежът на Розмари с Джордж Бартън. Възбуда, пазаруване, реки от подаръци, булчински рокли.

Сватбата. Айрис крачеше след булката в черквата и чуваше шепот:

— Колко е красива!

Защо Розмари се омъжи именно за Джордж? Още тогава Айрис беше изненадана. Толкова много вълнуващи млади мъже ѝ се обаждаха, излизаха с нея. Защо избра тъкмо Джордж Бартън — петнадесет години по възрастен от нея? Наистина, беше мил и приятен, но съвсем определено — скучен.

Джордж беше заможен, но не в богатството му беше причината. Розмари също имаше пари при това никак не малко.

Парите на чичо Пол...

Айрис внимателно прерови паметта си, за да разграничи онова, което знаеше тогава, от това, което бе научила после.

Например чичо Пол.

Всъщност той не ѝ бе истински чичо и Айрис знаеше това още от самото начало. Без да ѝ казват, тя беше наясно с някои факти. Пол Бенет бе обичал майка им, но тя беше предпочела друг, по-беден мъж. Пол Бенет бе приел поражението си романтично — беше останал приятел на семейството и бе запазил платоническата си, романтична преданост. Беше се превърнал в чичо Пол и беше станал кръстник на първото дете — Розмари. Когато почина, стана ясно, че е завещал цялото си състояние на кръщелницата си — тогава момиче на тринадесет години.

Освен красотата си, сега Розмари имаше и наследство. А се беше омъжила за добродушния скучен Джордж Бартън.

Защо? Айрис си бе задавала въпроса тогава, задаваше си го и сега. Не вярваше някога сестра ѝ да е била влюбена в Джордж. Но изглеждаше много щастлива и беше привързана към съпруга си — съвсем определено. Беше привързана. Айрис знаеше тези неща, защото след смъртта на майка им — деликатната, хубава Виола Марл — тя отиде да живее при Розмари Бартън и мъжа ѝ. Тогава беше на седемнадесет години.

На седемнадесет. Айрис се замисли. Що за човек е била тя тогава? Какво беше чувствала, виждала, как бе разсъждавала?

Стигна до заключението, че младата Айрис Марл не се беше развивала достатъчно бързо — не беше използвала мозъка си, беше се примирила с нещата такива, каквито са. Била ли е огорчена от факта, че майка ѝ изцяло беше отдадена на Розмари? В общи линии ѝ се струваше, че не. Бе приела без никакво колебание, че Розмари е по-важната от двете. Розмари вече беше „излязла“ в обществото — естествено бе майка им да се грижи повече, доколкото ѝ позволяваше здравето, за по-голямата си дъщеря. Нямаше нищо по-естествено от това. Някой ден щеше да дойде редът и на Айрис. Виола Марл беше доста далечна майка — заета преди всичко със здравето си, тя поверяваше децата си на бавачки, гувернантки, училища — но в кратките моменти, които прекарваше с тях, неизменно бе очарователна и мила. Хектор Марл почина, когато Айрис беше на пет години. Някак си, без да има представа откъде и как е научила, тя знаеше, че баща ѝ е пиел повече, отколкото трябва.

Седемнадесетгодишната Айрис Марл бе приела живота такъв, какъвто е; беше тъгувала за майка си, беше носила траур, беше отишла да живее в къщата на сестра си и мъжа ѝ, на площад „Елвастън“.

Там понякога много скучаеше. Айрис нямаше да „излезе“ от къщи официално до следващата година. Междувременно три пъти седмично вземаше уроци по френски, немски и някои науки. Често нямаше какво да прави и дори с кого да си поговори. Джордж беше мил, приятен и се държеше с нея като брат. Отношението му никога не се промени. И сега беше същият.

А Розмари? Айрис не я виждаше често. Повечето време сестра ѝ прекарваше навън. Шивачи, коктейли, бридж...

Какво всъщност знаеше за родната си сестра? За вкусовете ѝ, за надеждите ѝ, за страховете ѝ? Тръпки да те побият, като си помислиш колко малко можеш да познаваш човека, с когото си живял в една и съща къща толкова дълго! Сестрите не бяха близки помежду си.

Но сега трябваше да се замисли. Трябваше да си спомни. Би могло да е важно.

Без съмнение, Розмари изглеждаше щастлива...

До онзи ден — една седмица преди да се случи трагедията.

Тя, Айрис, никога нямаше да го забрави. Той беше запечатан в паметта ѝ кристално ясно — всяка подробност, всяка казана дума. Блестящата махагонова маса, бутнатият назад стол, набързо изписаният лист...

Айрис затвори очи и си представи сцената.

Как влезе в стаята на Розмари, как внезапно спря.

Толкова се стресна! Това, което видя! Розмари, седнала до писалището с глава, опряна на дланите ѝ. Розмари, разплакана, разтърсвана от дълбоки неукротими ридания. Никога дотогава не беше виждала сестра си да плаче и я обзе страх.

Наистина Розмари беше преболедувала от инфлуенца. Всички знаеха, че след тази болест „човек се чувства депресиран“. И все пак...

Айрис извика с детски, уплашен глас:

— Розмари! Какво има?

Розмари се изправи и махна косата от разкривеното си лице. Направи усилие да се овладее. Каза забързано:

— Нищо, няма нищо. Какво си ме зяпнала така? Стана и излезе от стаята.

Озадачена и разтревожена, Айрис направи няколко крачки напред. Погледът и се спря на писалището, където зърна собственото си име, написано с почерка на сестра ѝ. Нима на нея беше писала Розмари?

Приблужи се още и погледна синия лист, с големите, характерно разкривени букви, сега дори повече, заради бързането и вълнението.

Мила Айрис,

Няма никакъв смисъл да пиша завещание, защото и без това парите ми ще получиш ти, но искам да съм сигурна, че някои от нещата ми ще отидат при определени хора.

На Джордж — бижутата, които ми е подарил, а също и малкото порцеланово ковчеже, което купихме, когато бяхме сгодени.

На Глория Кинг — платинената ми табакера.

На Мейзи — конят ми от китайски порцелан, който винаги е харес...

Писмото свършваше тук, с дълга права линия, когато Розмари е хвърлила писалката и се е разплакала.

Айрис стоеше като вкаменена.

Какво означаваше това? Розмари не беше на смъртно легло, нали? Болестта ѝ беше много тежка, но вече всичко бе минало. Пък и хората не умират от инфлуенца... поне понякога. А Розмари бе оздравяла. Сега беше съвсем добре — само малко отпаднала и слаба.

Айрис плъзна поглед по редовете още веднъж и една фраза ѝ направи силно впечатление:

„... без това, парите ми ще получиш ти...“

Тогава за първи път разбра какви са условията в завещанието на Пол Бенет. От малка знаеше, че Розмари е наследила състоянието на чичо Пол, че е богата, докато тя самата е сравнително бедна. Дотогава изобщо не си беше задавала въпроса какво ще стане с богатството, ако сестра ѝ умре.

Ако някой я беше попитал, щеше да отговори, че ще го получи Джордж като неин съпруг, само би добавила, че е абсурдно, тя да умре преди него!

Но листът, написан от ръката на сестра ѝ, черно на бяло, стоеше пред очите ѝ. Ако сестра ѝ умреше, парите щеше да получи Айрис. Но няма това беше законно? Наследството трябваше да получи съпругът, не сестрата! Освен, разбира се, ако Пол Бенет не е поставил изрично това условие в завещанието си. Да, сигурно това беше обяснението. Чичо Пол беше пожелал тя да придобие състоянието му, ако Розмари умре. Това правеше положението по-малко нечестно.

Нечестно? Когато думата изскочи в мислите ѝ, тя се стресна. Нима беше мислила, че е нечестно Розмари да получи всичките пари на чичо Пол? Предположи, че някъде дълбоко в себе си е чувствала именно това. Наистина беше нечестно. В края на краищата, тя и Розмари бяха сестри. Беше ги раждала една и съща майка. Защо чичо Пол трябваше да завещае всичко само на едната?

Розмари винаги бе имала всичко!

Празненства, рокли, млади влюбени в нея мъже, обожавачъ съпруг...

Единственото неприятно нещо, което преживя сестра ѝ, беше заболяването от инфлуенца. Но дори и това не продължи повече от седмица.



Тя се поколеба, застанала до писалището. Този лист... нима Розмари го беше оставила, за да го види прислугата?

Моментната нерешителност я напусна, тя го грабна, сгъна го на две и го прибра в едно от чекмеджетата.

След фаталния рожден ден писмото бе намерено на същото място и бе прието като допълнително доказателство, ако въобще имаше нужда от доказателства, че след заболяването си Розмари се е чувствала депресирана и нещастна и че не е изключено още тогава да е мислила за самоубийство.

Депресия след прекарана инфлуенца. Това беше мотивът, приет от следствието. Мотивът, за чието установяване беше помогнала Айрис. Той може би беше недостатъчен, но тъй като нямаше никакъв друг, в края на краищата бе приет. Тази година инфлуенцата беше лоша.

Нито Айрис, нито Джордж Бартън, не можаха да открият някаква друга причина — тогава.

Сега, след като си мислеше за случката на тавана, Айрис се чудеше как е могла да бъде толкова сяпа.

Всичко е ставало пред очите ѝ! И тя не е забелязала нищо!

Спомените ѝ прескочиха към празнуването на рождения ден и разигралата се трагедия. Нямаше нужда да мисли и за това. То беше свършило — край. Не мисли за ужаса, за следствието, за тиковете по лицето на Джордж и за зачервените му очи. Спомни си какво имаше в куфара на тавана.

Това се случи около шест месеца след смъртта на Розмари.

Айрис продължи да живее в къщата на площад „Елвастън“. След погребението, адвокатът на семейство Марл — достолепен господин с блестяща плешива глава и неочаквано проницателни очи, проведе разговор с Айрис. Обясни ѝ с възхитителна простота, че според завещанието на Пол Бенет, Розмари получава цялото му състояние, което при смъртта си трябва да остави на своите деца. В случай, че умре бездетна, всичко оставаше за Айрис. Адвокатът ѝ каза, че наследството е много голямо и ще може да се разпорежда с него, когато — навърши двадесет и една или след като се омъжи.

Междувременно, най-напред трябвало да се уреди въпросът с местоживеенето ѝ. Мистър Джордж Бартън бил настоял тя да остане в къщата и бил предложил да повикат сестрата на баща ѝ — мисиз

Дрейк, която била в много лошо финансово положение, заради сина си (черната овца на семейство Марл), който непрекъснато ѝ искал пари — за да се грижи за нея. Одобрява ли Айрис този план?

Айрис напълно го одобряваше и беше благодарна, че не се налага да прави други такива. Тя помнеше Леля си Люсила като добродушна застаряваща овца, почти без собствена воля.

Въпросът беше уреден. Джордж Бартън, много радостен, че сестрата на жена му ще остане да живее при него, се отнасяше към нея като към своя собствена сестра. Мисиз Дрейк, макар и не особено стимулиращ въображението компаньон, беше готова безпрекословно да изпълнява желанията на племенницата си. Отношенията в домакинството се установиха прекрасно.

Почти шест месеца по-късно, Айрис откри онова нещо на тавана.

Таванските помещения в къщата се използваша за складиране на стари мебели, ракли, куфари.

Един ден тя се качи там, за да потърси, уви безуспешно, един стар червен пуловер, който много харесваше. Джордж я беше помолил да не слага траур за Розмари, тъй като самата тя винаги е била против подобни неща. Айрис знаеше, че това е така и се съгласи да носи обикновени дрехи, предизвиквайки неодобрението на Люсила Дрейк, която беше старомодна и обичаше да се спазва „приличие“, както се изразяваше. Самата мисиз Дрейк все още се обличаше в черно, заради съпруга си, починал преди около двадесет години.

Айрис знаеше, че в един куфар на тавана, са сложени най-различни стари дрехи. Започна да рови, за да открие пуловера, но вместо него попадна на множество забравени неща — сивото си сако и полата, куп стари чорапи, екипа си за ски и няколко бански костюма.

Намери и един пенъоар на Розмари, който по някаква случайност, не беше даден на никого, за разлика от другите ѝ неща. Беше от коприна на точки и имаше големи джобове.

Айрис го разгърна и забеляза, че е в много добро състояние. После внимателно го сгъна и посегна да го върне в куфара, но — нещо прошумоля в ръката ѝ. Тя бръкна в джоба и извади смачкан лист хартия. Изглади го и видя, че е изписан от ръката на Розмари.

Леопард, мили, не можеш да искаш това! Не, не можеш, не можеш! Та ние се обичаме! Трябва да сме заедно! Знаеш го така добре, както и аз! Не можем просто да си кажем „сбогом“ и да продължим да живеем все едно, че нищо не се е случило! Знаеш, че това е невъзможно! Абсолютно невъзможно! Ние си принадлежим — завинаги! Аз не страдам от предразсъдъци — пет пари не давам какво ще си помислят хората. За мен любовта е по-важна от всичко останало! Ще отидем някъде заедно и ще бъдем щастливи — аз ще те направя щастлив. Помниш ли как веднъж ми каза, че животът ти без мен би бил прах и пепел? Помниш ли, скъпи? А сега най-хладнокръвно ми пишеш, че е по-добре всичко да свърши, че така било по-добре за мен. По-добре за мен? Та аз не мога да живея без теб! Съжалявам за Джордж — винаги е бил толкова добър с мен — но той ще ме разбере. Ще пожелае да ми върне свободата. Не е честно да живееш с някого, ако не го обичаш повече. Бог ни е направил един за друг, скъпи, знам, че е така. Ще бъдем много щастливи — но трябва да бъдем и смели. Сама ще кажа на Джордж за нас — искам да съм съвсем честна в отношенията си с него — но това ще стане след рождения ми ден. Знам, че така трябва да постъпя, Леопард, мили, и не мога да живея без теб. Не мога, не мога, НЕ МОГА! Колко глупаво е да пиша всичко това! И два реда щяха да са достатъчни. Просто: Обичам те! Никога няма да те оставя да си отидеш от мен! О, скъпи...

Писмото прекъсваше.

Айрис стоеше безмълвна и го гледаше втренчено. Колко малко знаеше за собствената си сестра!

Значи Розмари е имала любовник, писала му е пламенни писма и е искала да избяга с него!

Какво се е случило след това? В края на краищата, тя изобщо не е изпратила това писмо. Дали е изпратила друго? Какво в крайна сметка са решили да правят Розмари и неизвестният мъж?

(Леопард!? Каква фантазия придобиват хората, когато се влюбят! Каква глупост! Леопард!)

Кой е този човек? Дали я е обичал така, както тя го е обичала? Сигурно я е обичал. Розмари беше тъй невъобразимо хубава. И въпреки това, според писмото ѝ, той е предложил „всичко да свърши“. Какво означава това? Предпазливост? Той ѝ е казал, че го прави заради нея. За нейно собствено добро. Да, но нима мъжете не казват подобни неща, за да спасят репутацията си? Не означава ли всичко това, че този човек който и да е той, вече е бил отегчен? Може би за него връзката е била само едно преходно развлечение! Може би изобщо не я е обичал. Някак си, Айрис беше добила впечатлението, че непознатият е бил твърдо решен да скъса със сестра ѝ...

Но Розмари не е била съгласна. Не е искала да се съобразява с цената. Тя също е била изпълнена с решителност...

Айрис потрепери.

И да не е знаела абсолютно нищо... Дори и през ум не ѝ беше минавало подобно нещо. Мислеше, че сестра ѝ е доволна и щастлива и че с Джордж са напълно удовлетворени от живота си заедно. Каква слепота! Наистина трябва да е била сляпа, щом не е забелязала какво става със сестра ѝ.

А кой беше мъжът?

Тя се замисли. Потъна в спомени. Толкова много мъже се бяха навъртали около Розмари, бяха излизали с нея, непрекъснато ѝ се обаждаха по телефона. Никой от тях не се открояваше сред останалите. Но трябва да е имало някой, който е бил по-важен за нея — другите са били само камуфлаж. Айрис се смръщи объркано, мъчейки се да подреди мислите си.

В ума ѝ изпъкнаха по-отчетливо две имена. Трябваше, да, положително трябваше да е или единият, или другият. Стивън Фарадей? Сигурно е бил той. И какво ли толкова е видяла Розмари у него? Вдървен и надут млад човек... всъщност не и толкова млад. Наистина, хората говореха, че е много умен. Издигащ се политик, на когото предричаха в най-скоро време да стане заместник-министър, с цялата тежест на връзката си със семейство Кидърминстър зад гърба си. Дали заради това не се беше издигнал в очите на Розмари? Едва ли самият Фарадей би я накарал толкова да загуби ума си по него — толкова студено и саможиво същество! Но, говореше се, че жена му е

безумно влюбена в него, че с омъжването си за него — най-обикновено нищожество с политически амбиции — тя се е противопоставила на всички в могъщото си семейство. Щом като една жена може да изпитва такива силни чувства към него, значи и друга би могла. Да, сигурно е бил Стивън Фарадей.

Защото, ако не е бил той, оставаше Антъни Браун.

А Айрис не искаше да е бил той.

Наистина, той непрекъснато робуваше на Розмари, беше се поставил изцяло в нейна услуга, угаждаше ѝ и за най-малкия каприз, а на хубавото му лице се изписваше престорено отчаяние. Само че отношенията им бяха открити и явни и не би могло да станат прекомерно дълбоки.

Странно защо той изчезна след смъртта на Розмари. Никой не го беше виждал оттогава.

И все пак, не беше чак толкова чудно — той пътуваше много. Беше им разказвал за Аржентина, за Канада и Уганда, за Щатите. Според нея той беше американец или канадец, но пък не говореше с акцент. Не, не беше чак толкова странно, че не са го виждали оттогава.

Антъни Браун беше приятел с Розмари. Това беше причината да идва при тях. Беше ѝ приятел, но не и любовник! Би било ужасно, наистина ужасно, ако...

Тя погледна писмото в ръката си и го смачка. Щеше ѝ се да го хвърли, да го изгори...

Единствено инстинктът я спря да не го направи.

Някой ден това писмо би могло да се окаже твърде важно...

Тя отново изглади листа, взе го със себе си и го заключи в сандъчето с бижутата си.

Един ден това писмо би могло да покаже защо Розмари се е разделила с живота.

„Какво друго желаете, моля?“

Нелепата фраза на продавачите дойде неканена в ума ѝ и устните ѝ се изкривиха в кисела усмивка. Този любезен въпрос изглежда съвсем точно отразяваше внимателно насочвания процес на мисленето ѝ.

Нима не се опитваше да прави точно това като се връщаше към миналото? Беше си припомнила изненадващото разкритие на тавана. А

сега... Какво друго желаете да си припомните, моля? Кое беше другото нещо?

Разбира се, все по-странното поведение на Джордж. То никак не беше отскоро. Дребните неща, които я озадачаваха, сега, в светлината на изненадващия разговор предишната вечер, изглеждаха напълно обясними и разбираеми. Несвързаните забележки и действия застанаха по истинските си места в потока на събитията.

А и повторното появяване на Антъни Браун. Да, може би именно то трябваше да бъде следващото по ред събитие, защото стана само една седмица след намирането на писмото.

Айрис не можеше точно да си спомни чувствата си...

Розмари бе умряла през ноември. През май следващата година, Айрис, под крилото на Люсила Дрейк, беше започнала да излиза в обществото като всяко младо момиче. Вече ходеше на танци, на обеди и следобедни закуски, но това не ѝ харесваше особено. Чувстваше се неспокойна и неудовлетворена. Именно на една малко скучновата танцова забава, тя чу зад себе си глас:

— Но това е Айрис Марл, нали? Тя се обърна и се оказа лице в лице срещу мургавия чудат Антъни... Тони. Изчерви се.

— Не очаквам, да ме помните — каза той, — но...

Тя го прекъсна:

— Разбира се, че ви помня. Как да не ви помня?

— Чудесно! Мислех си, че сте ме забравили. Толкова много време мина!

— Зная. Не сме се виждали от рождения ден на... Тя млъкна. Думите бяха дошли сами, каза ги, без да се замисля. Кръвта се изтегли от лицето ѝ и тя пребледня. Устните ѝ започнаха да треперят. Очите ѝ изведнъж се разшириха и се изпълниха с отчаяние.

— Ужасно съжалявам — каза Антъни бързо. — Трябва да съм истински звяр, за да ви го припомня.

Айрис преглътна.

— Не... няма нищо — отговори тя.

(От рождения ден на Розмари. От вечерта на самоубийството ѝ. Няма да мисли за тази дата. Няма да мисли за нея!)

Антъни Браун повтори:

— Ужасно съжалявам. Моля ви, простете ми. Искате ли да танцуваме?

Айрис кимна. Макар че беше ангажирана за току-що започващия танц, тя се понесе по дансинга с Антъни. Видя как изоставеният ѝ партньор — изчервяващ се неулегнал младеж, чиято яка изглеждаше прекалено голяма за него — я гледа втренчено. „От тези — помисли си тя, — чието присъствие дебютантките са принудени да изтърпяват. Не като този мъж — приятелят на Розмари.“

Прониза я остра болка. Приятел на Розмари. Онова писмо. Дали не беше предназначено за този тук? Нещо в котешката гъвкавост, с която танцуваше, я караше да си мисли за прякора „Леопард“. Дали той и Розмари...

Тя го попита рязко:

— Къде бяхте през цялото това време?

Той я отдалечи малко от себе си и се вгледа в лицето ѝ. Сега не се усмихваше, в гласа му имаше хлад:

— Пътувах. По работа.

— Разбирам — каза тя машинално. — А защо се върнахте?

Той се усмихна отново и отговори с небрежен тон:

— Може би, за да видя вас, мис Айрис Марл. Изведнъж той я дръпна към себе си и двамата се понесоха между танцуващите със съвършено премерени движения — наистина я водеше прекрасно. Айрис се чудеше защо, макар че изпитваше истинско удоволствие, трябва да я е страх.

След това Антъни се превърна в част от живота ѝ — виждаше го поне веднъж на седмица.

Срещаха се в парка, на различни танцови забави, когато я канеха на вечеря, той се оказваше седнал до нея.

Но никога не идваше в къщата на площад „Елвастън“. Трябваше да измине известно време, докато Айрис забележи това — толкова ловко и умело намираще извинение, когато го канеха на гости. След като се убеди, че е така, тя започна да се чуди защо го прави. Дали не беше защото той и Розмари...

Тогава, за нейно изумление, добродушният и дискретен Джордж заговори за него:

— Кой е този Антъни Браун, с когото излизаш напоследък? Какво знаеш за него?

Айрис го изгледа втренчено.

— Какво знам?! Но защо? Беше приятел на Розмари!

Лицето на Джордж трепна и той примигна.

— Да, разбира се — гласът му беше удебелен и звучеше глухо.

— Извинявай, не трябваше да ти напомням — каза Айрис със съжаление.

Джордж Бартън поклати глава:

— Не, не. Не искам да я забравя. Всичко друго, но не и това. В края на краищата — той говореше с притеснение, лицето му беше извърнато встрани — дори и името ѝ, Розмари — розмарин, символизира спомените.

След това я погледна в очите и добави:

— Не искам да я забравиш и ти, Айрис.

Дъхът ѝ секна.

— Никога няма да я забравя! — За този младеж, Антъни Браун... Розмари може и да го е харесвала, но ми се струва, че не е знаела кой знае колко много за него. Трябва да си внимателна, Айрис. Сега си много богата.

Обзе я гняв.

— Тони... Антъни... има достатъчно пари. Когато е в Лондон, отсяда в хотел „Кларидж“!

Джордж Бартън се усмихна леко и промърмори:

— Съвсем почтено място... И скъпо. Все пак, мила моя, изглежда никой не знае що за човек е той.

— Той е американец.

— Може би. Ако е така, чудно е защо изобщо не се отбива в посолството си. Не идва често и у дома, нали?

— Не идва. И мога да го разбера, щом си толкова ужасен с него!

Джордж поклати глава.

— Изглежда бръкнах в раната. Е, добре. Просто исках да те предупредя навреме. Все пак ще поговоря с Люсила.

— Люсила! — изрече Айрис презрително.

— Да не би да има някакви проблеми? — попита Джордж угрижено. — Искам да кажа, тя прави ли каквото трябва, за да прекарваш времето си добре? Излизаш ли достатъчно?

— О, да. Труди се като истинска пчеличка...

— Защото, ако нещо не е наред, просто трябва да ми кажеш, дете мое. Можем да вземем някой друг. Някой по-млад и с по-съвременни възгледи. Искам да се забавляваш.



— Но аз се забавлявам, Джордж! Наистина!

— Добре тогава — въздъхна той. — Не разбирам много от тези неща, никога не съм разбирал. Но искам да имаш всичко, което пожелаеш. Няма нужда да пестиш пари, знаеш го.

Ето това беше Джордж — мил, стеснителен, дори на моменти непохватен.

Верен на обещанието, или заплахата си, той „поговори“ с мисиз Дрейк относно Антъни Браун, но както беше отредила съдбата, моментът се оказа неподходящ и не успя да привлече напълно вниманието ѝ.

Тя току-що беше получила телеграма от сина си, вечния неудачник, над когото трепереше сякаш беше зеницата на окото ѝ и който много добре знаеше как да дръпне струните на майчиното ѝ сърце, за да получи финансови облаги.

Можеш ли да ми изпратиш веднага двеста лири?  
Отчаян съм. Въпрос на живот и смърт. Ще се самоубия.  
Виктор.

Люсила плачеше.

— Виктор е толкова почтен! Той знае колко съм притеснена и никога не би ми се обадил, освен, ако положението не е наистина сериозно!

— Не ми се вярва — отвърна Джордж безсърдечно.

— Ти не го познаваш! Аз съм му майка и много добре знам какво представлява синът ми! Никога няма да си простя, ако не изпълня молбата му! Ако продам онези акции бих могла да...

Джордж въздъхна.

— Люсила, слушай. Ще телеграфирам на един от сътрудниците си там и ще получа пълна информация, затова което е станало. Ще разберем точно в каква каша се е забъркал синът ти. Но моят съвет към теб е да го оставиш да изсърба каквото е надробил. Никога няма да си стъпи на краката, ако не го направиш.

— Толкова си коравосърдечен, Джордж! Горкото момче никога не е имало късмет...

Джордж задържа — мнението си по този въпрос за себе си. Няма голяма полза от споровете с жени. Той само каза:

— Ще накарам Рут да се заеме веднага. До утре сутринта ще знаем какво е положението.

Люсила се поуспокои. Двестата лири бяха сведени до петдесет, но тя твърдо настоя тази сума да се изпрати.

Айрис знаеше, че Джордж изпраща свои собствени пари, независимо че твърдеше, че е продал от акциите на Люсила. Възхищаваше се от щедростта му и му го каза. Отговорът му беше прост:

— Слушай, ето как гледам на тези неща — във всяко семейство има по една черна овца, някой, за когото всички останали трябва да се грижат. Някой все ще хранути Виктор. Докато е жив.

— Но няма нужда това да бъдеш ти. Той не е от твоето семейство.

— Семейството на Розмари е и мое семейство.

— Джордж, ти си чудесен. Но не мога ли да го правя аз? Непрекъснато ми казваш, че не си знам парите?

Той се усмихна широко.

— Не можеш да направиш нищо такова, докато не станеш на двадесет и една. А ако си умна, няма да го правиш и тогава. Искам да ти дам един полезен съвет. Щом някой ти пише, че е готов да сложи край на живота си, ако не получи веднага двеста лири, обикновено се оказва, че и двадесет са достатъчно... Бих казал, че и десет са много! Едва ли можеш да убедиш една майка да престане да изпраща пари, но значително можеш да намалиш сумите, не забравяй това. Естествено, Виктор Дрейк никога няма да сложи край на живота си, не и той! Хората, които заплашват, че ще се самоубият, никога не го правят!

Никога ли? Айрис се замисли за Розмари. След това прогони това от главата си. Джордж нямаше предвид нея. Имаше предвид един безскрупулен млад човек, намиращ се в Рио де Жанейро.

Чистата печалба на Айрис от тази история беше, че майчината загриженост на Люсила Дрейк не ѝ позволи да насочи цялото си внимание към дружбата на племенницата си с Антъни Браун.

И така нататък... „Какво друго желаете, моля?“ Джордж! Обратът у него! Айрис вече не можеше да не мисли за това. Кога беше

настъпила тази промяна? Какво я бе предизвикало?

Сега, когато се мъчеше да си спомни, Айрис не можеше да посочи точно момента, в който всичко бе започнало. Още със самата смърт на Розмари Джордж беше станал замислен, разсеян, изпадаше в пристъпи на меланхолия. Изглеждаше по-стар, по-мрачен. Ала това беше напълно естествено. А кога разсеяността му бе преминала рамките на естественото?

Струваше й се, че за първи път е забелязала да я гледа объркано, особено, след конфликта заради Антъни Браун. След това беше започнал да се прибира от работа рано и да се затваря в кабинета (си, без да има какво да прави там. Веднъж беше влязла и го бе заварила да седи на бюрото си и да гледа втренчено стената пред себе си. Очите му бяха изгубили блясъка си. Имаше вид на човек, преживял силно сътресение, но на въпроса й какво се е случило, той отговори само:

— Нищо.

Времето течеше, а Джордж продължаваше да изглежда разтревожен и подтиснат.

Никой не беше обърнал особено внимание на това. Айрис също. Тревогите си той винаги обясняваше с удобното „бизнес“.

След това, в най-неочаквани моменти и без видима причина, започна да задава въпроси. Тогава именно Айрис реши, че той се държи „странно“.

— Слушай, Айрис, Розмари разговаряше ли с теб?

Айрис го гледаше.

— Но разбира се, Джордж. Поне... Какво имаш предвид?

— Говорила ли ти е за себе си, за приятелите си... Как се е чувствала? Щастлива ли е била или не? Такива неща.

Айрис си помисли, че разбира какво му тежи. Вероятно беше узнал за нещастната любовна връзка на Розмари.

— Никога не ми е говорила за тези неща — отвърна Айрис замислено. — Беше... непрекъснато заета. Вечно правеше нещо.

— А и ти беше малка, разбира се. Да, зная. Все пак, предположих, че може и да ти е казвала нещо.

Той я изгледа умолително — напомняше изпълнено с очакване куче.

Тя не искаше да го наскърбява, а и без това Розмари не и беше споменавала абсолютно нищо такова. Поклати глава.

Джордж въздъхна тъжно:

— Е, няма значение.

Един ден неочаквано я попита, кои са били най-добрите приятелки на сестра ѝ. Айрис се замисли.

— Глория Кинг. Мисиз Атуел... Мейзи Атуел. Джийн Реймънд.

— Беше ли близка с тях?

— Не знам доколко.

— Искам да кажа, смяташ ли, че би могла да е споделяла с тях?

— Наистина не знам... Не мисля, че е много вероятно... Какво да е споделяла?

Тя веднага съжали за последния въпрос, но отговорът на Джордж я изненада.

— Споменавала ли е Розмари, че се страхува от някого?

— Да се страхува?! Айрис се втренчи в него.

— Искам да разбера — обясни Джордж, — дали някога е имала врагове.

— Сред жените?

— Не, не това. Имам предвид истински врагове. Имало ли е някой... за когото знаеш... който да ѝ е имал зъб?

Прямият ѝ поглед изглежда го смути. Той почервеня, започна да се запъва:

— Звучи глупаво... знам... Мелодраматично... Но се чудех дали...

Ден или два след това, започна да я пита за семейство Фарадей. Често ли се е срещала с тях? Айрис не беше сигурна.

— Наистина не знам, Джордж.

— Говорила ли ти е за тях?

— Не, не си спомням такова нещо.

— Близки ли бяха?

— Розмари много се интересуваше от политика.

— Да. Това започна, след като се запозна с Фарадей в Швейцария. Преди това пет пари не даваше за никаква политика.

— Така е. Според мен Стивън Фарадей пробуди у нея този интерес. Даваше ѝ да чете брошури и други подобни неща.

Джордж попита:

— А какво мислеше за това Сандра Фарадей?

— За кое?

— За това, че съпругът ѝ дава на Розмари брошури.

Айрис отвърна неловко:

— Не знам.

— Тя е много въздържана жена — каза Джордж. — Изглежда студена като лед, но говорят, че е луда по мъжа си. От тези съпруги, които биха се възмутили, ако мъжете им дружат с други жени.

— Може би е така.

— Как се разбираха Розмари и Сандра Фарадей?

Айрис отговори бавно:

— Не мисля, че са се разбирали. Розмари ѝ се присмиваше. Говореше, че е препарирана политиканка и ѝ напомняла люлеещо се детско конче. (Тя прилича малко на кон, нали?) Казваше, че ако я боднеш с нещо, ще започнат да падат трици.

Джордж изсумтя. След това попита:

— Още ли се виждаш с Антъни Браун?

— Доста често.

Гласът на Айрис беше студен. Но Джордж не повтори предупреждението си. Сега изглеждаше заинтригуван.

— Доста е пътувал, нали? Сигурно е имал интересен живот. Разказвал ли ти е за себе си?

— Малко. Наистина е пътувал много.

— По работа, предполагам?

— Сигурно.

— С какво се занимава?

— Не знам.

— Няма ли нещо общо с фирми, произвеждащи оръжие?

— Не е споменавал.

— Е, не му казвай, че съм питал. Просто от любопитство. Миналата есен доста време беше заедно с Дюзбъри, а той е президент на „Юнайтед армс лими-тед“... Оръжейна компания. Розмари често се виждаше с него, нали?

— Да, така беше.

— Само че, не го познаваше от дълго време. Случайно ли са се срещнали? Водеше я на танци, струва ми се?

— Да.

— Доста се изненадах, когато го покани за рождения си ден. Нямах представа, че ѝ е толкова добър приятел.

Айрис каза тихо:

— Той танцува много хубаво...

— Да, да. Разбира се...

Без да ще, в главата ѝ се появи споменът за онази вечер.

Кръглата маса в „Люксембург“, меките светлини, цветята. Оркестърът и натрапващият се ритъм на музиката. Седмината, насядали около масата — тя, Антъни Браун, Розмари, Стивън Фарадей, Рут Лесинг, Джордж и вдясно на Джордж жената на Стивън Фарадей — лейди Александра Фарадей със светлата си права коса, леко извити нагоре ноздри и ясен надменен глас. Колко весела компания беше това... Весела ли беше всъщност?

И в центъра на всичко Розмари... Не, не... по-добре да не мисли за това. По-добре да си спомни как седеше до Тони — всъщност тогава се запозна с него както трябва. Дотогава той беше само едно име, сянка в гостната, гръб, придружаващ Розмари надолу по стълбата, към чакащото пред входа такси.

Тони...

Тя се стресна и се върна към реалността. Джордж повтори въпроса си:

— Чудно защо замина толкова скоро след това? Къде е бил, знаеш ли?

— О, в Цейлон... или в Индия — отговори тя неуверено.

— Онази нощ не спомена, че се кани да заминава.

— Откъде-накъде ще споменава? — попита Айрис рязко. — Трябва ли, наистина, да говорим за онази нощ?

Лицето му почервения.

— Извинявай... Не, разбира се, че не трябва. Съжалявам. Между другото, защо не го поканиш на вечеря някой път? С удоволствие ще го видя отново.

Айрис беше във възторг. Джордж идваше на себе си. Поканата беше предадена и съответно приета, но в последната минута се наложи Антъни да замине на север по работа и не успя да дойде.

Един ден, в края на юли, Джордж смути Айрис и Люсила, с новината, че е купил къща в провинцията.

— Купил си къща? — Айрис не вярваше на ушите си. — Но аз мислех, че ще наемем за два месеца онази в Горинг!

— По-добре е да си имаме наша, нали? Ще можем да ходим там през цялата година.

— Къде е? На реката?

— Не съвсем. Всъщност, далече е от нея. В Съсекс. Град Марлингъм. Къщата се нарича „Литъл Прайърз“ — малка, с дванадесет акра земя.

— Искаш да кажеш, че си я купил, без дори да ни я покажеш?!

— Стана случайно. Тъкмо я обявиха за продан. Веднага я купих.

Мисис Дрейк каза:

— Предполагам, че ще трябва да се ремонтира и да се преобоядиса?

Джордж отговори небрежно:

— О, всичко е наред. Рут ще се погрижи за това.

Те приеха споменаването на Рут Лесинг — способната секретарка на Джордж — с почиттелно мълчание. Рут беше цяла институция — практически се беше превърнала в член на семейството. Елегантна по особен чернобял начин, тя бе самата ефективност, придружена с такт...

Когато Розмари беше жива, много често казваше:

— Хайде да помолим Рут да се погрижи за това. Чудесна е, да оставим на нея.

Умелите ръце на мис Рут Лесинг можеха да преодолеят всяка трудност. Усмивнатата, приятна и сдържана, тя се справяше с всякакви препятствия. Управляваше офиса на Джордж и, както можеше да се подозира, и самия него. Той я боготвореше и разчиташе на мнението ѝ във всичко. Тя сякаш нямаше собствени нужди, собствени желания.

Въпреки всичко, в този случай Люсила Дрейк беше ядосана.

— Драги Джордж! Колкото и да е способна Рут... е, искам да кажа... жените от едно семейство, обичат сами да определят в какъв цвят да се боядисат стените в стаите им! Трябваше да попитате Айрис. Не говоря за тебе си. Няма нужда да се съобразявате с мен. Но за Айрис е обидно!

Джордж изглеждаше разкаян.

— Но аз... исках да ви изненадам!

Люсила нямаше как да не се усмихне.

— Какво дете си, Джордж!

Айрис се намеси:

— Не държа особено на цветовете. Сигурна съм, че Рут ще се справи отлично. Толкова е умна! А какво ще правим там? Има ли тенис корт?

— Има. На шест мили има и игрище за голф. Къщата е само на четиринадесет мили от морето. И нещо повече — имаме познати съседи. Винаги е по-разумно да отидеш някъде, където имаш познати.

— Какви познати? — попита Айрис рязко. Джордж отбягна погледа ѝ.

— Семейство Фарадей. Те имат къща на около миля и половина, от другата страна на парка.

Айрис се вгледа в него. След миг вече беше абсолютно убедена, че цялата тази сложна работа — покупка и ремонт на къща — е била предприета единствено с цел Джордж да се сближи с Александра и Стивън Фарадей. Те неминуемо щяха да поддържат близки отношения, след като се познават отпреди и живеят в съседни имения. Иначе трябваше да се държат хладно и неприязнено.

Но защо? Защо този настойчив интерес към семейство Фарадей? И защо с такова скъпо средство да се постига една толкова неясна цел?

Дали Джордж подозираше, че Стивън Фарадей и Розмари не са били само приятели? Не беше ли това проява на някаква странна посмъртна ревност? Не, тази мисъл беше прекалено безумна, за да е вярна.

И все пак, какво искаше Джордж от семейство Фарадей? Защо непрекъснато задаваше на нея, Айрис, всичките тези странни въпроси? Не беше ли станал прекалено особен напоследък?

Защо вечер беше толкова смутен и объркан? Люсила считаше, че пие повече портвайн, отколкото трябва. Тя беше способна да повярва в такова нещо!

Не, напоследък Джордж наистина се държеше странно. Изглежда беше обзет от някаква възбуда, прекъсвана от големи периоди на пълна апатия, когато сякаш изпаднаше в кома.

По-голямата част от лятото те прекараха в новата къща в провинцията. Беше ужасна! Айрис потрепери. Мразеше я! Беше хубава, добре построена, приятно обзаведена и боядисана (Рут Лесинг не можеше да сгреси) и въпреки, това някак си ужасяващо пуста! Не, те не живееха в нея. Те пребиваваха. Подобно на войници, които временно заемат някакъв наблюдателен пост.



Обикновените летни занимания още повече влошаваха нещата. В края на седмицата идваха гости; играеха тенис; вечеряха със семейство Фарадей. Сандра Фарадей се държеше мило с тях — чудесно отношение към нови съседи, които вече познаваш. Тя ги представи на други местни хора, даваше им съвети за ездитните коне, а към Люсила, като към по-възрастна жена, се държеше приятно почтително.

Но никой не можеше да отгатне какви мисли се крият зад маската на бялото ѝ лице. Беше като сфинкс.

Стивън виждаха по-рядко. Той често беше зает и отсъстваше. На Айрис ѝ се струваше, че нарочно гледа да се среща с тях колкото може по-рядко.

Така премина август, започна септември и те решиха, че ще се върнат в Лондон през октомври.

Айрис въздъхна с облекчение. Може би, като се приберат у дома, Джордж отново ще стане нормален.

И изведнъж, предишната нощ, на вратата на стаята ѝ се почука и тя се събуди. Запали лампата и погледна часовника си. Беше едва един часа. Бе си легнала в десет и половина и ѝ се струваше, че е много по-късно.

Наметна си пенъоара и отвори. Някак си, това ѝ се стори поестествено, вместо просто да извика: „Влез!“

На прага стоеше Джордж. Не беше си лягал и беше облечен с дрехите от вечерта. Дишаше неравномерно и лицето му имаше странен синкав оттенък.

— Айрис, ела долу в кабинета ми — каза той. — Трябва да поговоря с теб. Трябва да го кажа на някой!

Учудена, все още замаяна от съня, тя се подчини.

Долу в кабинета, той затвори вратата и ѝ посочи стола срещу бюрото си. Бутна табакерата към нея и сам запали цигара, след един-два неуспешни опита, защото ръцете му трепереха.

— Какво има, Джордж? — попита тя. Наистина се беше разтревожила. Той изглеждаше злокобно.

Говореше като едва си поемаше дъх — сякаш беше тичал.

— Не мога повече да мълча! Не мога да го държа в себе си! Трябва да ми кажеш какво мислиш... дали може да е вярно... дали е възможно?!

— За какво става дума, Джордж?

— Трябва да си забелязала нещо, нещо да си видяла. Сигурно е споделила с теб. Трябва да има някаква причина...

Тя го гледаше, без да мигне. Той сложи ръка на челото си.

— Не разбираш за какво говоря. Знам това. Изглеждаш ужасно уплашена. Няма нужда да се страхуваш, дете. Трябва да ми помогнеш. Трябва да си спомниш всяка проклета подробност, която можеш. Знам... струва ти се, че говоря несвързано, но ще разбереш всичко, когато ти покажа писмата.

Той отключи едно от страничните чекмеджета на бюрото и извади оттам два листа.

Те бяха бледосини и на тях беше написано нещо с малки печатни букви.

— Прочети това — каза Джордж.

Айрис погледна горния лист. На него съвсем ясно и без никакви заобикалки беше написано:

„МИСЛИШ, ЧЕ ЖЕНА ТИ СЕ Е САМОУБИЛА? НЕ  
Е ВЯРНО. БЕШЕ УБИТА.“

На втория лист пишеше:

„ЖЕНА ТИ, РОЗМАРИ, НЕ СЕ САМОУБИ. БЕШЕ  
УБИТА.“

Докато Айрис гледаше с празен поглед писмата, Джордж продължи:

— Получих ги преди около три месеца. В началото си мислех, че някой си прави шега — жестока, долнопробна шега. След това се замислих. Защо ще се самоубива Розмари?

Айрис отговори машинално:

— Депресия, след прекарана инфлуенца.

— Да, но когато се замислиш, ти се струва доста невероятно, нали? Колко хора прекарват тази болест и след това се чувстват подтиснати? И какво от това?

Айрис изрече с усилие:

— Може да се е чувствала нещастна.

— Да, може и да е било така — Джордж каза това съвсем спокойно. — Но въпреки това, не мога да допусна, че е сложила край на живота си, защото се е чувствала нещастна. Би могла да заплаши, че ще го направи, но не би го направила наистина.

— Но тя го е направила, Джордж! Какво друго обяснение може да има? Нали намериха отровата в чантата и!

— Знам. Всичко говори за самоубийство. Но след като получих това — той чукна с нокът двете анонимни писма, — започнах да се замислям. И колкото повече мисля, толкова повече ми се струва, че нещо не е както трябва. Затова ти задавах всичките тези въпроси... Дали Розмари е имала врагове... Дали някога е споменавала, че се бои от някого или от нещо. Този, който я е убил, би трябвало да има причина...

— Джордж! Ти си луд!

— Понякога си мисля, че наистина съм луд. Понякога чувствам, че съм на прав път. Все едно, трябва да науча истината. Трябва да я разбера. А ти трябва да ми помогнеш, Айрис! Искам да се замислиш! Да си спомниш! Това е... да си спомниш! Да се върнеш към събитията от онази нощ отново. И отново..., защото, виждаш ли..., ако е била убита, убиецът е бил някой от присъстващите на масата! Разбираш това, нали?

Да, тя разбираше това. Повече не можеше да отбягва мислите за онази вечер. Трябваше да си спомни всичко... Музиката, бумкането на барабаните, загасването на лампите, ваниететната програма, после отново светлината и простряната върху масата Розмари, с посиняло и изкривено от конвулсии лице.

Айрис потрепери. Беше уплашена... ужасно уплашена...

Трябваше да мисли... да се върне в онази нощ... да си спомни...

Розмаринът символизира спомените... Не можеше да има забрава.

**РУТ ЛЕСИНГ**

Рут Лесинг, през един от редките ѝ свободни от работа моменти, мислеше за съпругата на работодателя си. Розмари Бартън.

Ненавиждаше я. И разбра колко, едва след онази ноемврийска сутрин, когато се запозна с Виктор Дрейк.

От този разговор с Виктор Дрейк започна всичко — той даде началния тласък. Преди него, нещата, за които мислеше сега, бяха толкова далеч от съзнанието ѝ, че всъщност дори не си беше давала сметка за тях.

Беше се посветила на Джордж Бартън. От самото начало. Още, когато отиде при него — добре владеещо се, компетентно двадесет и тригодишно момиче — разбра, че той има нужда от някой, който да се грижи за него. Тя пое тези грижи. Бе му спестила много време, пари и тревоги. Дори започна да подбира приятелите му и да го насочва към подходящи хобита. Възпираше го от необмислени търговски операции и го поощряваше да поема разумни рискове. Нито веднъж през дългото им сътрудничество, Джордж не беше и помислил, че тя може да е нещо друго, освен изпълнителна, внимателна и изцяло подчинена нему секретарка. Външният ѝ вид му доставяше истинско удоволствие — сресаната блестяща черна коса, елегантните ѝ костюми и шумолящи блузи, малките перли на добре оформените ѝ уши, бледото ѝ, дискретно напудрено лице и приятният розов оттенък на червилото ѝ.

Рут, мислеше той, е свършена.

Харесваше улегналото ѝ, съдържано поведение. Тя не показваше чувствата си и не фамилиарничеше. В резултат на това, той споделяше с нея доста от личните си проблеми, а тя го изслушваше със съчувствие и винаги намираше някакъв полезен съвет.

Но Рут Лесинг нямаше нищо общо с брака му. Не го одобряваше. Въпреки всичко го прие и помощта ѝ при уреждането на подробностите около сватбата беше направо безценна. Спести на мисиз Марл доста усилия.

Известно време след това отношенията ѝ с Джордж Бартън сякаш поохладняха и не излизаха от рамките на служебните. Той ѝ поверяваше доста неща.

Независимо от всичко, Рут Лесинг се справяше с всичко толкова добре, че Розмари съвсем скоро се убеди, че е незаменима в много отношения. Секретарката на мъжа ѝ беше винаги мила, усмихната и готова да обслужи.

Джордж, Розмари и Айрис се обръщаха към нея на малко име и доста често я канеха за обяд или вечеря. Вече беше на двадесет и девет, но изглеждаше точно така, както беше изглеждала на двадесет и три.

Без някога да са разговаряли за интимните си проблеми, тя долавяше и най-малкото емоционално сътресение на Джордж. Разбра точно кога първоначалното му опиянение от брачния живот бе заменено от радостно задоволство, кога това задоволство отстъпи мястото си на нещо друго, което не можеше да се определи така лесно. Нарастващото му невнимание по онова време тя компенсираше със собствената си предвидливост.

Колкото ѝ разсеян да беше Джордж, Рут Лесинг с нищо не показваше, че е забелязала. И той ѝ беше благодарен за това.

Заговори ѝ за Виктор Дрейк една сутрин през ноември.

— Искам да свършиш една доста неприятна работа, Рут.

Тя го погледна с очакване. Нямаше нужда да му казва, че ще я свърши. Това се разбираше от само себеси.

— Във всяко семейство има по една черна овца — продължи Джордж.

Тя кимна с разбиране.

— Става дума за един братовчед на жена ми. Боя се, че наистина е тежък случай. Почти е разорил майка си — себеотдайна сантиментална душа, която е продала повечето от акциите си заради него. Започнал е с фалшификация на чек в Оксфорд, която са съумели да потулят, а след това непрекъснато пътува по света, но никъде не е успял да постигне каквото и да било.

Рут го слушаше без особен интерес. Тя познаваше този тип хора. Те ту отглеждаха портокали, ту се захващаха с птицеферма, ту отиваха в Австралия, за да се занимават с овце или в Нова Зеландия, за да търгуват със замразено месо. Никога не успяваха, никъде не се задържаха за по-дълго време и неизменно похабяваха парите, вложени

в начинанията им. Подобни хора не я интересуваха. Предпочиташе успелите.

— Сега отново се е появил в Лондон и разбрах, че е притеснявал жена ми. Не го е виждала откакто е била ученичка, но той е много убедителен мошеник и ѝ е писал с молба да му изпрати пари. Това вече не мога да изтърпя. Уговорих среща с него днес в дванадесет часа, в хотела му. Искам да отидеш вместо мен. Истината е, че не искам да се срещам с него. Никога не съм го виждал, не смятам да го виждам, не желая и Розмари да го вижда. Мисля, че всичко може да приключи много по-бързо и делово, ако се заеме друг човек.

— Да, това е умно. А какво трябва да направя с него?

— Ще му дадеш сто лири в брой и билет за Буенос Айрес. Но парите трябва да получи след като се качи на кораба.

Рут се усмихна.

— Разбира се! Искаш да си сигурен, че е заминал.

— Точно така.

— Тези неща се случват доста често — каза тя с безразличие.

— Права си. Има много такива хора — Джордж се поколеба. — Сигурна ли си, че нямаш нищо против да се заемеш с тази неприятна история?

— Разбира се, че нямам — отвърна тя с лека изненада. — Мога да те уверя, че много леко ще се справя с него.

— Ти можеш да се справиш с всичко.

— Билетът му запазен ли е? Как се казва, между другото?

— Виктор Дрейк. Ето билета. Купих го вчера. Корабът е „Сан Кристобал“ и тръгва от Тилбъри утре.

Рут взе билета, погледна го, за да се увери, че всичко е както трябва и го прибра в чантата си.

— Считай въпроса за уреден. Ще се погрижа за всичко. Къде трябва да стане срещата?

— В хотел „Рупърт“, до „Ръсел Скуеър“.

Тя си го записа.

— Рут, скъпа, не знам какво бих правил без теб...

— Той сложи развълнувано ръка на рамото ѝ. За първи път правеше такова нещо. — Ти си дясната ми ръка, моето второ „аз“.

Тя се изчерви от задоволство.

— Никога не съм ти казвал... Винаги съм приемал това, което вършиш за нещо съвсем естествено... Но не е така. Нямах представа колко много разчитам на теб за всичко... — той повтори: — За всичко! Ти си най-милата, най-добрата, най-чудесната жена на света!

— Ще ме разглезиш като ми говориш такива неща — Рут се засмя, за да прикрие удоволствието и смуцението си.

— Но това е самата истина. Ти си част от фирмата, Рут. Животът ми би бил немислим без теб.

Тя излезе стоплена от думите му. Когато пристигна в хотел „Рупърт“ тази топлина още не я беше напуснала.

Рут не чувстваше никакво притеснение, заради това, което трябваше да направи. Беше съвсем уверена в способността си да се справя с всякакви положения. Историите за лош късмет и неудачници никак не ѝ допадаха. Прие срещата с Виктор Дрейк като част от ежедневната си работа.

Той се оказа почти такъв, какъвто си го беше представяла, само че много по-привлекателен. Предварителното ѝ мнение и за характера му се оказа съвсем точно. Виктор Дрейк не беше стока. Беше безкрайно пресметлив и коравосърдечен, но прикриваше тези си качества зад фасада на непринуденост и приятна веселост. И изобщо не беше допускала, че може да притежава такава способност да чете в душите на хората и да влияе толкова силно на чувствата им. Или не беше оценила правилно собствената си устойчивост на мъжкия чар? Защото Виктор Дрейк наистина имаше чар. Посрещна я с радостно удивление:

— Изпраща ви Джордж? Но това е чудесно! Каква изненада!

Сухо и делово, тя изреди условията, поставени от Джордж. Виктор се съгласи с тях веднага.

— Сто лири? Никак не е лошо. Горкият Джордж! Бих се задоволил и с шестдесет, но не му казвайте! Условия? Да не тревожа прекрасната братовчедка Розмари, да не покварявам невинната Айрис, да не безпокоя чудесния Джордж? Разбира се, че няма! Кой ще дойде да ме изпрати на кораба? Вие, прекрасна мис Лесинг? Фантастично!

Той сбърчи нос и очите му заблестяха дружелюбно. Лицето му беше гладко и загоряло от слънцето, а нещо в маниерите му напомняше за тореадорите — колко романтично, наистина! Жените го харесваха и той знаеше това.

— От доста време работите при Бартън, нали мис Лесинг?

— От шест години.

— И той не би се справил с работата си без вас, нали? О, знам как стоят нещата. Знам и всичко за вас самата!

— Откъде? — попита Рут рязко.

Виктор се ухили:

— Розмари ми каза.

— Розмари? Но...

— Всичко е наред. Повече няма да я безпокоя. Тя вече прояви достатъчно съчувствие към мен. Даде ми една стотачка, между другото.

— Това говори зле за вас, мистър Дрейк.

— О, много ми се отдава да измъквам пари. Имам съвършена техника. Например въпросът винаги се урежда, ако изпратя телеграма с намек, че нещата опират до самоубийство.

— Би трябвало да се срамувате от себе си.

— Не смятам, че съм добър, мис Лесинг. Напротив, аз съм ужасно лош. И ми се иска да научите точно колко.

— Защо? — любопитства тя.

— Не знам. Може би, защото не сте като другите. Не бих могъл да ви приложа обичайната си тактика. С тези кристални очи... Не, би било безполезно. Номера с „вижте колко съм пострадал“ пред вас няма да мине. Вие нямате жалост.

Лицето ѝ стана каменно.

— Презирам жалостта.

— Въпреки името си? Рут означава жалост, нали. Безжалостната Рут.

— Не мога да съчувствам на слабостта — отговори тя.

— А кой твърди, че съм слаб? Не, това не е вярно. Може да съм порочен, но не съм слаб. Все пак, има едно хубаво нещо, което може да се каже за мен.

Тя сви устни — очакваше неизбежното оправдание.

— Какво е то?

— Обичам да се забавлявам — кимна той. — Забавлявам се невъобразимо много. Видял съм доста от този живот, Рут. Правил съм какво ли не. Бил съм актьор, магазинер, келнер, момче за всичко, носач на гарата и даже реквизитор в цирка! Бил съм моряк, участвал съм в



президентска предизборна кампания в Южна Африка. Бил съм в затвора! Само две неща не съм правил на този свят — не съм прекарал нито ден в честен труд и никога не съм плащал, за това, което получавам.

Той я погледна и се засмя. Тя чувстваше, че би трябвало да е отвратена. Но Виктор Дрейк притежаваше дяволска сила. Той можеше да представи и най-голямото зло като някаква шега. Очите му бяха толкова пронизателни.

— Няма смисъл да си така самодоволна, Рут. Ти не си толкова добродетелна, колкото си мислиш. Успехът е твоят фетиш. Ти си от тези, които най-накрая се омъжват за шефа си. Трябваше да се омъжиш за Джордж. Той сгреша с тази малка гъска Розмари. Трябваше да те вземе теб. Щеше да е сто пъти по-добре за него, ако го беше направил.

— Мисля, че тонът ви е неподходящ.

— Розмари е проклета глупачка. Винаги е била такава. Красива като самия рай и тъпа като галош. Тя е от онези, по които мъжете лапват още в първия миг, но само за кратко. А ти... ти си друга. Боже! Ако някой се влюби в теб, никога няма да му омръзне!

Беше засегнал уязвимата ѝ точка.

— Ако! Само че Джордж никога не би се влюбил в мен — каза тя в изблик на искреност.

— Ти са мислиш така. Не бъди глупава, Рут! Ако нещо се случи с Розмари той би се оженил за теб веднага!

(Да, това беше то. Началото на всичко.) Виктор продължи, без да отделя очи от нея:

— Но ти знаеш това не по-зле от мен.

(Ръката на Джордж върху нейната, мекият му топъл глас... Да това беше истина... Той разчиташе на нея, зависеше от нея...)

— Мило момиче — каза Виктор, — трябва да си по-уверена в себе си. Можеш да въртиш Джордж на малкия си пръст. Розмари е само една обикновена глупачка.

„Вярно е — мислеше Рут. — Ако не беше Розмари, бих могла да го накарам да се оженим. Бих била добра съпруга. Бих се грижила за него както трябва.“

Изведнъж я обзе безсилен гняв и тя се изпълни с негодувание. Виктор Дрейк я наблюдаваше с интерес. Обичаше да мушка разни

идеи в главите на хората. Или, както беше в този случай, да им показва, че те вече са там...

Да, ето така започна всичко... от тази случайна среща с мъжа, който на следващия ден щеше да отпътува за другия край на земята. Тази Рут, която се върна в офиса на Джордж Бартън, съвсем не беше като онази, която излезе оттам преди известно време, макар и никой да не би могъл да забележи това по външния вид или държането ѝ.

Скоро след като се прибра на работното си място, по телефона се обади Розмари.

— Мистър Бартън току-що отиде на обяд. Мога ли да помогна с нещо?

— Да, Рут, много те моля. Този отегчителен полковник Рейс е изпратил телеграма, в която казва, че няма да се върне навреме за рождения ми ден. Попитай Джордж кого да покана на негово място. Трябва да е мъж. Вече има четири жени... Айрис, Александра Фарадей и... коя, дявол да я вземе, беше другата? Не мога да си спомня!

— Мисля, че става дума за мен. Бяхте така любезна да ме поканите...

— О, да, разбира се! Как бях забравила! Розмари се засмя леко и непринудено. Тя не можеше да види внезапната червенина и стиснатата челюст на Рут.

Поканена на рождения ден на Розмари като един вид услуга — като жест към Джордж. „О, да! Ще поканим твоята Рут Лесинг. В края на краищата, на нея ще ѝ стане приятно, а е ужасно полезна. Освен това и видът ѝ позволява да бъде представяна на публично място.“

В този момент Рут разбра, че мрази Розмари Бартън.

Мразеше я, защото беше богата и безгрижна, невнимателна и безмозъчна. Никога не беше работила по цял ден в офис — всичко ѝ се поднасяше на златна табла. Любовни приключения, съвестен съпруг... никаква нужда да се труди, да крои планове за бъдещето...

Омразна, надменна, надута своеволна красавица!

— Искам да умреш! — каза тихо Рут в замлъкналата телефонна слушалка.

Думите ѝ я стреснаха. Толкова не ѝ подходдаха! Никога не беше избухвала, никога не беше проявявала невъздържаност, винаги бе успявала да запази самообладание, да се владее, да работи както трябва.

„Какво става с мен?“ — попита се тя.

През онзи следобед бе изпитала омраза към Розмари Бартън. Изпитваше я и сега, цяла година по-късно.

Някога, може би, щеше да е в състояние да забрави тази жена. Но това време още не беше дошло.

Тя се замисли за онези октомврийски дни.

Седеше и гледеше втренчено телефона... в сърцето ѝ се надигаше гняв...

Предаде на Джордж за телефонния разговор с жена му с приятен, овладян глас. Предложи тя самата да не отива на тържеството, за да има равен брой мъже и жени. Джордж не пожела и да чуе за такова нещо.

На следващия ден му докладва за отплаването на „Сан Кристобал“. Той беше облекчен, благодарен.

— Значи замина, така ли?

— Да. Дадох му парите миг преди да вдигнат трапа. — Тя се поколеба и добави:

— Когато корабът се отдели от кея, той махна и извика: „Много целувки на Джордж! Довечера ще пия за негово здраве.“

— Какво безсрамие! — отбеляза Джордж и полюбопитства:

— Какво мислиш за него, Рут?

Гласът ѝ умишлено беше безцветен и неутрален:

— Точно както предполагам. Човек без капка воля.

И Джордж не забеляза нищо... не долови нищо!

Искаше ѝ се да извика: „Защо ме изпрати при него? Не знаеше ли, какво може да направи с мен? Не разбираш ли, че от вчера нещо у мен се промени? Не виждаш ли, че вече съм опасна. Че не се знае какво мога да направя?“ Вместо това, тя каза с делови тон:

— А онова писмо от Сан Паоло... Отново беше компетентната секретарка... Още пет дни.

Рожденият ден на Розмари.

Спокоен ден в офиса... посещение при фризьора... новата черна рокля, умело поставеният грим... Лицето, което я гледеше от огледалото. Сякаш не беше нейното. Бледо, решително, огорчено лице.

Виктор Дрейк беше прав — у нея нямаше никаква жалост.

По-късно, когато гледеше посинялото сгърчено лице на Розмари, също не изпита жалост.

Сега, единадесет месеца по-късно, тя изведнъж почувства  
страх...

### 3

## АНТЪНИ БРАУН

Антъни Браун, вперил намръщено поглед в далечината, мислеше за Розмари Бартън.

Какъв глупак е бил, за да се забърка с човек като нея! Макар че това не беше необяснимо. Тя наистина беше прелестна. Онази вечер в Дорчестер, той не можеше да гледа нищо друго. Беше красива като хурия, а защо не и толкова интелигентна?

Хлътна доста сериозно. Употребил много енергия, докато намери някой, който да го запознае с нея, а това беше непростимо по времето, когато би трябвало да се занимава единствено с работата си и с нищо друго. В края на краищата, не беше отседнал в „Кларидж“ за удоволствие.

Но Розмари Бартън беше достатъчно хубава, за да го накара, въпреки угризенията на съвестта, да се отклони за малко от задълженията си. А сега си блъскаше главата и се чудеше как е могъл да бъде толкова глупав. За щастие не се случи нищо, за което да съжалява. Нещата скоро се върнаха към нормалното си състояние. Това не беше любов, не беше дори и увлечение. Просто трябваше да прекарват времето си добре — това беше всичко.

Наистина той изпитваше удоволствие. Розмари — също. Тя танцуваше като ангел и когато бяха заедно, мъжете се обръщаха да я гледат. Беше му приятно. Докато не ѝ се наложеше да заговори. Той благодареше на небето, че не е женен за нея. Какво би станало, ако човек се привърже към перфектно красивото ѝ лице и фигура? А тя дори не умееше да слуша интелигентно! Беше от онези момичета, които очакват всяка сутрин на закуска да им казваш, че ги обичаш до полуда!

Много хубаво, че се сеца за тези неща чак сега.

Тогава беше сериозно хлътнал по нея, нали?

Как ли не се стремеше да ѝ угоди. Обаждаше ѝ се, излизаха заедно, танцуваха, целуваха я в таксито. Беше започнал да се прави на истински глупак... до онзи странен, невероятен ден.

Спомняше си точно как изглеждаше тя, кичурът кестенява коса, падащ свободно върху едното ѝ ухо, спуснатите надолу мигли и блясъка в тъмносините очи под тях. Нацупените меки червени устни.

— Антъни Браун. Хубаво име. Той отговори небрежно:

— Добре утвърдено в обществото и напълно почитено. В двора на Хенри осми е имало висш сановник на име Антъни Браун.

— Потомък ли си му?

— Не бих се заклел.

— И по-добре.

Той повдигна вежди и каза:

— Аз съм от колониите.

— А не си ли италианец?

— О — той се засмя, — това, че съм малко мургав ли? Майка ми беше испанка.

— Това обяснява нещата.

— Какви неща обяснява?

— Много неща, мистър Антъни Браун.

— Изглежда много харесваш името ми.

— Вече казах, че е така. Хубаво име. И добави като гръм от ясно небе: — Във всеки случай е по-хубаво от Тони Морели.

Той не вярваше на ушите си. Беше невероятно, невъзможно!

Улови я за ръката. Тя изкриви лице от болка и се дръпна.

— Заболя ме!

— Къде си чула това име?

Гласът му беше дрезгав, заплашителен. Тя се засмя, доволна от реакцията, която беше предизвикала. Безмозъчната малка глупачка!

— Кой ти го каза?

— Някой, който те познава.

— Кой е той? Розмари, това е много сериозно нещо. Трябва да ми кажеш!

Тя го погледна косо.

— Един мой пропаднал братовчед. Виктор Дрейк.

— Не познавам човек с такова име.

— Предполагам, че когато сте били заедно, той е използвал друго. Искал е да спести неприятностите на семейството си.

— Разбирам — каза Антъни бавно. — Било е в затвора?

— Да. Четях конско на Виктор... говорех му как позори всички ни и така нататък. Разбира се, той не даваше и пет пари. След това ми се ухили и каза: „И ти не винаги държиш на почтеността, миличка. Снощи те видях да танцуваш с един бивш пандизчия. Всъщност, той е един от най-добрите ти приятели. Твърди, че се казва Антъни Браун, но в главата ми се върти нещо друго — Тони Морели.“

— Трябва да подновя познанството си с този приятел от младежките години — каза Антъни шеговито. — Ние бившите затворници трябва да се държим един за друг.

Розмари поклати глава:

— Късно е. Вчера го изпратиха в Южна Америка.

— Аха — Антъни пое дълбоко въздух. — Значи само ти знаеш тайната ми.

Тя кимна:

— Няма да я издам.

— И добре ще направиш — гласът му стана строг.

— Слушай, Розмари. Това е много сериозно, дори опасно. Не искаш хубавото ти лице да бъде обезобразено, нали? Има хора, които не биха се спрели пред нищо, да не говорим за такава дреболия като женската красота. А може да стане и нещо по-лошо. Могат да те очистят. Това не се случва само в книгите и филмите. Има го и в живота.

— Заплашваш ли ме, Тони?

— Предупреждавам те.

Щеше ли да го послуша? Разбираше ли тя, колко опасно е положението му? Такава глупачка! В празната и глава нямаше и капка разум. Не можеше да се разчита, че ще държи устата си затворена. Въпреки всичко, трябваше да опита... да я накара да осъзнае за какво става дума.

— Забрави, че изобщо си чувала името Тони Морели. Разбираш ли какво ти говоря?

— Но Тони, за мен няма никакво значение. Дори е вълнуващо да се запознаеш с бивш престъпник! Не бива да се срамуваш от това!

Абсурдна идиотка! Той я изгледа ледено. За миг се зачуди как изобщо е могъл да си въобрази, че я харесва. Никога не бе понасял глупаците дори когато са с красиви лица.

— Забрави, че си чувала за Тони Морели — повтори той мрачно.  
— Говоря съвсем сериозно. Никога повече не споменавай това име!

Налагаше се да се махне. Само това беше спасението. Не биваше да разчита, че тази жена ще мълчи. Щеше да се разприказва, когато ѝ хрумне и нищо под слънцето не можеше да я спре.

Тя му се усмихна очарователно, но той не се трогна.

— Не бъди толкова лош. Заведи ме на танци в „Джароуз“ другата седмица.

— Няма да съм тук. Заминавам.

— Няма да заминеш преди рождения ми ден, нали? Не можеш да ме изоставиш така. Разчитам на теб. Не, не казвай „не“. Прекарах тази ужасна болест и още се чувствам много слаба. Не бива да ме тревожиш. Непременно трябва да дойдеш!

Би могъл да бъде по-твърд. Би могъл да зареже всичко и да замине веднага.

Вместо това, през отворената врата той видя как по стълбите слиза Айрис. Айрис, висока и стройна, с бледото ѝ лице, черната коса и сивите ѝ очи. Айрис, далеч не толкова красива, колкото сестра си, но с качества, които Розмари никога нямаше да притежава.

В този момент Антъни съжаляваше, че е станал жертва, макар и в малка степен, на външния чар на Розмари. Към нея вече изпитваше това, което е чувствал Ромео към Розалин, когато за първи път е видял Жулиета.

Антъни Браун промени намеренията си. За част от секундата, той реши да направи нещо съвсем друго.



**СТИВЪН ФАРАДЕЙ**

Стивън Фарадей мислеше за Розмари — мислеше за нея със същото недоверчиво удивление, което тя винаги беше предизвиквала у него. Обикновено той успяваше да прогони спомените за нея от главата си, но понякога, упорита в смъртта си колкото и приживе, тя отказваше да се махне толкова лесно.

Винаги, когато си спомнеше сцената в ресторанта, първата му реакция беше една и съща — побиваха го силни и неудържими тръпки. Поне за това нямаше нужда да мисли! Спомените му отлетяха поназад, към живата Розмари, усмихната, дишаща, впила поглед в очите му...

Какъв глупак! Какъв невероятен глупак беше той!

Обзе го изумление — чисто и просто изумление. Как се бе случило всичко? Умът му не го побираше. Сякаш животът му бе разделен на две части — едната, по-голямата, беше разумна, уравновесена, подредена, тогава той напредваше; другата беше пропита от някаква краткотрайна, нехарактерна за него лудост. Тези две части просто не можеха да се съчетаят.

Въпреки всичките си способности и острия си, пронизателен ум, Стивън не можеше да види, че всъщност те бяха напълно съвместими.

Понякога се вглеждаше в досегашния си път и го преценяваше хладно, без излишни емоции, макар и с известно суетно самодоволство. Още от съвсем малък беше решен да успее в живота и независимо от трудностите и неизгодността на първоначалното си положение, той наистина беше постигнал много.

Възгледите и разбиранията му бяха до известна степен опростени. Той вярваше във волята. Човек би могъл да направи всичко, стига да има нужната за това воля!

Още от малък Стивън Фарадей упорито бе възпитавал волята си. В живота си той не можеше да разчита на нищо, освен на собствените си усилия. Когато беше дребничко момче на седем години, с високо чело и решително лице, той бе пожелал да се издигне, при това

значително. Вече знаеше, че родителите му няма да са му от голяма полза. Майка му се беше омъжила за човек с по-ниско положение от нейното и съжаляваше за това. Баща му — дребен строител, хитър, лукав и стиснат — беше презрян както от жена си, така и от сина си. Майка му — объркана, непостоянна и изпадаща в най-невероятни настроения — го изпълваше единствено с удивление и неразбиране, до деня, в който я намери паднала върху масата. До ръката и имаше празно шишенце от одеколон. Никога не беше допуснал, че настроенията ѝ могат да се обяснят с пристрастяване към алкохола. Тя никога не употребяваше концентрати или бира, а слабостта ѝ към одеколоните, според него, беше свързана с неясните ѝ оплаквания от главобол.

В онзи момент той разбра, че не изпитва обич към родителите си. Предполагаше, че и те не държат кой знае колко на него. Беше дребен за възрастта си, затворен, понякога заекваше. Баща му го наричаше „мамино синче“. Беше тихо момче и не създаваше никакви проблеми въкъщи. Очевидно баща му би предпочел да има по-буен син. „На неговата възраст непрекъснато правех лудории.“ Понякога гледаше Стивън и чувстваше неудобство заради собственото си по-ниско социално положение. Стивън бе взел чертите на майчиния си род.

Без много шум, с все по-голяма решителност, Стивън чертаеше собственото си бъдеще. Трябваше да успее. Като първо изпитание за волята си, той реши да овладее заекването. Стремеше се да говори бавно, с малки паузи между думите. След време усилията му се увенчаха с успех. Престана да заеква. В училище влагаше цялото си старание. Смяташе да стане образован човек. С образование можеше да се стигне далеч. Учителите му скоро го забелязаха и започнаха да го насърчават. Успя да спечели стипендия. Училищните власти се обърнаха към родителите му — момчето беше обещаващо. Мистър Фарадей, който печелеше не лошо от един ред зле построени къщи, в края на краищата се остави да го убедят, че трябва да вложи средства в по-нататъшното образование на сина си.

На двадесет и две години Стивън напусна Оксфорд с научна степен, с репутация на остроумен оратор и с умение да пише статии. Също така, той се бе сприятелил с някои полезни личности. Привличаше го политиката. Беше преодолял вродената си срамежливост и си бе изработил онова достойно за възхищение

скромно и дружелюбно отношение към хората, което подпомогнато от ума му, ги караше да казват: „Ето това момче ще стигне далеч“. Макар че по убеждения беше либерал, той много ясно си даваше сметка, че Либералната партия е бита карта. Записа се в редовете на лейбъристите. Скоро за него започнаха да говорят като за „изгряващ“ политик. Но Лейбъристката партия не го удовлетвори. Разбра, че не е така открита за нови идеи, че по традиция е по-потайна от могъщия си съперник — Консервативната партия. Консерваторите, от друга страна, търсеха обещаващи млади таланти. Стивън Фарадей беше одобрен. Беше точно това, от което имаха нужда. Последваха изборите, в които той спечели с много малка преднина пред кандидата на лейбъристите. Зае мястото си в Камарата на общините със самочувствието на победител. Кариерата му, възможно най-подходящата за него, бе започнала. В нея той вложи цялото си старание, всичките си амбиции. Чувстваше се способен да управлява, при това добре. Умееше да работи с хора, знаеше кога да ги ласкае и кога да им се противопоставя. Един ден се закле, че ще влезе в правителството.

Въпреки всичко, когато еуфорията от факта, че е станал член на Парламента поутихна, той усети остро разочарование. Трудно спечелените избори го бяха поставили за кратко в светлината на прожекторите, а сега беше попаднал в коловозите на ежедневието, беше най-обикновено колелце в партийната машина, трябваше да се подчинява на величията и да си знае мястото. Никак не беше лесно да се измъкнеш от сивата маса. Тук на младостта гледаха с недоверие. Човек имаше нужда не само от способности. Трябваше и влияние.

Имаше политически интереси, зад тях стояха известни фамилии. Необходима му беше нечия подкрепа.

Замисли се за брак. Дотогава не беше отделял много внимание на това. Някъде в периферията на съзнанието му се въртеше представата за красиво същество, което би стояло рамо до рамо с него и би споделяло живота му, би му родило деца и пред което той би разтоварвал тежестта на мислите си и проблемите си. Трябваше да бъде жена, която мисли като него — готова да насърчава успехите му и да се гордее с мъжа си, когато преуспее.

Един ден Стивън отиде на прием в дома на Кидърминстър. Тази фамилия беше една от най-могъщите в Англия. Още от край време тя беше свързана с политиката. Лорд Кидърминстър, с малката си

брадичка и висока, снажна осанка, беше познат навсякъде. Жена му, лейди Кидърминстър, с продълговатото си конско лице, беше чест гост на различни форуми и членуваше в най-различни комитети, пръснати из цялата страна.

Имаха пет дъщери, три, от които красиви (но всички бяха сериозни момичета) и един син, който все още учеше в Итън.

В семейството считаха, че е много важно да се насърчават младите обещаващи членове на партията. Оттук и поканата за Стивън Фарадей.

На приема той не познаваше почти никого и около двадесет минути след пристигането си все още стоеше сам до един прозорец. Постепенно тълпата около масата със закуски изтъня и хората се пръснаха из другите стаи. Тогава Стивън забеляза едно високо момиче, застанало недалеч от него. То беше облечено в черно и имаше притеснен вид.

Стивън Фарадей беше много добър физиономист. Същата тази сутрин в метрото, той бе взел изоставеното от някаква жена списание, за да го прегледа. Там имаше доста неясна снимка на лейди Александра Хейл, третата дъщеря на граф Кидърминстър, под която в клюкарски стил бяха написани някои подробности: „... винаги е била стеснителна и мълчалива... обича животните... преминала е курс по водене на домакинство, тъй като майка ѝ, лейди Кидърминстър, е убедена, че дъщерите ѝ трябва да са добре запознати с всички домашни проблеми...“

Сега пред него стоеше самата лейди Александра Хейл и с безпогрешното си чувство на срамежлив човек, Стивън разбра, че тя също е свенлива. Най-семплата от петте дъщери, Александра винаги бе страдала от чувство за малоценност. Макар и да беше получила същото образование като сестрите си, тя никога не бе достигнала тяхното умение да се държат в обществото и това много ядосваше майка ѝ. Сандра трябва да направи усилие... абсурдно е да е толкова притеснителна, толкова непохватна!

Стивън не знаеше тези подробности, но беше наясно, че момичето се чувства неудобно и че не е щастливо. Изведнъж го изпълни увереност. Това беше неговият шанс! Рискувай, рискувай, глупак такъв! Сега или никога!

Той прекоси стаята и застана до масата със закуски.

Взе си сандвич. След това се обърна към момичето и заговори нервно и с усилие (това не беше поза, наистина бе нервен). Каза:

— Бих... бих искал да си поговоря с вас... Имате ли нещо против? Не познавам почти никого тук, а както виждам и вие сте в същото положение. Не ме отблъсквайте... аз с-с-с-ъм уж-ж-асно срамежлив — заекването, от години забравено, се върна във възможно най-подходящия момент. — И в-в-вие се стеснявате, н-н-нали?

Момичето се изчерви, долната му устна увисна. Както той предполагаше, тя не намери сили да му каже коя е. Твърде трудно можеше да събере нужните думи, за да изрече: „Аз съм дъщеря на лорд Кидърминстър“. Вместо това, тя призна тихо:

— Така е, наистина съм стеснителна. Винаги съм била.

Стивън продължи веднага:

— Такова ужасно чувство! Не зная, дали човек някога може да го преодолее. На моменти сякаш езикът ми е завързан!

— И аз изпитвам същото.

Той не престана — говореше бързо с леко заекване, държеше се по момчешки, трогателно. Това бяха естествените му обноски само допреди няколко години. Умишлено ги бе запазил и усъвършенствал — държеше се като млад, невинен, очарователен човек.

Той скоро насочи разговора към театъра, спомена една пиеса, която се играеше в момента и бе привлякла голямо внимание. Тя я беше гледала. Започнаха да я коментират. В нея ставаше дума за държавните служители и скоро двамата се увлякоха в разговор на тази тема.

Стивън не прекали. Видя как в стаята влиза лейди Кидърминстър и търси с очи дъщеря си. В плановете му не влизаше да го представят на семейството сега и се сбогува.

— Беше ми приятно да разговарям с вас — каза той. — Всичко това ми беше ужасно противно, докато не попаднах на вас. Благодаря ви.

Той напусна дома на семейство Кидърминстър с приповдигнато настроение. Беше се възползвал от шанса си. Оставаше да затвърди постигнатото.

В продължение на няколко дни след това, той се навърташе около къщата. Веднъж Сандра излезе с една от сестрите си. Веднъж беше сама, но явно бързаше. Той поклати глава. Случаят не беше подходящ

— тя очевидно имаше някаква конкретна работа. Тогава, някъде около седмица след приема, търпението му беше възнаградено. Една сутрин тя се появи на входната врата с малко черно кученце и с бавни крачки се насочи към парка.

Пет минути след това, един млад мъж, забързан в обратна на нейната посока, спря внезапно и възкликна:

— Виж ти късмет! Чудех се, дали някога ще ви видя пак.

Гласът му звучеше радостно, а тя се изчерви съвсем мъничко.

Той се наведе към кучето.

— Какво хубаво животинче! Как се казва?

— Мактавиш.

— Шотландско име.

Известно време разговаряха за кучето. Изведнъж Стивън замълча притеснен.

— Онзи ден забравих да ви се представя! Казвам се Фарадей, Стивън Фарадей, и съм депутат. Но не от парламентарните лъвове.

Той я погледна въпросително и видя как отново се изчервява:

— Аз съм Александра Хейл.

Стивън реагира на това много умело. Все едно, че още беше в драматичния клуб на университета. Изненада, възхищение, разочарование, смущение!

— Вие... вие сте лейди Александра Хейл... Вие... Боже мой! За какъв ли глупак сте ме взели онази вечер!

Реакцията ѝ беше неизбежна. Както произходът ѝ, така и естествената ѝ доброта я задължаваха да го успокои, да го окуражи.

— Трябваше да ви кажа още тогава.

— Не, аз трябваше да се досетя! Кой знае какво си мислите за мен!

— Но как можехте да предположите? И какво значение има, в края на краищата? Моля ви, мистър Фарадей, не се тревожете толкова. Хайде да отидем до езерото. Вижте как ме дърпа Мактавиш.

След това те се срещнаха няколко пъти в парка. Той ѝ сподели амбициите си. Разговаряха на политически теми. Тя беше интелигентна, добре информирана и разбираща. Умът ѝ беше на мястото си, преценките ѝ бяха обективни и безпристрастни. Станаха приятели.

Следващата голяма крачка напред осъществи, когато го поканиха на вечеря у дома им, след което трябваше да отидат на танци. Един от гостите беше отпаднал в последния момент. Когато лейди Кидърминстър, се чудеше кого да покани на негово място, Сандра сама предложи:

— А защо не Стивън Фарадей?

— Стивън Фарадей?

— Да, той беше на приема ви и съм го виждала веднъж или два пъти след това.

Поискано бе мнението на лорд Кидърминстър и тъй като той беше изцяло за поощряването на младите обещаващи участници в политическия живот, не възрази.

— Великолепен млад човек — отбеляза лордът, — наистина великолепен. Никога не съм чувал за семейството му, но съм сигурен, че някой ден сам ще си създаде име.

Стивън отиде на вечерята и се представи добре.

— Полезно е да познаваш такива хора — каза лейди Кидърминстър с присъщата си надменност след това.

Два месеца по-късно Стивън подложи съдбата си на изпитание. Бяха в парка до езерото и Мактавиш лежеше, подпрял глава на обувката на Сандра.

— Сандра, знаеш ли... Искам да знаеш, че те обичам. Желая да се омъжиш за мен. Не бих казал това, ако не бях сигурен, че един ден ще постигна много. Убеден съм. Няма да се срамуваш от избора си. Кълна се!

— Не се срамувам — отвърна тя.

— Значи не съм ти безразличен?

— Нима не си разбрал?

— Надявах се, но не можех да съм сигурен. Знаеш ли, обичам те още от първия миг, когато те видях на другия край на стаята и събрах целия си кураж, за да те заговоря. Никога през живота си не съм се страхувал повече.

— Мисля, че и аз те обичам оттогава — отвърна тя.

Не всичко обаче мина гладко. Тихата непреклонност, с която Сандра заяви, че смята да се омъжи за Стивън Фарадей, хвърли семейството ѝ в смут. Та кой е този младеж? Какво се знае за него?

С лорд Кидърминстър Стивън беше пределно прям относно семейството и произхода си. Все пак спести появилата се в главата му мисъл, че за бъдещето му е по-полезно, че и двамата му родители са вече мъртви.

На жена си лорд Кидърминстър каза:

— Хм, би могло да е и по-лошо.

Той познаваше дъщеря си много добре. Беше наясно с тихия ѝ непреклонен характер. Щом бе решила да се омъжи за този човек, щеше да го направи и толкова. Никога нямаше да отстъпи!

— Той има перспективи. С малко подкрепа, ще стигне далеч. Бог само знае какво бихме могли да постигнем, ако се сдобием с малко млада кръв. А и изглежда приличен.

Лейди Кидърминстър се съгласи неохотно. Стивън Фарадей изобщо не отговаряше на представите ѝ за подходящ съпруг на дъщеря ѝ. И въпреки това Сандра беше „най-трудната“ от семейството. Сюзън беше красавица, а Естер имаше мозък. Диана — също умно дете — се беше омъжила за младия дук на Харич — това бе събитието на сезона. Сандра определено не беше така очарователна..., а и срамежливостта ѝ... Е, щом този младеж има бъдеще, както смятат всички...

Тя капитулира и измърмори:

— Разбира се, човек трябва да използва влиянието си...

Така Александра Катрин Хейл улови под ръка Стивън Леонард Фарадей и облечена в бяла коприна с брюкселски дантели, следвана от шест шаферки и двама пажа, застана с него пред олтара за добро или за лошо. Меденият си месец прекараха в Италия и когато се върнаха, заживяха в тиха очарователна къща в Уестминстър. Скоро след това кръстницата на Сандра почина и и остави в наследство малко имение в провинцията. За младото семейство всичко вървеше добре. Стивън се впусна в парламентарния живот с подновена енергия, Сандра го подпомагаше и насърчаваше всячески; приемаше амбициите му като свои собствени. Понякога той просто не можеше да повярва, че съдбата е била толкова благосклонна към него. Съюзът му с могъщата фамилия Кидърминстър му осигуряваше бърз напредък в кариерата. Собствените му способности и умът му щяха да затвърдят позицията, достигната благодарение на шанса. Той искрено вярваше във възможностите си и беше готов да работи за страната си без да щади сили.



Често, когато гледаше жена си, седнала срещу него на масата, той с радост си мислеше какъв идеален помощник е тя — както винаги си беше представял. Харесваше добре оформената глава, шията ѝ, прямите ѝ лешникови очи под равните вежди, високото ѝ бяло чело и леката надменност в извивката на носа ѝ. С нещо му напомняше състезателен кон — добре гледан, породист, горд. За него тя беше идеалният събеседник — умовете им достигаха едновременно до едни и същи заключения. „Да — мислеше той, — Стивън Фарадей, някогашното малко неспокойно момче, се справи много добре с всичко.“ Животът му се подреждаше точно както го бе планирал. Едва беше прехвърлил тридесетте, а вече държеше успеха в ръцете си.

Изпълнен с това задоволство от победата, Стивън Фарадей отиде с жена си за две седмици в Сейнт Мориц. Там, в хотела, той погледна към другия край на фойето и зърна Розмари Бартън.

Не разбра какво се случи с него в този момеят. По силата на някакво романтично отмъщение, думите, които бе изрекъл пред друга жена, станаха реалност. Той се влюби. Дълбоко, безумно, до полуда. Беше нещо като отчаяната пламенна юношеска любов, която всеки би трябвало да преживее на младини и да преодолее.

Винаги беше смятал себе си за уравновесен човек. Едно или две повърхностни приключения, един два флирта — за него съдържанието на думата „любов“ се изчерпваше с това. Чувствените удоволствия просто не го привличаха. Казваше си, че е над тези неща.

Ако някой го попиташе дали обича жена си, веднага би отговорил: „Разбира се“... И все пак знаеше, че не би си и помислил да се свърже с нея, ако тя беше, да кажем, дъщеря на някой беден провинциалист. Харесваше я, възхищаваше ѝ се, беше дълбоко привързан към нея и освен това изпитваше искрена благодарност за това, което му е осигурила с положението си.

Че е в състояние да се влюби безразсъдно и безумно като някой обикновен дрипльо, за него беше истинско откритие. Не можеше да мисли за нищо друго освен за Розмари. Хубавото ѝ усмихнато лице, наситеният цвят на косата ѝ, полюшващото се, чувствено тяло. Не можеше да се храни, не можеше да спи. Ходеха заедно да карат ски. Танцуваха. И като я държеше в прегръдките си, разбра, че не иска нищо друго на света освен нея. Значи тази агония, този болезнен копнеж... значи това било любовта!

Макар и изцяло погълнат от чувствата си, той благославяше съдбата, че го е дарила с естествено невъзмутим външен вид. Никой не трябваше да се досети, никой не трябваше да знае за чувствата му. Освен самата Розмари.

Семейство Бартън си тръгна една седмица преди тях. Стивън каза на Сандра, че Сейнт Мориц не е много приятно място. Дали да не скъсят престоя си и да не се върнат в Лондон? Тя се съгласи без никакви възражения. Две седмици след завръщането си, той стана любовник на Розмари.

Това беше един странен, изпълнен с екстаз и трепет период — трескав, нереален. Продължи... Колко време? Най-много шест месеца. Шест месеца, през които Стивън се занимаваше с работата си както обикновено. Посещаваше избирателния си район, отправяше питания в Парламента, държеше речи пред различни събрания, обсъждаше със Сандра политически въпроси, но мислеше само за едно — за Розмари.

Тайните им срещи в малкия специално нает апартамент, красотата ѝ, безбройните любовни думи, с които я обсипваше, страстните ѝ силни прегръдки. Като сън. Чувствен, безпаметен сън.

И след това — събуждането.

Случи се съвсем неочаквано.

Сякаш излизаше от някакъв тунел и отново видя дневната светлина.

Един ден той беше захласнатият влюбен, а на следващия — Стивън Фарадей, който си мислеше, че може би не трябва да вижда Розмари Бартън толкова често. Дявол да го вземе, та те поемаха ужасен риск. Ако Сандра дори заподозреше нещо... Той я погледна крадешком през масата, на която закусуваха. Слава Богу, не подозираше нищо. И през ум не ѝ минаваше. И въпреки всичко, някои от последните оправдания за отсъствията му бяха доста крехки. Друга жена би се усъмнила. Слава Богу, Сандра не беше такава.

Той въздъхна. Наистина с Розмари постъпваха прекалено безразсъдно. Цяло чудо, че съпругът ѝ още не е усетил нищо. Той беше от онези глупаво доверчиви приятелчета... а и с години по-възрастен от нея.

Колко красива беше тя...

Изведнъж се замисли за игрището за голф. Свежият вятър вее над пясъчните дюни, той крачи със стиковете, удря топката — чист

удар, точно на място. Мъже. Мъже седят по четирима на масите в клуба и пушат лули. Не се допускат никакви жени!

Изведнъж той попита Сандра:

— Не можем ли да отидем до „Феърхейвън“?

Тя вдигна поглед изненадана.

— Искаш ли? Ще можеш ли да се измъкнеш от работа?

— За около седмица. Искам да поиграя малко голф. Чувствам се уморен.

— Ако искаш можем да тръгнем още утре. Ще трябва да откажем поканата на Астли и да отложим срещата в четвъртък. А какво ще правим с Ловац?

— Хайде да не ходим. Все ще измислим някакъв предлог. Искам да се измъкна за малко.

Във „Феърхейвън“ Стивън се чувстваше спокойно — със Сандра и кучетата, на терасата и в оградената с каменен зид градина, с голфа в Сандли Хийт и вечерните разходки с Мактавиш по петите му.

Чувстваше се като човек, който се възстановява след тежка болест.

Когато видя почерка на Розмари се намръщи. Беше й казал да не му пише. Бе твърде опасно. Не че Сандра се интересуваше от кого са писмата му, но все пак беше неразумно. И на слугите не винаги можеше да се вярва.

Той разкъса плика с раздражение след като се затвори в кабинета си. Страници. Цели плътно изписани страници.

Докато четеше, старите чувства го завладяха отново. Тя го обожаваше, обичаше го повече от всякога, не можеше да живее без него, не можеше да издържи да не го вижда цели пет дни. Той същото ли чувства? Копнее ли леопардът за своята етиопка?

Той въздъхна и се усмихна. Тази нелепа шега — беше се родила, когато й купи мъжкия халат на петна, който й бе харесал. Леопардът, сменящ петната си... Той й каза:

— Но ти не бива да сменяш кожата си, мила. След това тя започна да го нарича „Леопард“, а той нея — „Черната красавица“.

Страшно глупаво наистина. Да, ужасно глупаво. Доста мило от нейна страна да изпише толкова много страници. Но все пак, не биваше да го прави. Дявол да го вземе, трябваше да внимават! Сандра не беше от жените, които биха търпели подобно нещо. Ако само

усетеше нещо... Писането на писма е толкова опасно. Беше предупредил Розмари. Толкова ли не можеше да изчака, докато се върне в града? Нали щяха да се видят след два или три дни!

На следващата сутрин, на масата го чакаше ново писмо. Този път Стивън изруга мислено. Стори му се, че погледът на Сандра се спря върху плика за няколко секунди. Но тя не каза нищо. Слава Богу, не беше от жените, които задават въпроси за кореспонденцията на мъжете си.

След закуска той отиде с колата до града, намиращ се на осем мили. Не можеше да се обади по телефона от близкото селце. Най-накрая се свърза с Розмари.

— Ало! Розмари, ти ли си? Не пиши повече, чуваш ли!

— Стивън, мили! Колко се радвам да чуя отново гласа ти!

— Бъди внимателна! Може ли някой да те чуе?

— Разбира се, че не. О, колко ми липсваш! А аз липсвам ли ти?

— Да, да. Но не пиши повече! Прекалено рисковано е!

— Скъпи, хареса ли ти писмото ми? Почувства ли се сякаш си с мен? Мили, искам да съм с теб всяка минута! Ти искаш ли да си с мен?

— Да, но не по телефона, скъпа.

— Колко абсурдно предпазлив си! Нима има някакво значение?

— Страхувам се за теб, Розмари. Не искам да си имаш неприятности заради мен.

— Пет пари не давам какво ще ми се случи. Знаеш това!

— Но аз се безпокоя, мила. Знаеш това.

— Кога се връщаш?

— Във вторник.

— И в сряда ще се видим ли в апартамента?

— Да... да.

— Скъпи, не мога да чакам толкова дълго! Няма ли как да измислиш нещо и да дойдеш още днес? О, Стивън, би могъл! Политиката или някоя друга подобна глупост!

— Боя се, че е абсолютно невъзможно.

— Не ме обичаш и наполовина колкото аз теб!

— Глупости! Разбира се, че те обичам.

Когато затвори телефона се чувстваше уморен. Защо жените са толкова ужасно безразсъдни? В бъдеще той и Розмари трябваше да бъдат по-внимателни. И да се срещат по-рядко.

След това нещата станаха много проблематични. Той беше зает — много зает. Бе му абсолютно невъзможно да отдели много време на Розмари и всичко се усложняваше допълнително от това, че на нея сякаш не и се отдаваше да разбере. Той се мъчеше да и обясни, но тя не искаше да слуша.

— Ох, стига с тази глупава политика! Като че ли има някаква полза от нея!

— Но разбира се, че има...

Тя не разбираше. Не се интересуваеше. Не се интересуваеше нито от работата му, нито от амбициите му, нито от кариерата му. От него искаше единствено да повтаря до втръсване, че я обича.

— Колкото винаги? Кажми ми още веднъж, че наистина ме обичаш...

„Дявол да го вземе — мислеше той, — досега би трябвало да го е осъзнала!“ Тя беше прекрасно същество, прекрасно... Но бедата беше, че с нея не можеше да се разговаря.

Бедата беше и че се виждаха прекалено често. Една такава любовна авантюра не можеше вечно да се върти на бързи обороти. Трябваше да се срещат по-рядко... да забавят темпото.

Но тя се противеше. Не искаше и да чуе. Започна непрекъснато да го упреква.

— Ти не ме обичаш вече както преди.

И той трябваше да я убеждава, да се кълне, че не е права. Тя имаше този ужасен навик да му припомня всичко, което някога ѝ е говорил.

— Помниш ли като ми каза, че би било чудесно, ако умрем заедно? Да заспим вечния си сън прегърнати! Помниш ли като ми каза, че ще си вземем една каравана и ще отидем в пустинята? Ще живеем сред пясъци и камили и ще забравим всичко останало на света!

Какви ужасни глупости може да надрънка човек, когато е влюбен! На времето не му се бяха стрували чак толкова безумни, но пък да ги изтърсиш ей така, без да ти мигне окото... Защо жените не могат да оставят нещата на спокойствие? Един мъж не би искал непрекъснато да му напомнят какво магаре е бил.

Изведнъж тя започна да предявява абсолютно неразумни желания. Не могло ли да замине за Южна Франция, където да се срещнат? Или да отидат в Сицилия, или Корсика... някое от тези

места, където е невъзможно човек да срещне каквито и да било познати? Стивън мрачно обясни, че такова място не съществува под слънцето. По тези места човек винаги попада на някой скъп приятел от ученическите години, когото не е виждал цяла вечност:

Тогава тя каза нещо, което го изплаши.

— Добре, и така да е. Има ли някакво значение?

Той беше нащрек, внимаваше, изпълни го студенина.

— Какво искаш да кажеш?

Тя му се усмихваше — със същата усмивка, която някога бе накарала сърцето му да се преобърне и бе изпълнила тялото му с копнеж. Сега просто го дразнеше.

— Леопард, мили, понякога си мисля, че е абсолютно глупаво да се мъчим да играем на криеница до безкрай. Не си струва. Хайде да заминем някъде заедно. Да престанем да се преструваме. Джордж ще ми даде развод, жена ти също ще ти даде развод и ще можем да се оженим!

Ни повече, ни по-малко! Иска да предизвика катастрофа! Разруха! И не може да го разбере!

— Не бих те оставил да постъпиш така.

— Но мили, не давам пет пари. Не съм никак старомодна.

„Но аз съм! Но аз съм!“ — мислеше Стивън.

— Според мен, най-важното нещо на света е любовта. Не ме интересува какво ще кажат за нас хората.

— За мен това има значение, скъпа. Един такъв скандал ще сложи край на кариерата ми.

— И какво значение има? Би могъл да се занимаваш със стотици други неща.

— Не бъди глупава.

— А и защо ти е да правиш каквото и да било? Знаеш, че имам ужасно много пари. Мои, собствени, не на Джордж. Можем да обикаляме света, да ходим по най-очарователните усамотени места, на които още не е стъпвал човешки крак. Или на някой остров в Тихия океан... Помисли си само... Топлото слънце, синьото море и кораловите рифове...

Той си помисли. Остров в Южните морета! От всички възможни идиотски идеи... За какъв го вземаше тя? За някакъв плейбой?

Погледна я сякаш я виждаше за първи път. Удивително красива жена с мозък на кокошка! Трябва да е бил луд! Абсолютно, напълно луд! Но сега отново беше нормален. И трябваше да се измъкне от това положение колкото се може по-бързо. Ако не внимаваше, тя беше в състояние да унищожи целия му живот!

В писмото си ѝ каза нещата, които преди него бяха казвали хиляди други мъже. Трябва да прекратят всичко. Така е по-добре за нея. Не би могъл да рискува и да ѝ навлече нещастия. Тя не разбира... и така нататък и така нататък.

Всичко е свършило — трябваше да я накара да го осъзнае.

Но именно това тя отказваше да приеме. Нямахше да му е никак лесно. Тя го обожавала, тя го боготворяла, обичала го повече от всякога! Не можела да живее без него! Единственото честно нещо, което можели да направят, било тя да каже истината на съпруга си, а Стивън на жена си! Той си спомни тръпките, които го побиха, докато четеше писмото ѝ.

Малката идиотка! Малката прилепчива идиотка! Беше готова да отиде при Джордж, да му издрънка всичко, той да заведе бракоразводно дело и да посочи него, Стивън, като главен виновник за скандала! Сандра също щеше да бъде принудена да се разведе. Тук не можеше да има никакво съмнение. Веднъж я бе чул да говори за някаква нейна приятелка. В гласа ѝ имаше изненада:

— Но разбира се, след като е разбрала, че мъжът ѝ има любов с друга жена, какво би могла да направи, освен да се разведе?

Точно така мислеше Сандра. Беше горда. Никога не би го делила с друга.

Той самият щеше да бъде унищожен, свършен — мощната подкрепа на Кидърминстър щеше да му бъде отнета. Един такъв скандал той не би могъл да преживее, независимо, че общественото мнение сега беше доста по-либерално, отколкото по-рано. Само че не и в такъв крещящ случай. Сбогом на мечтите му, сбогом на амбициите му! Всичко ще бъде разрушено, унищожено, разсипано — само заради увлечението на една глупава жена! Пубертетска любов — ето това беше цялата им история! Пубертетска любов, настъпила на зряла възраст.

Щеше да загуби всичко, което бе натрупал. Позор! Падение!

Щеше да загуби Сандра...

Изведнъж, с изненада, той разбра, че от това би го заболяло най-много. Да загуби Сандра. Сандра с голямото ѝ бяло чело и лешниковите очи. Сандра, приятелката и съратничката му, неговата надменна, горда, вярна Сандра. Не, не би могъл да я загуби... не би могъл... Всичко друго, но не това.

По челото му изби пот.

Някак си трябваше да се измъкне от тази каша.

Някак си трябваше да накара Розмари да се вслуша в гласа на разума... Но би ли успял? Розмари и разум — две несъвместими неща. Какво би станало, ако и кажеше, че в края на краищата, обича жена си? Не. Тя просто не би повярвала. Беше толкова глупава! Празноглава, прилепчива, егоистична! И още го обичаше — това беше най-лошото в цялата работа.

Обзе го някакъв сляп гняв. Как, по дяволите, да я накара да мълчи? Да ѝ затвори устата? „Само малко отрова би свършила работа — мислеше той с горчивина. — Нищо друго!“

Край него забръмча оса. Беше влязла в бурканче от сладко и се мъчеше да излезе.

„Като мен — помисли си Стивън, — примамена от сладостта и сега... Сега не може да излезе, бедно създание.“

Само че той, Стивън Фарадей, все някак щеше да се измъкне. Време, трябваше му време.

В момента Розмари беше болна от инфлуенца. Изпрати ѝ обикновеното за случая съчувствено писмо и голям букет цветя. Болестта ѝ му осигури кратка пауза. Следващата седмица с жена си щеше да вечеря със семейство Бартън — заради рождения ден на Розмари. Тя беше казала:

— Няма да направя нищо, докато не мине рожденият ми ден. Не искам да бъда жестока с Джордж, той положи толкова усилия! Толкова е мил. След като мине празненството, ние с него ще се разберем.

Какво щеше да стане, ако ѝ кажеше, че всичко е свършило, че вече не я обича? Потрепери. Не, не смееше да направи това. Би изпаднала в истерия и би отишла при Джордж. Би могла дори да отиде при Сандра! Сякаш чуваше разплакания ѝ, объркан глас:

— Каза ми, че вече не ме обича, но аз знам, че това не е вярно! Опитва се да бъде почтен... да играе пред теб..., но знам, ще се



съгласиш с мен, че когато двама души се обичат, честността е единственият възможен изход. Затова те моля да му върнеш свободата.

Точно такава помя би се изляла от устата ѝ! А Сандра, горда както винаги, би отговорила:

— Той е свободен да прави каквото поиска.

Не би повярвала — как би могла? Но Розмари можеше да ѝ покаже писмата — писмата, които беше достатъчно глупав да ѝ напише в началото. Само Господ знаеше какво има в тях. Във всеки случай, достатъчно и предостатъчно, за да накарат Сандра да повярва — той никога не беше писал такива писма на нея самата...

Трябваше да измисли нещо — някакъв начин да накара Розмари да мълчи. „Жалко — мислеше той, — че не живеем в дните на Борджиите...“

Една чаша отровно шампанско беше единственото нещо, което би могло да запуши устата на Розмари.

Да, той наистина си бе помислил това.

Калиев цианид в чашата и, калиев цианид в дамската и чанта. Депресия след прекарана инфлуенца.

Очите на Сандра, седнала срещу него, срещат неговите.

Преди близо година. Не можеше да забрави.

**АЛЕКСАНДРА ФАРАДЕЙ**

Сандра Фарадей не бе забравила Розмари Бартън.

Мислеше за нея и сега — представяше си я просната върху масата... Онази нощ в ресторанта.

Спомни си как дъхът ѝ секна и как след това, когато вдигна поглед, видя, че Стивън я наблюдава...

Беше ли прочел истината в очите ѝ? Беше ли видял омразата, смесицата от ужас и радост?

Беше преди близо година... а споменът беше толкова свеж в главата ѝ, сякаш всичко се бе случило вчера! Розмаринът символизира спомените. Колко ужасно вярно! Каква полза има някой омразен човек да умре, щом продължава да живее в спомените ти? Точно така беше с Розмари. В спомените на Сандра... и в тези на Стивън ли? Не беше сигурна, но вероятно бе така.

„Люксембург“ — това неприятно място с отлична кухня, с бързо и майсторско обслужване, с луксозния си интериор. Не можеш да не ходиш в такъв ресторант — хората непрекъснато те канят там.

Би искала да забрави, но всичко сякаш бе влязло в заговор, за да ѝ попречи. Дори и „Феърхейвън“ не беше изключение сега, след като Джордж Бартън бе дошъл да живее в „Литъл Прайърз“.

Наистина странно от негова страна. Но нима той самият не беше странен? Тя не би искала да има такива съседни. Присъствието му в „Литъл Прайърз“ помрачаваше очарованието и спокойствието на „Феърхейвън“. Винаги досега, до това лято, имението им беше място за почивка и възстановяване, място, където тя и Стивън се чувстваха щастливи. Тоест, ако изобщо някога са били щастливи!

Сандра стисна устни. Да, хиляди пъти да! Можеха да бъдат, ако не беше Розмари! Именно тя разруши крехката конструкция от взаимно доверие и нежност, която със Стивън бяха започнали да изграждат. Нещо, някакъв инстинкт, я беше накарало да скрие от мъжа си собствените си чувства, собствената си искрена преданост към него. Обичаше го от момента, в който той прекоси стаята онази вечер у дома

й, когато се правеше на срамежлив, когато се преструваше, че не знае коя е тя.

Защото е знаел! Тя не можеше да каже, кога точно е осъзнала този факт. Известно време след сватбата им, един ден, когато той обмисляше някаква ловка политическа манипулация, нужна за прокарването на някакъв законопроект...

„Това ми напомня за нещо — мина тогава през ума и. — За какво?“ По-късно си даде сметка, че по същество това е същата тактика, която беше приложил и тогава, на приема. Тя осъзна това без изненада, като нещо, с което отдавна е била наясно, но едва сега изплува на повърхността на съзнанието й.

Още от деня на сватбата им разбра, че той не я обича така, както тя него, но реши, че може би не е способен на такава любов. Силните чувства бяха нейно собствено тежко бреме. Тя се отдаваше отчаяно, безрезервно — с жертвоготовност, която малко жени притежаваха. Беше готова да умре заради него, беше готова да лъже, да заговорничи, да страда! Заради него! Прие с достойнство и сдържаност мястото, което Стивън искаше тя да заеме в живота му. Той се нуждаеше от помощта й, от съчувствието й, от интелектуалната й подкрепа. От нея искаше не сърцето, а умът й, материалните предимства, които тя имаше по рождение.

Тя никога нямаше да направи едно нещо — нямаше да го накара да се чувства неудобно, като проявява чувства, на които той не може да отвърне, адекватно. Беше убедена, че я харесва, че изпитва удоволствие, когато са заедно. И очакваше в бъдеще товарът й да олекне неизмеримо. Очакваше едно бъдеще, изпълнено с нежност и приятелски чувства.

„Той ме обича — мислеше тя, — по свой начин.“

И тогава се появи Розмари.

Понякога се чудеше, болезнено свиваше устни, как е възможно Стивън да си въобрази, че тя не знае! Беше узнала всичко още от първия миг — там, в Сейнт Мориц — когато го видя как гледа тази жена.

Разбра, че му е станала любовница още в същия ден.

Разбра какъв парфюм използва онова същество...

На лицето на Стивън — деликатен както винаги, с разсеян поглед — можеше да прочете какво си мисли, какви са чувствата му... Към

онази жена... жената, с която току-що е бил!

„Трудно може да се окачествят страданията — разсъждаваше тя трезво, — които ѝ бе причинил. — Да търпиш ден след ден мъченията на прокълнатите, без да можеш да разчиташ на нищо, освен на собствения си кураж, на собствената си вродена гордост.“ Нямаше да му покаже, никога нямаше да му разкрие какво чувства! Тя отслабна, стана бледа, костите на раменете и лицето ѝ започнаха да се открояват съвсем ясно под опънатата кожа. Застави се да се храни, но не можеше да се застави да спи. Прекарваше дълги нощи, изпъната в леглото, със сухи очи, вперени в мрака. Считаше вземането на лекарства за слабост. Щеше да издържи. Да показва, че е наранена, да се моли, да протестира — тези неща я ужасяваха.

Имаше трошичка утеха — Стивън не искаше да я напусне. Макар и не от любов към нея, а от загриженост за кариерата си, но това беше факт. Не искаше да я напусне.

Някой ден, може би, увлечението му щеше да премине...

Какво, в края на краищата, виждаше той у тази жена? Беше красива, привлекателна, наистина... Но имаше и други като нея. Кое толкова го бе запленило у Розмари Бартън?

Тя беше безмозъчна, глупава и — Сандра много разчиташе на този факт — не беше особено интересна. Ако имаше поне малко ум, чар, провокативност... ето такива неща задържат мъжете. Тя упорито вярваше, че един ден всичко ще свърши. — че Стивън ще се отегчи.

Беше убедена, че главното в живота на мъжа ѝ е работата му. Беше му отредено да постигне много и той го знаеше. Имаше превъзходен държавнически ум и с радост го използваше. Това бе неговото предопределение. Не можеше, когато някога увлечението му избледнее, да не осъзнае този факт.

Сандра нито за миг не си помисли, че би могла да го напусне. Дори и през ум не ѝ мина. Беше негова — духом и телом — можеше да я приеме или да я захвърли. Той беше нейният живот, нейното съществуване. Любовта ѝ я изгаряше с древната си сила.

В един момент я изпълни надежда. Отидоха във „Феърхейвън“. Сега Стивън повече приличаше на себе си. Тя почувства, че старата близост между тях се възражда. Надеждата изпълни сърцето ѝ. Той още я желаше, радваше се на присъствието ѝ, разчиташе на мненията ѝ. За момент се бе измъкнал от ноктите на онази жена.

Изглеждаше и по-щастлив, и по-естествен.

Нищо не беше загубено безвъзвратно. Той се съвземаше. Само ако можеше да събере сили да скъса с нея...

След това се върнаха в Лондон и Стивън отново се промени. Изглеждаше уморен, разтревожен, болен. Сякаш му беше трудно да се съсредоточава върху работата си.

Тя смяташе, че знае причината. Вероятно Розмари настояваше той да остане само с нея... А той се мъчеше — да вземе решение, да направи крачката... Да скъса с всичко, което някога е имало значение за него! Безумие! Лудост! Та Стивън беше от хората, за които работата винаги е стояла на първо място — типичен англичанин. Би трябвало сам да е наясно с това, някъде дълбоко в себе си... Да, но Розмари беше много хубава... и много глупава. Стивън нямаше да е първият мъж, зарязал кариерата си заради жена, който след това щеше да си блъска главата!

Сандра беше дочула няколко думи — един ден на някакъв коктейл.

— ... ще кажа на Джордж, трябва да се решим!

Скоро след това Розмари се разболя от инфлуенца.

У Сандра отново затрептя надеждата. Ами ако прерасне в пневмония? Това често се случва — миналата зима една нейна приятелка умря точно така. Ако Розмари също умре...

Не се опита да подтисне тази мисъл — не се ужаси от себе си. Характерът ѝ беше достатъчно средновековен, за да може да мрази, без угризения на съвестта.

Мразеше Розмари Бартън. Ако мислите можеха да убиват, щеше да я убие.

Но мислите не могат да убиват...

Мислите не са достатъчни...

Колко красива беше Розмари онази нощ в „Люксембург“, когато лисичата кожа непрекъснато се свличаше от раменете ѝ в дамската тоалетна! Беше по-слаба, по-бяла след болестта, слабостта правеше красотата ѝ още по-деликатна. Стоеше пред огледалото и докосваше лицето си...

Сандра, застанала зад нея, гледаше отражението. Нейното собствено лице напомняше скулптура, беше студено, безжизнено.

Нямаше чувства — ледена, безчувствена жена, би си помислил човек. Тогава Розмари каза:

— О, Сандра, заела съм цялото огледало! Свършвам веднага. Тази ужасна болест ме изтощи напълно. Виж на какво приличам! И още се чувствам толкова слаба! Все ме боли глава.

— Сега боли ли те? — попита Сандра с учтиво внимание.

— Съвсем малко. Имаш ли случайно аспирин?

— Да, на капсули.

Тя отвори чантата си, извади опаковката и я даде на Розмари.

— Ще я взема цялата. Ако пак ми се наложи да...

Компетентната тъмнокоса секретарка на Джордж Бартън гледаше всичко това, застанала зад тях. После пристъпи към огледалото и си сложи малко пудра. Хубава жена, дори красива. Сандра имаше чувството, че и тя не харесва Розмари.

След това излязоха от тоалетната — най-напред Сандра, после Розмари и накрая мис Лесинг... О, и разбира се, Айрис — сестрата на Розмари. Тя също беше там. Много възбудена, с големи сиви очи, с бяла, съвсем ученическа рокля.

Отидоха при мъжете в преддверието.

Келнерът дойде забързано и ги отведе до масата им. Минаха под големия сводест таван и нищо, абсолютно нищо не подсказваше, че една от тях няма да излезе жива от този ресторант...

**ДЖОРДЖ БАРТЪН**

Розмари...

Джордж Бартън свали чашата от устните си и се вгледа в камината като бухал.

Бе пил достатъчно, за да се чувства зает от съзливо самосъжаление.

Колко красива беше тя! Беше луд по нея и тя го знаеше, но той винаги бе смятал, че само ще му се изсмее.

Дори когато за първи път ѝ предложи да се оженят, беше изпълнен с неувереност.

Мънкаше и се запъваше. Държеше се като абсолютен глупак.

— Знаеш... момичето ми... по всяко време, само кажи... Знаем, че е безполезно. Не би ме и погледнала... Винаги съм се държал като пълен глупак... Имам и шкембе... Но ти знаеш какви са чувствата ми, нали? Искам да кажа... винаги съм на разположение... Знаем, че нямам никакъв шанс, но просто реших да ти го кажа...

Розмари се засмя и го целуна по челото.

— Джордж, ти си разкошен и няма да забравя предложението ти, но в момента не смятам да се омъжвам за никого.

Той отвърна напълно сериозен:

— Съвсем правилно. Имаш много време, за да направиш добър избор.

Никога не се беше надявал истински.

Затова се почувства толкова изумен и замаян, когато Розмари му заяви, че иска да му стане съпруга.

Разбира се, тя не беше влюбена в него. Той ясно си даваше сметка за това. Всъщност, самата тя му го призна.

— Разбираш, нали? Искам да се установя в този живот, да се чувствам щастлива и сигурна. С теб ще бъде така. До гуша ми дойде да съм влюбена. Винаги нещо се обърква и всичко завършва кошмарно. Харесвам те, Джордж. Ти си мил и смешен, и сладък, и мислиш, че съм чудесна. Точно това искам.

Той отговори доста объркано:

— Постоянството оправя всичко. Ще бъдем щастливи като крал и кралица.

Да, това не беше далеч от истината. Бяха щастливи. Вътрешно той винаги се бе чувствал примирен. Е, не можеше да няма подводни камъни. Нямаше как Розмари да бъде удовлетворена от живота си със скучен човек като него. Щеше да има премеждия. Беше се заставил да приеме това — премеждия! Щеше да си наложи увереността, че ще бъдат краткотрайни. Розмари винаги щеше да се връща при него. Всичко щеше да е наред, трябваше само да се примири с тази мисъл.

Защото тя беше привързана към него. Чувствата ѝ бяха постоянни, непроменливи. Те съществуваха независимо от флиртовете и любовните ѝ приключения.

Убеждаваше себе си, че трябва да ги приеме. Казваше си, че това е неизбежно за жена с податливия темперамент и необикновената красота на Розмари. В сметката не беше сложил единствено собствените си реакции.

Флиртуването ѝ с този или онзи младеж не го тревожеше особено, но когато за първи път долови, че става дума за нещо сериозно...

Разбра го веднага, почувства разликата у нея. Стана възбудена, разхубави се още повече, сякаш цялото ѝ същество излъчваше нещо особено. После догадките му бяха потвърдени от жестоки, конкретни факти.

Един ден влезе в стаята ѝ и тя закри с ръка писмото на писалището пред нея. Стана му ясно. Пишеше на любовника си.

После, когато тя излезе от стаята, Джордж погледна попивателната. Розмари беше взела писмото, но бяха останали следи. Той отиде до огледалото и видя отражението на думите „любов моя“. Написани с нейния почерк.

Кръвта зашумя в ушите му. В този момент Джордж разбра как се е чувствал Отело. Обмислена реакция!?! Глупости! Само природата имаше думата. Искаше му се да я удуши! Беше готов да убие съперника си съвсем хладнокръвно! Кой беше той? Това приятелче Браун? Или онази върлина Стивън Фарадей? И двамата я гледаха като овчици!



Той видя лицето си в огледалото. Очите му бяха кръвясали. Изглеждаше, сякаш всеки миг може да изпадне в някакъв пристъп.

Когато си спомни този момент, чашата падна от ръката му. Отново усети задушаването, пулсирането на кръвта в слепоочията си. Дори сега, след толкова време...

С мъка заглуши спомените си. Не трябваше да преживява всичко отново. Беше минало — свършено. Повече никога нямаше да страда така. Розмари бе мъртва. Мъртва и намерила спокойствие. Той също беше спокоен. Никакви страдания повече...

Като си помисли само... Какво означаваше смъртта ѝ за него... Да, спокойствие...

Дори на Рут не беше казал за това. Добро момиче беше Рут. Имаше глава на раменете си. Наистина не знаеше какво би правил без нея. Без помощта ѝ. Без съчувствието ѝ. И нито намек за секс. Не беше луда по мъжете като Розмари...

Розмари... Розмари, седнала край кръглата маса в ресторанта; С леко изопнато от болестта лице... малко слаба..., но красива, толкова красива! И само един час по-късно...

Не, няма да мисли за това. Не сега. Планът му. Ще мисли за Плана.

Първо ще поговори с Рейс. Ще му покаже писмата. Как ще обясни той тези писма? Айрис остана като гръмната. Очевидно и през ум не ѝ беше минавало подобно нещо.

Както и да е, сега положението беше в негови ръце. Беше обмислил всичко.

Планът. Внимателно подготвен. Датата. Мястото. Втори ноември. Задушница. Добро хрумване. Разбира се, в „Люксембург“. Ще се опита да запази същата маса.

Същите гости. Антъни Браун, Стивън Фарадей, Александра Фарадей. Разбира се, Рут, Айрис и самият той. Седмият гост щеше да бъде Рейс. Рейс, който трябваше да присъства тогава...

И ще има един празен стол.

Ще бъде чудесно!

Драматично! Повтаряне на престъплението.

Не, не точно повтаряне...

Мисълта му се върна назад...

Рожденият ден на Розмари...

Розмари, просната напред върху онази маса... мъртва...

**КНИГА II**  
**ЗАДУШНИЦА „РОЗМАРИНЪТ**  
**СИМВОЛИЗИРА СПОМЕНИТЕ“**

## ГЛАВА ПЪРВА

Люсила Дрейк цвърчеше. Това беше думата, която винаги се използваше в семейството по неин адрес и наистина много добре характеризираше звуците, които излизаха от благата ѝ уста.

Тази сутрин тя беше загрижена за много неща — толкова много, че ѝ се струваше невъзможно да съсредоточи вниманието си само върху някое от тях. Прибирането им в града приближаваше и заедно с него — всички обичайни за такива случаи домашни проблеми. Прислуга, домакинство, продукти за зимата, хиляди дребни подробности — и всички те се бореха за надмощие над тревогата ѝ за външния вид на Айрис.

— Наистина, мила, много се притеснявам за теб! Толкова си пребледняла и отпусната... Сякаш не си спала... Спа ли? Ако не можеш да спиш, можеш да си вземеш от хубавия препарат за сън на доктор Уайли... или доктор Гаскъл?... Това ми напомня, че трябва лично да поговоря с бакалина... Или прислужниците поръчват каквото си искат, или сам той умишлено лъже. Стотици калъпи сапун... а аз не позволявам да се купуват повече от три на седмица! А може би малко тоник ще е по-добре? Когато бях малка ми даваха сироп „Ийтън“. И спанак, разбира се. Ще кажа на готвачката днес за обяд на направи спанак.

Айрис беше твърде отпаднала и привикнала с начина, по който разговаряше мисиз Дрейк, за да се поинтересува защо споменаването на доктор Гаскъл ѝ напомня за местния бакалин. Все пак, ако беше попитала, щеше незабавно да получи отговор:

— Защото името на бакалина е Кранфърд, мила. Логиката на леля ѝ винаги беше безупречно ясна за самата нея.

Айрис отговори със силите, които успя да събере:

— Нищо ми няма, лельо Люсила.

— Имаш сенки под очите — не престана мисиз Дрейк. — Преуморяваш се.

— Но аз не съм правила абсолютно нищо... от месеци.

— Така си мислиш, мила. Многого тенис също може да преумори едно младо момиче. И си мисля, че въздухът тук не е здравословен. Сякаш се намираме в някаква хралупа. Ако Джордж се беше посъветвал с мен, а не с онази жена...

— Жена?

— Тази мис Лесинг, за която има толкова високо мнение. Може и да е добра в офиса му, но мисля си, голяма грешка е да я използва за всичко. Да я окуражава да си мисли, че е едва ли не член на семейството. Не че тя има нужда от кой знае какво окуражаване...

— О, лельо, Рут наистина е част от семейството!

Мисиз Дрейк изсумтя презрително.

— Иска й се да е, това е съвсем ясно. Горкият Джордж! Истинско бебе е, когато става дума за жени. Само че, няма да позволим, Айрис. Трябва да го пазим от самия него и ако бях на твое място, щях много ясно да дам да се разбере, че колкото и симпатична да е тази мис Лесинг, за никакъв брак не може и дума да става.

Айрис се стресна и за миг излезе от апатията си.

— И през ум не ми е минавало, че Джордж може да се ожени за Рут.

— Не виждаш какво става под собствения ти нос, дете. Разбира се, ти нямаш моя жизнен опит — Айрис се усмихна въпреки нежеланието си. Понякога леля й Люсила наистина беше много смешна, — но, казвам ти, тази млада дама е излязла на лов за съпруг.

— Има ли някакво значение? — попита Айрис.

— Значение? Разбира се, че има значение.

— — Няма ли да бъде много хубаво, ако стане? — леля й се втренчи в нея. — Искам да кажа, хубаво за Джордж. Мисля, че си права за Рут. Така е, тя е ужасно привързана към него. Би му станала чудесна жена, би се грижила...

Мисиз Дрейк изсумтя отново и на овчето й добродушно лице се появи едва ли не възмущение.

— За Джордж и сега има кой да се грижи както трябва. Какво повече би могъл да иска, ще ми се да знам? Отлична храна, има кой да кърпи нещата му. За него е много приятно вкъщи да има младо хубаво момиче като теб, а един ден, когато се омъжиш, надявам се, все още ще мога да се грижа за удобството и здравето му. Не по-зле, дори по-добре, отколкото може едно момиче, работило цял живот в офис —

какво знае тя за домакинската работа? Цифри, формуляри, стенография и машинопис — каква полза от това в дома на един мъж?

Айрис се усмихна и поклати глава, но не продължи да спори. Мислеше за гладката черна копринена коса на Рут, за чистия цвят на лицето ѝ и за фигурата, така добре очертана от строгите костюми, които носеше. Горката леля Люсила... в главата ѝ имаше само „удобства“ и домакинска работа... романтиката беше толкова далеч от нея, че вероятно дори не помнеше какво означава думата... Ако, мислеше Айрис, спомняйки чичо си, изобщо някога е означавала нещо за нея.

Люсила Дрейк бе половин сестра на Хектор Марл — дете от предишен брак. Беше се грижила като майка за много по-малкия си брат, когато неговата собствена майка почина. Беше се занимавала с домакинството на баща си и се беше оформила като заклета стара мома. Наближаваше четиридесет, когато срещна преподобния Калиб Дрейк, сам той прехвърлил петдесетте. Брачният ѝ живот продължи много кратко — около две години — след което тя остана вдовица със съвсем малък син. Майчинството, постигнало я неочаквано и късно в живота, беше най-върховното изпитание за Люсила Дрейк. Синът ѝ вечно ѝ създаваше грижи и неприятности, непрекъснато изсмукваше оскъдните ѝ средства, но тя никога не се почувства разочарована от него. Никога не би се съгласила, че той е нещо друго, освен човек с добър, но слаб характер. Виктор беше твърде доверчив — прекалено лесно се поддаваше на влиянието на лошите си приятели, защото сам вярваше в тях. Виктор нямаше късмет. Виктор го лъжеха. Виктор го мамеха. Той беше маша в ръцете на порочни хора, които се възползваха от невинността му. Приятното ѝ, доста глуповато овче лице мигом се изопваше щом някой се осмелеше да критикува Виктор. Тя познаваше много добре собствения си син. Той беше добро момче, пълно с жизненост, и така наречените негови приятели непрекъснато го използваша. Тя знаеше по-добре от всички, колко той мрази да я моли за пари. Но след като е изпаднал в такова наистина ужасно положение, какво друго би могъл да направи? Та към кого другиго би могъл да се обърне, ако не към родната си майка?

Независимо от всичко, поканата на Джордж да дойде у тях и да се грижи за Айрис беше сякаш изпратена от Бога в момент, когато материалното положение на Люсила Дрейк беше повече от отчайващо.

През последната година тя се чувстваше много доволна и щастлива, а знайно е, че човек не може да гледа с добро око на възможността да бъде изместен от пробиваща си път млада жена, модерна, способна и пълна с енергия, която, убеждаваше сама себе си мисиз Дрейк, и без друго иска да се омъжи за Джордж само заради парите му. Разбира се, че заради това! Добър дом и богат добродушен съпруг! Никой не можеше да убеди леля Люсила, че може да има млада жена, която иска да изкарва хляба си с труд. Момичетата винаги са били едни и същи — ако могат да си намерят мъж, който да ги издържа, ще предпочетат него. Тази Рут Лесинг беше умна, пробиваше си път към едно осигурено положение подобно на червей — даваше съвети на Джордж за домакинството, за какво ли не, искаше да стане незаменима в очите му... но, слава Богу, къщата имаше поне един човек, който виждаше каква е целта ѝ!

Люсила Дрейк поклати няколко пъти глава, от което двойната ѝ брадичка потрепери, повдигна вежди с чувство за върховна човешка мъдрост и изостави темата, за да заговори за нещо още по-интересно, а може би и по-належащо.

— Виждаш ли, мила, не мога да реша какво да направя с одеялата. Джордж не ми казва ясно и определено дали смята да идваме тук през почивните дни или ще заключим къщата до идната пролет. Не казва и туй то.

— Предполагам, че не знае — Айрис се стремеше да задържи вниманието ѝ към тази маловажна тема. — Ако е хубаво времето, може би ще е чудесно да идваме тук от време на време. Макар и да не мога да кажа, че особено много ми се иска на мен лично. Е, ако пожелаем, къщата няма да избяга.

— О, мила моя, човек трябва да знае такива неща предварително. Защото, ако няма да идваме до следващата година, одеялата трябва да се приберат и да се поръсят с нафталин. Но ако дойдем, това няма да е необходимо, защото ще ги използваме..., а миризмата на нафталин е толкова неприятна...

— Ами не слагай нафталин.

— Да, но лятото беше толкова топло... сигурно ще е пълно с молци. Всички говорят, че тази година ще има много. Може би и оси. Вчера Хоукинс ми каза, че е унищожил тридесет гнезда на оси това лято... Тридесет... Представи си само!

Айрис си представи Хоукинс — крачещ в тъмното с цианкалия в ръка... Цианкалий... Розмари... Защо всичко ѝ напомняше за онова...?

Тъничкият несекващ звук на гласа на леля Люсила вече поставяше други проблеми:

— ... и дали трябва да занесем сребърните прибори на съхранение в банката? Лейди Александра разказваше колко много кражби стават... Макар че имаме здрави кепенци... На мен лично не ми харесва как носи косата си... Лицето ѝ става толкова строго... Но трябва да кажа, че тя е студена жена. И много нервна. В наше време всички са нервни. И това ми напомня, че напоследък не ми харесва вида на Джордж... Чудя се дали и той няма да се разболее от инфлуенца? Веднъж или два пъти ми се стори, че има треска. Може само да се е тревожел за търговията си, но аз имам чувството, разбираш ме, нали, че нещо му е легнало на сърцето.

Айрис потрепери, а Люсила Дрейк възкликна тържествуващо:

— Ето, казах ти, че си настинала!



## ГЛАВА ВТОРА

— О, как искам никога да не бяха идвали тук!

Сандра Фарадей произнесе тези думи с такава горчивина, че съпругът ѝ се обърна и я погледна изненадано. Сякаш беше изразила неговите собствени мисли — мислите, които толкова упорито се бе мъчил да скрие. Значи и Сандра се чувстваше като него? И тя бе усетила, че „Феърхейвън“ вече не е това, което беше, че спокойствието тук е нарушено от новите съседи, настанили се на миля от другата страна на парка. Той импулсивно изрази удивлението си:

— Не знаех, че и ти имаш същото мнение за тези хора.

Веднага, или поне така му се стори, тя се затвори в себе си.

— Съседите в провинцията са много важно нещо. Или трябва да сте приятели или изобщо да не си говорите. Не може както в Лондон, само любезно да си кимате.

— Да — съгласи се Стивън, — наистина е така.

— И сега трябва да се отзовем на тази чудата покана.

Двамата млъкнаха и си припомниха случилото се днес на обяд. Джордж Бартън се бе държал дружелюбно, дори весело. Те и двамата бяха доловили у него някаква прикрита възбуда. Напоследък Джордж Бартън наистина беше много особен. В дните преди смъртта на Розмари, Стивън никога не му беше обръщал кой знае какво внимание. Тогава Джордж някак си се сливаше с фона — скучноватия добродушен съпруг на красивата жена. Не беше изпитал никакво угризение или безпокойство заради него, заради това, че жена му го мами — имаше чувството, че е от онези съпрузи, които са родени, за да им изневеряват. Толкова по-възрастен от нея — напълно лишен от всички качества, необходими, за да се задържи една млада и привлекателна жена. Дали се е оставил да бъде заблуден? Стивън не мислеше така. Според него Джордж познаваше Розмари твърде добре. Обичаше я, а беше от мъжете, които нямат високо мнение за собствената си способност да поддържат интереса на жените си.

Въпреки всичко, трябва да е страдал...

Стивън започна да се пита как ли се е чувствал, когато Розмари умря.

В месеците, последвали трагедията, той и Сандра не го бяха виждали често. Едва когато неочаквано се появи като техен съсед в „Литъл Прайърз“, той отново влезе в живота им и още в самото начало, така мислеше Стивън, им се бе сторил различен.

По-жив, по-активен. И... да, определено по-странен.

Днес също беше особен. Тази неочаквано изстреляна покана. Празненство за осемнадесетия рожден ден на Айрис. Толкова се надявал Стивън и Сандра да могат да дойдат! Те били толкова мили с него като съсед!

Сандра веднага отговори, че да, би било чудесно. Естествено, когато се приберат в Лондон, Стивън ще е извънредно зает, а тя самата ще бъде затрупана с множество уморителни ангажименти, но все пак се надява да успеят да дойдат.

— Тогава най-добре да се уговорим за кой ден. Лицето на Джордж — зачервено, усмихнато, настойчиво:

— Мислех си да го направим през по-следващата седмица... сряда или четвъртък? Четвъртък е втори ноември. Става ли тогава? Но мога да го организирам във всеки друг ден, който е удобен за вас.

Това беше една от тези покани, от които не можеш да се измъкнеш — някак си, липсваше ѝ деликатност и такт. Стивън забеляза, че Айрис Марл се изчервява и изглежда смутена. Сандра се държи перфектно. Тя усмихнато се предаде на неизбежното и каза, че четвъртък, втори ноември е съвсем удобен за тях ден.

Изведнъж Стивън изрази гласно мислите си:

— Можем и да не отидем.

Сандра извърна лице към него. Тя също беше замислена.

— Наистина ли?

— Лесно е да намерим някакво оправдание.

— Ще настоява да отидем друг път. Той... стори ми се, че много държи да присъстваме.

— Не мога да разбера защо. Все пак Айрис има рожден ден. Не мога да повярвам, че самата тя държи толкова много на компанията ни.

— Не, не — каза Сандра замислено. След това попита:

— Знаеш ли къде ще е това тържество?

— Не.

— В „Люксембург“.

Изненадата едва не го лиши от говор. Усети как кръвта се оттегля от лицето му. Помъчи се да се съвземе и погледна жена си в очите. Струваше ли му се, или нетрепващият ѝ поглед искаше да му каже нещо?

— Но това е абсурдно! — избухна той малко пресилено, за да прикрие собствените си чувства. — В „Люксембург“, където... Да си припомним всичко това! Този човек трябва да е полудял!

— Помислих си и това — отвърна Сандра.

— Но в такъв случай ние просто трябва да откажем! Всичко това е... просто ужасно неприятно! Спомни си цялата шумотевица, снимките във вестниците!

— Помня неприятностите — каза Сандра.

— Той дава ли си сметка колко неприемливо е това за нас?

— Той има своя причина, Стивън. Сподели ми я.

— И каква е тя?

Беше благодарен, че жена му не го гледа, докато говори.

— След обяда ме дръпна настрана. Каза ми, че иска да ми обясни. Каза ми, че момичето, Айрис, изобщо не се е съвзело след смъртта на сестра си.

Тя замълча и Стивън призна неохотно:

— Е, така е. Това е напълно вярно. Тя не изглежда никак добре. Дори си помислих, че е болна.

— Аз също забелязах... Макар че след това ми се стори в отлично здраве и в добро разположение на духа. Но аз ти предавам думите на Джордж Бартън. Той каза, че оттогава Айрис правела всичко възможно, за да избягва „Люксембург“.

— Никак не е чудно.

— Според него, това е много лошо. Изглежда се е консултирал по въпроса с психиатър, един от тези модерните доктори, и той му е казал, че след всякакво сътресение, пострадалият трябва да се изправи лице в лице срещу причината за него, а не да я отбягва. По силата на този принцип, доколкото разбрах, след самолетна катастрофа изпращали пилотите незабавно отново в полет.

— А специалистът не е ли препоръчал още едно самоубийство?

Сандра отговори тихо:

— Обяснил му е, че асоциациите с ресторанта трябва да бъдат преодолени. В края на краищата, това е само един ресторант. Предложил е да се организира тиха и спокойна вечеря, на която да присъстват горе-долу същите хора.

— Колко чудесно ще се почувстват те!

— Наистина ли толкова много не искаш да отидеш, Стивън?

Прониза го тревога. Отвърна бързо:

— Не че не искам. Просто идеята ми се стори абсурдна. Аз лично не възразявам... Всъщност, мислех за теб. Ако ти нямаш нещо против...

Тя го прекъсна:

— Имам, Имам много против. Но по начина, по който Джордж Бартън постави нещата, беше много трудно да откажа. В края на краищата, след онзи случай съм ходила в „Люксембург“ много често... Ти също. Непрекъснато ни канят там.

— Но не при такива обстоятелства.

— Да, наистина.

Стивън продължи:

— Права си, трудно е да се отклони поканата... Ако кажем, че в този ден не можем да отидем, ще промени датата. Но, Сандра, няма никаква причина и ти да търпиш всичко това. Ще отида само аз, а ти ще биеш отбой в последната минута... Главоболие, настинка, нещо женско.

Той видя как брадичката ѝ се повдига.

— Това би било малодушие. Не, Стивън. Ако отидеш ти, ще отида и аз. В края на краищата — тя сложи ръка върху неговата, — колкото и малко да означава бракът ни, поне трябва да споделяме трудностите.

Но той я гледаше втренчено — беше онемял заради последната фраза, изплъзнала се от устата ѝ толкова лесно, сякаш съобщаваше добре известен и незначителен факт.

Окопити се и попита:

— Защо казваш това? Колкото и малко да означава бракът ни.

Тя го погледна, без да трепне, с широко отворени, прями очи.

— Нима не е вярно?

— Не, хиляди пъти не! За мен бракът ни означава всичко на света!

Тя се усмихна.

— Предполагам, че е така. Донякъде. Ние сме добър екип, Стивън. Справяме се заедно и постигаме забележителни резултати.

— Нямах предвид това — той усети, че диша неравномерно. Улови ръката ѝ с двете свои и я придърпа към себе си. — Сандра, не знаеш ли, че за мен ти си всичко на света?

И изведнъж тя разбра, че е така. Беше невероятно, непредвидимо, но беше така.

Оказа се в прегръдките му, той я притискаше и целуваше, без да спира да шепне несвързани думи:

— Сандра... Сандра... мила моя... обичам те... толкова се боях да не те загубя!

Тя чу собственият си глас да казва:

— Заради Розмари?

— Да.

Той я пусна и отстъпи назад. Лицето му изглеждаше комично в изненадата.

— Ти... знаеше за Розмари?

— Естествено. През цялото време.

— И разбираш?

Тя поклати глава.

— Не. Не разбирам. И не мисля, че трябва да разбирам. Обичаше ли я?

— Не истински. Винаги съм обичал теб.

Изведнъж я обзе горчивина. Тя цитира собствените му думи:

— „Още от първия момент, когато ме видя в другия край на стаята?“ Не повтаряй тази лъжа. Защото наистина е лъжа.

Той не се стъписа от тази атака. Замисли се над думите ѝ.

— Да, тогава те излъгах... И все пак, някак си не съвсем. Започнах да вярвам, че е било истина. Сандра, опитай се да разбереш. Знаеш ли, съществуват хора, които винаги имат на разположение благороден и добър мотив, с който да оправдаят долните си действия. Хората, които „трябва да са честни“, когато се държат грубо, които смятат, че е „техен дълг да кажат това и това“, които са толкова лицемерни дори пред самите себе си, че стигат до края на живота си, убедени, че всяко тяхно отвратително и долно деяние е било извършено, защото не са егоисти! Опитай се да разбереш, че

съществува и пълната противоположност на тези хора. Това са такива циници, които дотолкова не вярват на себе си, че могат да приемат за истински мотиви за действията си само най-лошите възможни. Ти беше жената, от която имах нужда. Това поне е вярно. И сега наистина вярвам, като се замисля, че ако не беше така, никога нямаше да докарам нещата докрай.

Тя каза горчиво:

— Ти не си ме обичал.

— Не съм. Не бях обичал никого. Бях гладно, безполово същество, което се гордееше с целомъдрената студенина на природата си. И после се влюбих „от другия край на стаята“ — глупава, безумна, кучешка любов. Нещо като лятна буря — ненадейна, неземна, кратка. — Той добави с горчивина:

— Наистина думи казани от идиот, пълни с шум и бесове, незначещи нищо...

Той замълча за малко и продължи:

— Тук, във „Феърхейвън“ се събудих и разбрах истината.

— Истината?

— Че единственото, което има значение в живота ми, си ти... И любовта ти...

— Ако знаех...

— Ти какво си мислеше?

— Предполагах, че кроиш планове да избягаш с нея.

— С Розмари? — той се изсмя. — Това наистина щеше да е доживотна присъда.

— Нима тя не искаше да заминеш с нея?

— Искаше.

— Какво се случи?

Стивън пое дълбоко въздух. Бяха се върнали там. Пред тях отново бе неясната заплаха.

— Случи се това в „Люксембург“ — отговори той.

И двамата млъкнаха, виждайки, че мислят за едно и също нещо. Посинялото от цианкалия лице на една красива жена.

Двамата гледат изумено мъртвата, след това вдигат очи, за да срещнат погледите си...

Стивън каза:

— Забрави това, Сандра! За Бога, нека го забравим!

— Безполезно е. Няма да ни позволят да забравим. Последва пауза. После Сандра попита:

— Какво ще правим?

— Каквото каза преди малко. Ще посрещнем нещата заедно... Ще отидем на това проклето празненство каквато и да е причината за него.

— Вярваш ли, че Джордж Бартън казва истината за Айрис?

— Не. А ти?

— Би могло и да е така. Но дори и да е, не това е причината да ни покани.

— Каква според теб е истинската причина?

— Не знам, Стивън. Но се боя.

— От Джордж Бартън?

— Да. Мисля, че знае.

— Какво знае? — попита Стивън рязко.

Сандра обърна бавно глава към него и погледите им се срещнаха. Тя прошепна:

— Не бива да се страхуваме. Трябва да бъдем смели. Повече от всякога. Ти ще станеш голям човек, Стивън. Светът има нужда от теб... Нищо няма да се изпречи на пътя ти. Аз съм твоя жена и те обичам!

— Защо мислиш, че Джордж прави всичко това?

— Предполагам, че е капан.

— И ние сме готови да се хванем в него? — попита той бавно.

— Не можем да си позволим да му покажем, че знаем какво е намислил.

— Така е, наистина.

Изведнъж Сандра отметна глава назад и се разсмя.

— Прави, каквото искаш, Розмари! Няма да спечелиш!

Той я стисна за рамото.

— Тихо, Сандра. Розмари е мъртва.

— Дали? Понякога... понякога имам чувството, че е жива...

## ГЛАВА ТРЕТА

Някъде към средата на парка, Айрис попита:

— Имаш ли нещо против да не се върна с теб, Джордж? Разхожда ми се. Ще ми се да се изкача на Фрайърс Хил и да се спусна през гората. Цял ден ужасно ме боли глава.

— Разбира се, че нямам, дете. Върви. Аз няма да дойда с теб, защото очаквам един приятел днес следобед и не съм много сигурен кога точно ще пристигне.

— Добре. Довиждане до чая, тогава.

Тя се обърна рязко и тръгна под прав ъгъл, към малката горичка на склона на хълма.

Когато се изкачи най-горе, спря и пое дълбоко въздух. Беше влажен — типично за октомври. Листата на дърветата също бяха покрити с влага, а един сив надвиснал отгоре облак, обещаваще скорошен дъжд. Едва ли на върха имаше повече въздух, отколкото в подножието, но въпреки това на Айрис ѝ се струваше, че тук може да диша по-свободно.

Тя седна на един повален дънер и се загледа надолу към долината, където „Литъл Прайърз“ се гушеше в малка горичка. Подалеч вляво се виждаха розовочервените тухли на имението „Феърхейвън“.

Айрис отпрати замислен поглед към околностите, с брадичка подпряна на дланите ѝ.

Лекият шум зад нея едва ли беше по-силен от шумоленето на листата, но тя рязко извърна глава, за да види как клоните се разделят и между тях се промушва Антъни Браун.

Тя извика почти ядосано:

— Тони! Защо винаги трябва да се появяваш като... като демон в пантомима!?

Антъни се отпусна на дънера до нея. Извади табакерата си, предложи ѝ цигара и когато му отказа, запали сам. След като изпусна дима, отговори ядосано:



— Защото аз съм това, което вестниците наричат „мистериозно лице“. Обичам да се появявам изневиделица.

— Откъде знаеш къде съм?

— Имам чудесен бинокъл. Разбрах, че си била на обяд у Фарадей и от хълма видях кога си тръгваш.

— Защо не дойдеш вкъщи като нормален човек?

— Но аз не съм нормален човек! — каза Антъни с престорена изненада. — Аз съм много необикновен.

— Мисля, че си прав.

Той я погледна бързо и попита:

— Случило ли се е нещо?

— Не, разбира се, че не. Поне...

Тя млъкна. Антъни повтори настойчиво:

— Поне?

Тя въздъхна.

— Омръзна ми да стоя тук. Ненавиждам това място. Искам да се върна в Лондон.

— Скоро ще си ходите, нали?

— Другата седмица.

— Значи това тържество у Фарадей беше прощално, така ли?

— Не беше тържество. Бяха само те и някаква стара братовчедка.

— Харесват ли ти тези Фарадей, Айрис?

— Не знам. Не мисля, че ми харесват особено..., макар че не бива да казвам това. Те бяха много мили с нас.

— Мислиш ли, че те те харесват?

— Не, не мисля. Струва ми се, че ни мразят.

— Интересно.

— Така ли?

— Нямам предвид мразенето... Ако изобщо е вярно. Интересно ми е защо казваш „ни“. Въпросът ми се отнасяше лично до теб.

— А, разбирам... Изглежда, че ме харесват доста... Някак си, наопаки... Струва ми се, че имат нещо против да сме им съседни като семейство. Ние не бяхме кой знае колко близки... Те бяха приятели на Розмари.

— Да — каза Антъни, — като спомена „приятели на Розмари“... Не мога да си представя, че Сандра Фарадей и сестра ти са били неразделни.

— Не бяха — отвърна Айрис. Тя изглеждаше леко смутена, но Антъни пушеше невъзмутимо.

— Знаеш ли какво ме впечатлява у тях? — попита той.

— Какво?

— Именно това, че са семейство Фарадей. Никога не мисля за тях като за Стивън и Сандра — два индивида, свързани от държавата и официалната църква — а като за едно двойнствено цяло — семейство Фарадей. Това не се среща толкова често, колкото може би си мислиш. Те са двама души с еднакъв начин на живот, с еднакви надежди, страхове и убеждения. И най-странното в цялата работа е, че всъщност са много различни по характер. Стивън Фарадей, трябва да кажа, е човек с много голям интелектуален потенциал, но твърде чувствителен към чуждите мнения, ужасно неуверен в себе си и донякъде му липсва смелост. От друга страна, Сандра има ограничен средновековен ум, способна е на фанатична преданост и е смела до безразсъдство.

— Той винаги ми се е струвал — каза Айрис — доста надут и глупав.

— Въобще не е глупав. Той е само един от многото нещастни преуспели хора.

— Нещастни?

— Ами да. Повечето преуспели хора са нещастни. Именно затова постигат успехите си — трябва да убедят сами себе си в собствената си стойност, като извършат нещо, което светът ще забележи.

— Какви необикновени мисли са това, Антъни...

— Ако погледнеш малко по-внимателно, ще видиш, че са правилни. Щастливите хора не успяват в живота, защото са в толкова добри отношения със самите себе си, че пет пари не дават дали ще успеят или не. Както е с мен. Освен това с тях се живее много леко и приятно — пак както с мен.

— Имаш много добро мнение за себе си.

— Просто насочвам вниманието ти към добрите си страни, в случай, че не си ги забелязала.

Айрис се засмя. Настроението ѝ се бе подобрило. Потиснатостта и страхът се бяха махнали от главата ѝ. Тя погледна часовника си.

— Ела у дома да прием чай. Дай възможност на още няколко души да се порадват на приятната ти компания.

Антъни поклати глава.

— Не днес. Трябва да се връщам.

Айрис се обърна рязко към него.

— Защо никога не искаш да дойдеш у дома? Трябва да има някаква причина!

Антъни сви рамене.

— Приеми, че съм доста особен, когато става дума за приемане на предложеното ми гостоприемство. Твоят зет не ме харесва — показа ми го съвсем ясно.

— Не бива да се притесняваш от Джордж. Ако леля Люсила и аз те поканим... тя е мила старица, ще ти допадне.

— Сигурен съм, че е така, но все пак няма да дойда.

— Когато Розмари беше жива, ти идваше.

— Онова — отговори Антъни — беше доста по-различно.

Някаква студена ръка докосна сърцето на Айрис. Тя попита:

— Какво те накара да дойдеш тук днес? Да не би да имаш работа в тази част на света?

— Имам, при това много важна. С теб. Дойдох, за да те попитам нещо, Айрис.

Студената ръка изчезна. Вместо нея се появи някакъв трепет, пулсиращото вълнение, което жените познават от незапомнени времена. И на лицето ѝ се появи същото неразбиращо въпросително изражение, което може би е имала и баба ѝ, няколко минути преди да каже: „Но, мистър-Х, всичко това е толкова неочаквано!“

— Да? — Тя обърна абсолютно невинното си лице към него.

Антъни я гледаше с мрачни, почти строги очи.

— Отговори ми честно, Айрис. Имаш ли ми доверие? Това е моят въпрос.

Беше разочарована. Очакваше друго. Той забеляза.

— Не мислеше, че ще те питам това, нали? Но въпросът е много важен. За мен той е най-важният на света. Задавам ти го пак. Имаш ли ми доверие?

Тя се поколеба за миг и отговори със сведен поглед:

— Да.

— Тогава, ще те питам нещо друго. Би ли дошла в Лондон и би ли се омъжила за мен, без да казваш на никого?

Тя се втренчи в него.

— Но как бих могла!? Просто... не мога да направя такова нещо!

— Не би могла да се омъжиш за мен?

— Не по този начин.

— Но ме обичаш. Обичаш ме, нали?

Тя чу собствения си глас да казва:

— Да, обичам те, Антъни.

— Но няма да дойдеш с мен в Лондон, за да се венчаем в църквата „Света Елфрида“, Блумсбъри, енорията, в която съм живял няколко седмици и в която следователно имам право да получа удостоверение за брак?

— Но как бих могла да направя такова нещо? Джордж би бил страшно обиден, а леля Люсила никога няма да ми прости! И освен това още не съм достатъчно голяма. Само на осемнадесет съм.

— За възрастта ти ще трябва да излъжем. Нямам представа какви санкции ме очакват, за сключване на брак с непълнолетна, без съгласието на настойника ѝ. Кой е той, между другото?

— Джордж Бартън. Освен това той е попечител на наследството ми.

— Както казах, не знам какво е наказанието за подобно деяние, но каквото и да е, то не може да ни развенчае, а всъщност това е, което ме интересува.

Айрис поклати глава.

— Не мога да го направя. Не мога да бъда толкова ужасна. И във всеки случай, защо? Какъв е смисълът от всичко това?

— Ето, затова най-напред те попитах дали ми имаш доверие — каза Антъни. — Ще трябва да приемеш обяснението ми на доверие. Да кажем, че това е най-простият начин да го направим. Но няма значение.

Айрис каза умолително:

— Ако само Джордж те познаваше малко по-добре... Ела сега с мен. Вкъщи са само той и леля Люсила.

— Сигурна ли си? Помислих си... — той замълча. — Когато тръгнах нагоре по хълма забелязах как един човек се приближава към къщата ви. Най-чудното е, че този човек ми е известен като... — той се поколеба. — Срещал съм го.

— Разбира се, бях забравила. Джордж спомена, че очаква някого.

— Този, когото видях, ми заприлича на Рейс, полковник Рейс.

— Може и да е бил той — съгласи се Айрис. — Джордж познава човек на име Рейс. Той също беше поканен на вечерята, когато Розмари...

Тя замълча. Гласът и трепереше. Антъни я стисна за ръката.

— Престани да мислиш за това, мила. Беше ужасно, зная!

Тя поклати глава.

— Не мога. Антъни...

— Да?

— Мислил ли си някога... Минавало ли ти е през ум... — Беше й трудно да намери нужните думи. — Хрумвало ли ти е, че... че Розмари може и да не се е самоубила? Че може да е била убита?

— Боже мой, Айрис! Кой ти мушна това в главата?

Тя не отговори, просто повтори въпроса си:

— Никога ли не ти е минавало през ум?

— Разбира се, че не. Разбира се, че Розмари се самоуби!

Айрис не каза нищо.

— Кой ти наговори тези неща?

За миг тя почувства изкушение да му разкаже невероятната история на Джордж, но се въздържа. Каза само:

— Просто ми хрумна.

— Забрави това, мила безумке! — Той я изправи на крака и леко я целуна по бузата. — Мила болна безумка. Забрави за Розмари. Мисли само за мен.

## ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Полковник Рейс пуфкаше с лулата си и гледаше с любопитство Джордж Бартън.

Познаваше го още от малък. Чичо му беше съсед на семейство Рейс. Между двамата мъже имаше почти двадесет години разлика. Полковник Рейс беше висок, изправен, с военна осанка и загоряло от слънцето лице, с нископодстригана стоманеносива коса и пронизателни тъмни очи.

Двамата никога не бяха чувствали някаква голяма близост помежду си, но за полковника, Джордж си оставаше „младия Джордж“ — един от многото изрази, свързани с отминалите дни.

Сега си мислеше, че всъщност не е имал никаква представа що за човек е „младия Джордж“. В малкото случаи, когато се бяха срещали през годините, те не бяха намерили много допирни точки помежду си. Рейс обичаше живота на открито — беше от хората, които изграждаха Империята и по-голямата част от живота си бе прекарал в чужбина. Джордж, от своя страна, беше типичен градски човек. Интересите им бяха напълно различни и когато се срещаха, разменяха единствено поизбелели спомени от „старото време“, след което обикновено настъпваше неловка тишина. Полковник Рейс не обичаше да води дребни разговори и спокойно би могъл да бъде модел за мълчаливия мъж, така любим на писателите от по-старото поколение.

Сега също мълчеше и се чудеше защо „младия Джордж“ толкова беше настоявал за тази среща. Също така бе установил, че у него е настъпила някаква незабележима промяна, откакто го видя за последен път преди година. Винаги беше смятал Джордж Бартън за олицетворение на скуката — винаги предпазлив, практичен, лишен от всякакво въображение.

Сега му се струваше, че нещо с приятелчето никак не е наред. Изглеждаше сякаш всеки миг е готов да подскочи като подплашена котка. Вече три пъти запалваше изгасналата си пура... Това никак не беше характерно за Джордж Бартън.

Полковник Рейс извади лулата от устата си.

— Е, Джордж, какво те тревожи?

— Прав си, Рейс. Нещо наистина ме тревожи. Много се нуждая от съвета ти... и от помощта ти.

Полковникът кимна и зачака.

— Миналата година трябваше да дойдеш да вечеряш с нас в Лондон... В ресторант „Люксембург“. Наложих се да заминеш за чужбина в последната минута.

Рейс кимна отново.

— За Южна Африка.

— Тогава, в ресторанта, жена ми умря.

Полковникът се размърда смутено.

— Знам. Прочетох във вестниците. Не го споменах досега и не ти изказах съболезнованията си, защото не исках да събудя спомени ти. Но съжалявам за случилото се, старче, знаеш това.

— О, да, да. Но не за това ми е думата. Предполага се, че жена ми се е самоубила.

Рейс се хвана за най-съществената дума и повдигна вежди:

— Предполага се?

— Прочети това.

Джордж мушна двете писма в ръката му. Веждите на Рейс се вдигнаха още по-високо.

— Анонимни писма?

— Да. И аз съм убеден, че в тях пише истината.

Рейс бавно поклати глава.

— Опасно е да вярваш на такива неща. Нямах представа колко много лъжливи, изпълнени със злоба писания се творят след всяко събитие, отразено малко по-обстойно в пресата.

— Известно ми е. Но тези не са били написани тогава... Написани са шест месеца по-късно.

Рейс кимна.

— Това е нещо друго. Кой, според теб, ги е писал?

— Не знам. Не ме интересува. Важното е, че вярвам на това, което се казва в тях. Жена ми е била убита.

Рейс свали лулата си и се изправи в стола.

— А защо мислиш така? Тогава имаше ли някакви подозрения? Ами полицията?

— Когато се случи, не бях на себе си... Напълно излязох от релси. Просто приех резултатите от следствието и експертизата. Жена ми беше прекарала инфлуенца, беше изтощена. Нямаше никакви подозрения за нищо, освен за самоубийство. Намериха отровата в чантата ѝ.

— Каква беше тя?

— Цианкалий.

— Спомних си. Изпила го е с шампанското.

— Да. Тогава всичко изглеждаше съвсем логично и обяснимо.

— Заплашвала ли е някога, че смята да се самоубие?

— Не, никога — каза Джордж Бартън. — Розмари обичаше живота.

Рейс кимна. Виждал бе жената на Джордж само веднъж. Беше я сметнал за красива празноглавка, но в никакъв случай не и за меланхолична натура.

— Какви бяха резултатите от медицинската експертиза, за душевното ѝ състояние и така нататък?

— Нейният домашен лекар — възрастен човек, който се е грижил за семейство Марл, откакто сестрите са били деца — беше на някакво морско пътешествие. Когато Розмари боледуваше, за нея се грижеше помощникът му, млад човек. Единственото, което каза той, спомням си, беше, че този вид инфлуенца често причинявала сериозни депресии.

Джордж направи пауза и продължи:

— Едва след като получих писмата, разговарях с истинския лекар на Розмари. Не му казах нищо за тях, естествено, просто си поговорихме за случилото се. Тогава той ми сподели, че е много изненадан и никога не би повярвал, че е възможно. Розмари изобщо не била от склонните към самоубийство хора. Това показвало, според него, как дори и пациент, когото си мислиш, че познаваш много добре, може да свърши нещо напълно непредвидимо.

Джордж отново направи пауза и продължи:

— Именно след разговора си с него осъзнах колко неубедителна ми се струва версията за самоубийство. В края на краищата, аз познавах жена си много добре. Наистина, понякога я спохождаха остри пристъпи на тъга, можеше много да се ядосва за това или онова, от време на време вършеше напълно необмислени и прибързани неща, но



никога, никога не е изпадала в настроение, което би я подтикнало да сложи край на живота си.

Полковник Рейс промърмори с леко притеснение:

— Не би ли могло да има друг мотив за самоубийство освен депресията? Съществувал ли е повод за някакво дълбоко и пълно разочарование?

— Не, не. Може би беше доста нервна.

Избягвайки да гледа към приятеля си, Рейс попита:

— Беше ли сантиментална, имаше ли склонност към мелодраматизъм? Виждал съм я само веднъж, знаеш. Но има хора, които..., които могат да изпитат удоволствие от опит за самоубийство... особено, ако са се скарали с някого. Детинското обяснение: „Ще ги накарам да съжаляват“. Знаеш какво имам предвид.

— С Розмари никога не сме се карали.

— Да. И освен това, фактът, че е използван цианкалий, премахва тази възможност. Всеки знае, че това не е отрова, с която можеш да си играеш и да оцелееш.

— Това е така. И още нещо. Дори и да е искала да сложи край на живота си, не мисля, че би избрала този начин. Болезнено и грозно е. По-вероятно ми се струва, че би предпочела свръхдоза от някакво приспивателно.

— Съгласен съм. Има ли някакви сведения как се е сдобила с цианкалия?

— Не. Но беше гостувала на някакви приятели в провинцията и един ден те унищожавали гнездо на оси. Предположи се, че тогава е взела кристалите.

— Възможно е. Никак не е трудно да се сдобиеш с този химикал. Повечето градинари държат запаси от него.

Рейс замълча за малко и каза:

— Нека да обобщим. Нямало е никакви сведения за предразположение към самоубийство или за подготовка за такова. Всичко дотук означава, че липсват факти, подкрепящи версията за самоубийство. Но ако е имало някакви други факти потвърждаващи версията за убийство, полицията щеше да ги открие. Те си отварят очите на четири в такива случаи, знаеш това.

— Дори мисълта, че може да е била убита, тогава изглеждаше фантастична.

— Но не ти се стори фантастична шест месеца по-късно.

— Вероятно през цялото време съм се съмнявал. Сигурно, когато прочетох писмата, вече подсъзнателно съм бил готов да приема съдържанието им за истина, без да изпитвам никакво съмнение.

— Да — кимна Рейс. — Добре, кажи тогава. Кого подозираш?

Джордж се наведе напред. Мускулите на лицето му трепереха.

— Това е най-ужасното. Ако Розмари е била убита, трябва да го е направил някой от хората, присъстващи на масата... Нашите приятели. Никой друг не се е приближавал.

— Келнерите? Кой наливаше шампанското?

— Чарлз. Главният келнер на „Люксембург“. Знаеш ли го?

Рейс кимна. Всички познаваха Чарлз. Изглеждаше абсолютно невъзможно той да отрови клиент умишлено.

— А ни обслужваше Джузепе. Познаваме го много добре. От години. Когато съм там, винаги ми сервира той. Приятен, весел дребен човек.

— Добре, стигаме до вечерята. Кои присъстваха?

— Стивън Фарадей, депутат в Парламента. Жена му, Александра Фарадей. Секретарката ми, Рут Лесинг. Един младеж на име Антъни Браун, сестрата на Розмари, Айрис и аз. Всичко на всичко седем души. Ако беше дошъл и ти, щяхме да сме осем. Понеже отпадна в последната минута, не можехме да измислим никой подходящ на твое място.

— Аха... Добре, Джордж, кой според теб го е направил?

— Не знам! — извика Джордж Бартън. — Казвам ти, че не знам! Ако знаех...

— Добре, добре... Помислих си, че имаш конкретни подозрения. Предполагам, че не е било трудно. Как бяхте седнали? Започни от себе си.

— Вдясно от мен беше Сандра Фарадей, разбира се. До нея — Антъни Браун. След това Розмари. После Стивън Фарадей, Айрис и Рут Лесинг. Тя ми беше отляво.

— Така. И жена ти пи шампанско и преди това?

— Да. Пълниха чашите няколко пъти. Случи се... случи се, докато продължаваше вариететната програма. Имаше много шум. Беше някакво негърско шоу и ние всички гледахме към подиума. Тя се свлече върху масата точно преди отново да запалят осветлението.

Може да е извикала... или простенала..., но никой не чу нищо. Лекарят каза, че смъртта трябва да е настъпила моментално. Благодаря на Бога за това.

— Да, наистина. Е, Джордж, на пръв поглед нещата изглеждат съвсем ясни.

— Какво искаш да кажеш?

— Стивън Фарадей, разбира се. Той е седял отдясно на жена ти. Чашата ѝ със шампанско трябва да се е намирала близо до лявата му ръка. Най-лесното нещо на света е било да пусне отровата, когато осветлението е било загасено и всички са насочили вниманието си към сцената. Не виждам кой друг би имал толкова добра възможност да го направи. Знам какви са масите в „Люксембург“. Около тях могат да насядат много хора. Не ми се вярва някой да е могъл да се протегне, например от отсрещната страна, и да пусне нещо в чашата, без да бъде забелязан. Същото важи и за този отляво. Той би трябвало да се протегне пред самата нея. Има и още една възможност, но нека първо помислим за очевидната. Има ли някаква причина, поради която Стивън Фарадей, депутат, би искал да убие жена ти? Джордж отговори сподавено:

— Те... те бяха доста добри приятели. Ако..., ако Розмари го е измамила с нещо, би могъл да търси възмездие.

— Звучи доста мелодраматично. Само този ли мотив можеш да предложиш?

— Да — отвърна Джордж. Лицето му беше силно зачервено. Рейс го погледна бегло и продължи:

— Да видим втората възможност. Някоя от жените.

— Защо?

— Драги Джордж, нима е отбягнало от вниманието ти, че щом сте били компания от четири жени и трима мъже, вероятно е имало периоди от време, през които трите двойки са танцували, а на масата е оставала сама една жена? Всички танцувахте, нали?

— О, да.

— Добре. Сега, можеш ли да си спомниш коя от четирите остана сама непосредствено преди вариететната програма?

Джордж се замисли за минута.

— Струва ми се, че да. Айрис, а преди това Рут.

— Помниш ли кога жена ти пи шампанско за последен път преди това?

— Нека да помисля... Танцува с Браун... Спомням си, че се върна на масата и каза, че се чувства уморена... Той е доста буен танцьор. След това изпи виното от чашата си. Няколко минути по-късно започнаха да свирят валс и тя... тя танцува с мен. Знаеше, че валсът е единственият танц, с който се справям сравнително добре. Фарадей беше с Рут, а лейди Александра — с Браун. Айрис остана сама. Непосредствено след това започна програмата.

— Тогава да помислим за сестрата на жена ти. Тя наследи ли нещо след смъртта ѝ?

Джордж започна да пелтечи:

— Рейс, не бъди абсурден! Та Айрис беше дете, още ходеше на училище!

— Познавам две ученички, които убиха човек.

— Но тук става дума за Айрис! Тя обожаваше сестра си!

— Няма значение, Бартън. Имала е възможност да го направи. Искам да знам дали е имала мотив. Доколкото знам, жена ти беше богата. Кой наследи парите ѝ? Ти ли?

— Не. Наследи ги Айрис. Чрез попечителски фонд. Той обясни положението, а Рейс го изслуша внимателно.

— Доста странно. Богата сестра и бедна сестра. Някои момичета биха възнегодували срещу такова нещо.

— Не и Айрис, сигурен съм.

— Може би си прав. Но несъмнено е имала причина. Да се опитаме да разнищим това. Кой друг е имал мотив?

— Никой! Абсолютно никой! Розмари нямаше никакви врагове, сигурен съм. Мислил съм за това. Задавах въпроси, мъчех се да разбера. Дори купих къща в близост до имението на Фарадей, за да...

Той млъкна. Рейс взе лулата си и започна да я чисти.

— Не е ли по-добре да ми кажеш истината, Джордж?

— Какво искаш да кажеш?

— Премълчаваш нещо. Личи си от цяла миля. Може да се мъчиш да спасиш репутацията на жена си и едновременно с това да се опиваш да разбереш дали е била убита или не но ако последното е по-важно за теб, ще трябва да свалиш всички карти.

Двамата замълчаха.

— Добре тогава — каза Джордж сподавено. — Печелиш.

— Поради някаква причина си сметнал, че жена ти е имала любовник, това ли е?

— Да.

— Стивън Фарадей?

— Не знам! Кълна ти се, че не знам! Може да е бил той, а може да е бил и онзи другия — Антъни Браун. Не можах да разбера. Беше истински ад!

— Каж ми що за човек е този Антъни Браун. Интересно, струва ми се, че съм чувал това име.

— Нищо не знам за него. Никой не знае каквото и да било. Той е симпатичен, забавен тип... Но хората нищо не са чували за него. Предполага се, че е американец, но говори без никакъв акцент.

— Е добре, може би в посолството ще имат някакви сведения. Ти не можеш да кажеш със сигурност кой от двамата е бил?

— Не, не мога. Ще ти призная, Рейс. Тя пишеше някакво писмо и аз погледнах попивателната след това. Беше любовно, без съмнение, но не можах да видя какво име.

Рейс отклони поглед замислено.

— Виж, това ми дава още един повод за размисъл. Например лейди Александра... Ако съпругът ѝ е имал интимна връзка с Розмари, тя също би имала мотив. Тя е от онези жени, които приемат нещата много навътре. На външен вид са тихи и спокойни, но ако нещо ги предизвика не биха се поколебали и да извършат убийство... Продължаваме... Тайнственият Браун, Фарадей и жена му, младата Айрис Марл. А какво ще кажеш за другата жена, Рут Лесинг?

— Тя не би могла да има нищо общо с това. Поне няма никакъв мотив.

— Казваш, че ти е секретарка. Що за човек е?

— Най-милото момиче на света — заговори Джордж възторжено. — Тя на практика е член на семейството. Дясната ми ръка. Няма друго същество, за което да имам по-високо мнение и в което да имам повече доверие.

— Ти си привързан към нея — каза Рейс замислено.

— Аз я боготворя. Това момиче, Рейс, а абсолютен коз. Разчитам на нея за всичко. Тя е наистина най-почтеното, най-доброто същество на света.

Рейс измърмори нещо, което звучеше като „аха“ и смени темата. Нищо в държането му не подсказа на Джордж Бартън, че мислено е набелязал много сериозен мотив за секретарката му Рут Лесинг, която сам той не познаваше. Не беше трудно да си представи, че това „най-мило момиче на света“ всъщност имаше защо да пожелае изпращането на Розмари Бартън на оня свят. Съществуваха две възможности: или стремеж към материални облаги — да се е виждала като втората мисиз Бартън, или наистина да е била влюбена в работодателя си. Но и в двата случая мотивът беше налице.

Вместо да обяснява това Рейс каза внимателно:

— Хрумвало ли ти е, Джордж, че и сам ти имаш много сериозен мотив да я убиеш.

— Аз!? — Джордж изглеждаше като ударен от гръм.

— Е, спомни си Отело и Дездемона.

— Разбирам какво имаш предвид. Но..., но между мен и Розмари нещата не стояха така. Обожавах я, разбира се, но винаги съм бил наясно, че ще има неща, които ще трябва да изтърпя. Не че тя не беше привързана към мен. Беше. При това — много. И винаги е била мила. Но аз съм стар и скучен, няма спасение от това. Никаква романтика. Както и да е, още когато се ожених, ясно си дадох сметка, че не всичко ще върви по мед и масло. Тя направо ме предупреди в този смисъл. Заболя ме, разбира се, но да си мислиш, че бих могъл да и направя нещо...

Джордж замълча и след малко продължи с друг тон:

— Дявол да го вземе, дори и да съм го направил, защо ще ми е отново да мътя водата? След като официално беше прието, че става дума за самоубийство и духовете са успокоени? Това би било лудост!

— Точно така. Ето защо не мога да те заподозра сериозно, приятелю. Ако беше неразкрит убиец и получеше две такива писма, ти незабавно би ги хвърлил в камината и би замълчал. И това ме навежда на мисълта за единственото наистина интересно нещо в цялата тази история. Кой е написал тези писма?

— Моля? — попита Джордж стреснато. — Нямам никаква представа.

— Изглежда този въпрос не ти се е сторил интересен. Но за мен е. Най-напред те попитах това. Можем да приемем, че не са били написани от убиеца. Защо ще му е да мъти водата, както казваш, след

като всички са приели версията за самоубийство и духовете са успокоени? Тогава кой ги е написал. Кой има интерес всичко да започне отначало?

— Прислугата? — предположи Джордж несигурно.

— Възможно е. Ако е така, кой точно и какво е знаел. Розмари имаше ли прислужница, на която се доверяваше?

Джордж поклати глава.

— Не. По онова време имахме готвачка, мисиз Паунд, тя е още при нас, и две камериерки. И двете напуснаха. Не се задържаха много дълго.

— Добре, Джордж. Ако искаш да ти дам съвет, а доколкото разбрах, искаш точно това, ще трябва да обмисля всичко много внимателно. От една страна Розмари е мъртва. Това е факт. Не можеш да я съживиш каквото и да направиш. Няма много категорични доказателства, че се е самоубила, но няма доказателства и че са я убили. Да приемем, че наистина е била убита. Сигурен ли си, че искаш отново да бръкнеш в раната? Би могъл да последва твърде неприятен шум, пране на мръсно бельо пред хората, любовните приключения на жена ти ще станат достояние на всички...

Джордж Бартън трепна и каза разпалено:

— Наистина ли ме съветваш да оставя някоя свиня да се измъкне безнаказано? Тази върлина Фарадей например с помпозните си речи и безценната си кариера... Ами ако през цялото това време се е спотайвал, а е малодушен убиец?

— Просто искам да си наясно с последствията.

— Трябва да знам истината.

— Добре. В такъв случай, ще отида с тези писма в полицията. Вероятно няма да се затруднят особено да разберат кой ги е писал и дали авторът им знае нещо определено. Но трябва да си наясно, че щом полицаите веднъж тръгнат по следата, няма да можеш да ги спреш.

— Не искам да се занимавам с полицията. Затова те повиках. Смятам да заложа капан за убиеца.

— Какво, по дяволите, искаш да кажеш?

— Слушай, Рейс. Ще уредя празненство в „Люксембург“. Искам да дойдеш и ти. Ще присъстват същите хора — семейство Фарадей, Антъни Браун, Рут, Айрис и аз. Всичко съм измислил.

— Какво смяташ да правиш? Джордж се засмя.

— Това е тайна. Всичко ще пропадне, ако кажа на някого предварително... дори и на теб. Искам да бъдеш с неповлиян от нищо ум и да видиш какво ще стане.

Рейс се наведе напред. Гласът му изведнъж стана рязък.

— Това не ми харесва, Джордж. Тези мелодраматични идеи, взети от книгите, не вършат никаква работа. Обърни се към полицията. Няма по-добри специалисти от тях. Те знаят как да се справят с такива проблеми. Професионалисти са. Когато става дума за престъпление, аматьорските представления не са за препоръчване.

— Затова искам да присъстваш. Ти не си аматьор.

— Скъпи приятелю. Мислиш така, само защото някога работех за MI5? Освен това, ти желаеш да ме държиш в неведение.

— Това се налага.

Рейс поклати глава.

— Съжалявам, но не мога. Идеята ти не ми харесва и няма да допринесе за осъществяването и. Вразуми се, Джордж, и се откажи от тази работа.

— Няма да се откажа. Всичко съм обмислил.

— Не бъди толкова дяволски упорит. Знам за тези неща малко повече от теб. Не ми харесва замисъла ти. Нищо няма да направиш. Може да бъде и опасен. Мислил ли си за това?

— За някой без съмнение ще е опасен. Рейс въздъхна.

— Нямах представа, с какво се захващаш. Добре, добре. Не казвай, че не съм те предупредил. За последен път те моля да се откажеш от тази безумна идея. Джордж Бартън само поклати глава.



## ГЛАВА ПЕТА

Сутринта на втори ноември дойде дъждовна и мрачна. В трапезарията на къщата, на площад „Елвастън“, беше толкова тъмно, че за закуска се наложи да запалят лампите.

Айрис, противно на навика си, вместо да получи кафето и препечените си филийки горе в стаята си, сега седеше долу на масата, пребледняла като призрак, и побутваше в чинията си неизядената храна. Джордж шумолеше нервно с вестника си, а от другата страна на масата, Люсила Дрейк ронеше обилни сълзи в носната си кърпа.

— Знам, че милото ми момче ще направи нещо ужасно. Той е толкова чувствителен! Никога не би написал, че става дума за живота му, ако наистина не беше така.

Джордж отново изшумоли с вестника си и каза рязко:

— Моля те, не се тревожи, Люсила. Вече ти обещах да се погрижа за това.

— Знам, скъпи Джордж, винаги си толкова мил! Но чувствам, че всяко забавяне може да е фатално. Всички тези запитвания, за които говориш ще отнемат много време!

— Не, ще ги направим достатъчно бързо.

— Пише, че не бива да се бави след трети, а трети е утре. Никога няма да си простя, ако стане нещо със скъпото ми момче!

— Нищо няма да стане. Джордж отпи бавно от кафето си.

— Имам още от онези облигации...

— Слушай, Люсила, остави всичко това на мен.

— Не се тревожи, лельо Люсила — намеси се Айрис. — Джордж ще успее да уреди всичко. В края на краищата, това не се случва за първи път, нали?

— Не се е случвало от дълго време.

— Три месеца — вметна Джордж — Откакто онези ужасни мошеници не го измамиха за проклетото ранчо.

Джордж избърса мустаците си със салфетката, стана, потупа мисиз Дрейк внимателно по рамото и излезе от стаята.

— Престани да се тревожиш, мила. Ще накарам Рут да се обади веднага.

Айрис го последва в антрето.

— Джордж, не смяташ ли, че трябва да отложим празненството довечера? Леля Люсила е толкова разстроена! Не е ли по-добре да останем вкъщи с нея?

— Разбира се, че не! — розовото лице на Джордж стана пурпурно. — Откъде-накъде този проклет млад мошеник, ще се бърка в живота на всички ни? Това е шантаж... шантаж и нищо друго. Ако зависеше от мен, нямаше да получи нищо.

— Леля Люсила никога не би се съгласила с това.

— Тя е глупава, винаги е била. Жените, които раждат след като навършат четиридесет, изглежда никога не могат да се научат на ум и разум. Разглеждат децата още от люлката. Дават им всяко проклето нещо, което те пожелаят. Ако някой поне веднъж беше казал на Виктор Дрейк сам да се измъкне от собствената си каша, той би могъл и да стане човек. Не, недей да спориш, Айрис. До довечера ще уредя всичко, така че леля ти Люсила ще може да си легне спокойно. Ако е необходимо, можем и да я вземем с нас.

— О, не. Тя ненавижда ресторантите... И толкова ѝ се доспива на горката... А пък горещината и задимения въздух възбуждат астмата ѝ.

— Знам. Не го предложих сериозно. Отиди и я успокой колкото можеш. Кажй ѝ, че всичко ще се оправи.

Джордж се обърна и излезе през пътната врата. Айрис тръгна бавно към трапезарията. Иззвъня телефонът и тя вдигна слушалката.

— Ало? Кой? — Лицето ѝ се промени. Бледата безнадеждност, изписана на него се превърна в радост. — Антъни!

— Самият той. Търсих те вчера, но не те намерих. Да не би да си обработвала Джордж по някакъв начин?

— Какво искаш да кажеш?

— Е, той толкова настояваше да дойда на празненството за рождения ти ден довечера. Съвсем не в типичния му стил: „Долу ръцете от прекрасната ми подопечна“. Настояваше да дойда на всяка цена и реших, че може би си започнала тактично да го обработваш.

— Не... не, няма нищо такова.

— Значи променил се е от самосебе си.

— Не точно. Това е...

— Ало? Да не би да затвори?

— Не, не съм.

— Започна да казваш нещо. Какво има, скъпа? Чувам как въздишаш. Случило ли се е нещо?

— Не... Нищо. Утре ще се оправя. Утре всичко ще бъде наред.

— Каква трогателна увереност. Не казваха ли хората, че нищо не бива да се оставя за утре?

— Не знам.

— Айрис, нещо се е Случило.

— Не, нищо. Не мога да ти кажа. Обещах, разбираш ли?

— Каж ми какво има, скъпа.

— Не, наистина не мога. Антъни, отговори ми на един въпрос.

— Стига да мога.

— Някога... някога бил ли си влюбен в Розмари?

Последва пауза и после смях.

— Значи това било. Да, Айрис. Бях мъничко влюбен в Розмари. Беше много хубава, знаеш. Но един ден както си говорех с нея те видях да слизаш по стълбите и за секунда всичко свърши. Сякаш го отнесе вятърът. В света за мен не остана нищо друго освен теб. Това е прозаичната истина. Не мисли за такива неща. Дори и Ромео, знаеш, преди да бъде заплепен от Жулиета за вечни времена, е имал своята Розалин.

— Благодаря ти, Антъни. Радвам се.

— Ще се видим довечера. Днес ли е рожденият ти ден?

— Не, след една седмица. Днес само ще го празнуваме.

— Не ми звучиш много ентусиазирана.

— Не съм.

— Предполагам, че Джордж знае какво прави, но идеята да е на същото място ми се струва доста безумна...

— О, ходила съм в „Люксембург“ няколко пъти след това... след Розмари... Искам да кажа, това не може да се избегне.

— Така е. И по-добре. Имам подарък за теб, Айрис. Надявам се да ти хареса. Au revoir.

Той затвори.

Айрис се върна при Люсила Дрейк, готова да спори, убеждава и успокоява.

Джордж повика Рут Лесинг още с влизането си в офиса.

Когато тя дойде в кабинета му, спокойна и усмихната, с елегантното си черно сако и пола, тревогата донякъде изчезна от напрегнатото му лице.

— Добро утро.

— Добро утро, Рут. Отново проблеми. Погледни това.

Тя взе телеграмата и я прочете.

— Пак Виктор Дрейк!

— Да, дяволите да го вземат!

Тя замълча за миг с телеграмата в ръка. Слабо, загоряло от слънцето лице, сбърчено около носа, когато се смее. Подигравателен глас: „...момиче, което трябва да се омъжи за шефа си...“ Колко ясно си го спомняше. „Сякаш беше вчера“ — помисли си Рут. Гласът на Джордж я върна към реалността:

— Не го ли изпратихме да замине преди около година?

Тя присви очи.

— Мисля, че да. Струва ми се, че беше двадесет и седми октомври.

— Каква изумителна жена си ти! Каква памет имаш само!

Рут си помисли, че има по-сериозна причина да запомни тази дата, отколкото той може да си представи. Все още силно впечатлена от Виктор Дрейк, тя беше чула небрежните думи на Розмари и беше решила, че мрази жената на работодателя си.

— Предполагам, трябва да сме му благодарни — каза Джордж, — че се е задържал там досега. Независимо, че преди три месеца се наложи да му изпратим още петдесет лири.

— Сега иска триста лири. Това не са малко пари.

— Да, никак не са малко. Но няма да получи толкова. Както обикновено, ще трябва да проучим как точно стоят нещата.

— Най-добре е да се обадя на мистър Огълви. Александър Огълви — сериозен, упорит шотландец — беше техният представител в Буенос Айрес.

— Да, изпрати телеграма веднага. Майка му, както обикновено, отново е изпаднала в криза. Държи се направо истерично. Това може да попречи на празненството довечера.

— Да отида ли при нея.

— Не — противопостави се Джордж твърдо. — В никакъв случай. Само ти липсваш там. Имам нужда от теб, Рут. — Той взе ръката ѝ. — Ти мислиш за себе си твърде малко.

— Не е вярно — усмихна се тя и предложи:

— Няма ли да е по-добре да се опитам да се свържа с мистър Огълви по телефона? До довечера ще можем да приключим с този въпрос.

— Добра идея. Струва си разходите.

— Ще се заема веднага.

Тя много внимателно освободи ръката си от неговата и излезе.

Джордж се залови за ежедневната си работа.

В дванадесет и половина взе такси и отиде в „Люксембург“.

Чарлз, добре познатият на всички главен келнер, тръгна към него, сведе благородната си глава и му се усмихна.

— Добър ден, мистър Бартън.

— Добър ден, Чарлз. Всичко наред ли е за довечера?

— Мисля, че ще останете доволен, сър.

— Същата маса, нали?

— Да. Средната в нишата.

— И разбрахте за допълнителното място?

— Всичко е наред.

— Намерихте ли розмарин?

— Да, мистър Бартън. Боя се, че няма да е много красиво. Можем да добавим някакви цветя, няколко хризантеми, например?

— Не, не. Само розмарин.

— Добре, сър. Предполагам, ще искате да погледнете менюто. Джузепе!

С едно щракване с пръсти, Чарлз повика усмихнатия италианец на средна възраст.

— Менюто за мистър Бартън. Джузепе го донесе.

Омари, бульон, соле „Люксембург“, яребици, пилешки дробчета и бекон.

Джордж го прегледа с безразличие.

— Да, да. Много добре.

Той го върна на келнера. Чарлз го придружи до вратата и като сниши глас, промърмори:

— Позволете да отбележа, сър, колко много ценим факта, че отново..., че се връщате при нас.

На лицето на Джордж се появи усмивка, доста зловеща усмивка. Той каза:

— Трябва да забравим миналото, Чарлз. Не можем да живеем само с него. Всичко това вече е свършило.

— Така е, мистър Бартън. Знаете, колко много ни шокира случилото се тогава. Надявам се... сигурен съм, че мадмоазел ще отпразнува рождения си ден много добре и всичко ще бъде както пожелаете.

Чарлз се поклони елегантно, обърна се и се втурна като разгневено водно конче към някакъв начинаещ келнер, който не правеше, каквото трябва на масата до прозореца.

Джордж излезе на улицата със злокобна усмивка. Нямахше достатъчно въображение, за да изпитва съчувствие към „Люксембург“. В края на краищата, ресторантът не носеше никаква отговорност за това, че Розмари беше решила да сложи край на живота си именно в него или че някой беше решил да я убие точно там. Всичко това се отразяваше много зле на заведението, но като повечето хора, които са си наумили нещо, Джордж Бартън не можеше да мисли за нищо друго.

Той обядва в клуба си и след това отиде на директорски съвет.

На път за офиса си след това, от една телефонна кабина набра номер в Мейда Вейл. Излезе с въздишка на облекчение. Всичко щеше да стане както го беше замислил.

Върна се на работното си място.

Рут дойде при него веднага.

— За Виктор Дрейк.

— Да?

— Боя се, че положението е сериозно. Възможно е да го дадат под съд за криминално деяние. В продължение на доста време е присвоявал пари от фирмата.

— Огълви ли каза това?

— Да. Говорих с него тази сутрин и той ми се обади преди десет минути. Каза също, че Виктор Дрейк се държал доста нагло.

— Нищо друго не съм и очаквал!

— Но мистър Огълви обясни, че няма да го съдят, ако възстанови сумата. Говорил е със старшия съдружник. Става дума за сто

шестдесет и пет лири.

— Значи мистър Виктор Дрейк се кани да сложи в джоба си чисти сто тридесет и пет лири от тази операция?

— Боя се, че е така.

— Е, поне това ще предотвратим — каза Джордж с известно задоволство.

— Помолих мистър Огълви да уреди въпроса. Добре ли съм постъпила?

— Лично аз с удоволствие бих видял този млад мошеник зад решетките... Но трябва да мислим за майка му. Тя е глупава жена, но с чувствителна душа. И мистър Дрейк печели както винаги.

— Колко сте благороден — каза Рут.

— Аз?

— Мисля, че сте най-добрият човек на света.

Джордж се почувства трогнат. Беше му приятно и неудобно в същото време. Взе ръката ѝ импулсивно и я целуна.

— Мила Рут. Ти наистина си най-добрата ми приятелка! Какво щях да правя без теб?

Стояха много близо един до друг.

Тя си мислеше: „Бих могла да съм много щастлива с него. И него бих направила щастлив. Ако само...“

Той си мислеше: „Трябва ли да послушам съвета на Рейс? Трябва ли да зарежа всичко? Няма ли това да е най-доброто решение?“

Нерешителността го обзе само за миг, после си отиде.

— Ще се видим в девет и тридесет в „Люксембург“ — каза той.

## ГЛАВА ШЕСТА

Дойдоха всички.

Джордж въздъхна с облекчение. До последната минута се беше страхувал, че някой може да се откаже — но всички бяха тук. Стивън Фарадей — висок и вдървен, малко надут. Александра Фарадей — облечена в строга черна рокля, с огърлица от смарагди. Тази жена наистина имаше потекло, не можеше да ѝ се отрече. Държеше се съвършено естествено, може би малко по-изискано от обикновено. Рут също беше в черно, без никакви бижута, освен обеците си. Гарвановочерната ѝ коса беше изрядно вчесана, раменете и шията ѝ бяха бели — по-бели от тези на другите жени. Тя работеше и нямаше достатъчно време, за да се сдобие със слънчев загар. Погледите им се срещнаха и тя му се усмихна окуражително, сякаш бе забелязала притеснението му. Сърцето му се отпусна. Преданата Рут. Айрис седеше до него необикновено мълчалива. Единствено на нея ѝ личеше, че осъзнава колко необикновено е това празненство. Беше пребледняла, но някак си това ѝ отиваше, придаваше ѝ някаква тържествена, непреходна красота. Беше с права, семпла рокля в дървеснозелено. Антъни Браун дойде последен и Джордж си помисли, че стъпва крадешком, като някакво диво животно — пантера или леопард. Този приятел очевидно не беше съвсем цивилизован.

Всички бяха там — уловени в капана на Джордж. Сега, представлението можеше да започне...

Коктейлите бяха пресушени. Станаха от барчето в преддверието и се запътиха към запазената за тях маса в самия ресторант.

Танцуващи двойки, приглушена негърска музика, забързани келнери.

Появи се Чарлз и усмихнато ги поведе към масата им. Намираше се в дъното на залата, в малка сводеста ниша, в която имаше общо три маси — една голяма в средата и две по-малки за двама души всяка. Край едната седяха един чужденец на средна възраст с нездрав вид и русокоса хубавица, а край другата — момче и момиче, съвсем млади. Голямата маса беше запазена за компанията на Джордж Бартън.



Той ги настани любезно по местата им.

— Сандра, би ли седнала тук, вдясно от мен. Браун, до нея. Айрис, мила, това е твоят рожден ден и трябва да си до мен. Фарадей, до Айрис... След това ти, Рут...

Той замълча. Между Рут и Антъни оставаше един празен стол — масата беше подготвена за седем души.

— Приятелят ми Рейс може да закъснее малко. Каза да не го чакаме. Все някога ще дойде. Искам да се запознаете с него — чудесен човек, пътувал е по целия свят и може да ви разкаже доста интересни неща.

Когато зае мястото си, Айрис почувства гняв. Джордж го правеше нарочно... да я сложи отделно от Антъни... Рут трябваше да бъде на нейния стол, до работодателя си. Значи Джордж все още не се доверяваше и не харесваше Антъни Браун.

Тя погледна крадешком към отсрещната страна на масата. Антъни се мръщеше. Не се обърна към нея. Само стрелна с очи празния стол до себе си и каза:

— Радвам се, че ще дойде още един мъж, Бартън. Има малка вероятност да си тръгна по-рано. Нищо не мога да направя. Срецнах един познат.

Джордж се усмихна:

— Работиш в часовете за почивка, така ли, Браун? Твърде млад си за това. Всъщност, аз не знам какво точно работиш.

В този момент разговорите бяха замрели и отговорът на Антъни се чу съвсем ясно и отчетливо:

— Занимавам се с организираната престъпност, Бартън. Винаги, когато ме попитат, отговарям така. Планирани грабежи, умишлено предизвикани пожари, шантажирани семейства.

Сандра Фарадей се засмя:

— Занимавате се с оръжейния бизнес, нали мистър Браун? Производителите на оръжия в наши дни винаги са считани за злодеи.

Айрис видя как очите на Антъни се разшириха от изненада. Той отговори шеговито:

— Не бива да ме издавате, лейди Александра. Всичко това е много потайно. Шпионите на вражеските сили са навсякъде. Говорите невнимателно.

Той поклати глава с престорена сериозност.

Келнерът прибра чиниите от омарите. Стивън покани Айрис на танц.

Скоро всички започнаха да танцуват. Атмосферата се разведри.

След малко дойде ред на Айрис и Антъни.

— Колко злобно постъпи Джордж, като не ни сложи един до друг! — промърмори тя.

— Напротив. Много мило. Така ще мога да те гледам през цялото време.

— Наистина ли трябва да си тръгваш рано?

— Може и да се наложи.

След това Антъни попита:

— Знаеше ли, че ще идва полковник Рейс?

— Не, изобщо нямах представа.

— Доста странно, нали?

— Познаваш ли го? О, да. Онзи ден спомена, че го познаваш. Що за човек е той? — попита тя.

— Никой не знае.

Върнаха се при масата. Вечерта продължаваше. Напрежението, което сякаш бе изчезнало, бавно започна да се покачва отново. Сякаш нервите на всички бяха изопнати. Единствено Джордж изглеждаше безгрижен и в добро настроение.

Айрис го видя да поглежда часовника си.

Изведнъж оркестърът засвири туш и осветлението изгасна. От пода се издигна подиума. Посетителите се облегнаха назад и завъртяха столовете си настрани, за да могат да гледат. На подиума се качиха трима мъже и три жени, които започнаха да танцуват. Последва ги човек, който можеше да имитира различни звуци — влакове, парни валяци, самолети, шевни машини, мучащи крави. Публиката го хареса. След него излязоха Лени и Фло, чието изпълнение напомняше повече акробатичен номер, отколкото танц. Още аплодисменти. Още едно изпълнение на шестте танцьори от „Люксембург“. Запалиха осветлението. Всички примигнаха. В същото време, сякаш някаква вълна на облекчение премина през насядалите около масата. Сякаш всички подсъзнателно бяха очаквали да се случи нещо, но то не се беше случило. Предишния път, при запалването на светлините, върху масата бяха видели мъртвата Розмари. Сега сякаш миналото наистина

беше минало — отиваше в забвение. Сянката на тогавашната трагедия се разсейваше.

Сандра се обърна оживено към Антъни. Стивън направи някакъв коментар пред Айрис и Рут се наведе, за да се присъедини към разговора. Единствено Джордж седеше с втренчен поглед — втренчен в празния стол срещу него. На масата там имаше прибори. Чашата беше пълна с шампанско. Всеки момент някой можеше да дойде и да седне...

Към реалността го върна Айрис:

— Събуди се, Джордж! Ела да танцуваме. Още не си танцувал с мен!

Той се изправи и усмихнат вдигна чашата си.

— Първо искам да вдигна един тост. За младата дама, чийто рожден ден празнуваме. За Айрис Марл, дано винаги е така прекрасна!

Те пиха усмихнати, след това станаха да танцуват — Джордж и Айрис, Стивън и Рут, Антъни и Сандра.

Свиреха някаква весела джазова мелодия. Върнаха се всички заедно, оживени и усмихнати. Седнаха.

Тогава, неочаквано, Джордж се наведе напред.

— Искам да помоля нещо всички ви. Преди около една година, ние бяхме тук и преживяхме една вечер, която завърши трагично. Не искам да събудям у вас тъгата от миналото, но не искам и да забравим Розмари напълно. Нека прием за нея... в нейна памет.

Той вдигна чашата си. Останалите послушно го последваха. Лицата им се превърнаха в учтиви маски.

Джордж каза:

— За Розмари, вечна и памет.

Вдигнаха чаши до устните си. Отпиха.

Последва пауза, после Джордж се олюля напред и се свлече на стола си. Ръцете му трескаво се вдигнаха към яката на ризата, лицето му почервения докато се бореше да си поеме дъх.

След минута и половина беше мъртъв.

## КНИГА III АЙРИС

*„Защото мислех, че мъртвите намират покой, но това не е така...“*

## ГЛАВА ПЪРВА

Полковник Рейс влезе във входа на Ню Скотланд Ярд. Попълни формуляра, който му подадоха и само няколко минути по-късно, вече се здрависваше със старши инспектор Кемп в кабинета му.

Двамата се познаваха добре. Кемп донякъде напомняше ветерана на службата си, Батъл. Наистина, тъй като беше работил под негово ръководство в продължение на много години, може би несъзнателно беше придобил някои черти от поведението на по-възрастния мъж. Сякаш беше издялан от едно цяло парче дърво — но докато Батъл напомняше повече дъб или бук, инспектор Кемп би могъл да се асоциира с нещо по-атрактивно, да кажем махагон или старомоден палисандър.

— Хубаво е, че се обаждаш, Рейс — каза инспектор Кемп. — Мисля, че в този случай ще имаме нужда от помощ.

— Струва ми се, следствието е попаднало в добри ръце — отговори полковникът.

Кемп не прояви излишна скромност. Той просто приемаше неподлежащия на съмнение факт, че на него поверяваха само най-деликатните, най-нашумелите и най-отговорните случаи. Той каза замислено:

— Замесено е семейство Кидърминстър. Можеш да си представиш колко внимателно трябва да се работи.

Полковник Рейс кимна. Беше виждал лейди Александра Фарадей няколко пъти. Тя беше една от онези небиещи на очи жени с непоклатимо обществено положение, които е невъзможно дори да си представиш свързани със сензационните новини в пресата. Беше я слушал да говори на обществени форуми — без кой знае какво красноречие, но ясно и компетентно, с разбиране и чудесна дикция.

Тя беше от жените, чиято социална дейност се отразява във всички вестници, но личният им живот на практика не съществува за обществеността.

Въпреки всичко, мислеше той, тези жени имат личен живот. Те познават и отчаянието, и любовта, и агонията на ревността. Както

всички останали, ако попаднат във водовъртежа на страстите, те също могат да изгубят самоконтрол и да посегнат дори на човешки живот.

Рейс попита учудено:

— Ами ако го е направила тя, Кемп?

— Лейди Александра? Мислиш ли, че може да е тя?

— Нямам представа. Но ако е тя? Или съпругът ѝ? Той също е част от семейството.

Инспектор Кемп погледна невъзмутимо полковник Рейс с нетрепващите си морскозелени очи.

— Ако някой от тях е извършил убийство, ще направим всичко възможно да си получи заслуженото. Знаеш това. В тази страна никой не се бои от престъпниците, нито пък ги толерира които и да са те. Но ще трябва да сме абсолютно сигурни в доказателствата си... Обвинението ще настоява за това.

Полковник Рейс кимна.

— Да видим с какво разполагаме — каза той.

— Джордж Бартън е отровен с цианкалий. Подобно на жена си миналата година. Ти спомена, че всъщност си бил в ресторанта?

— Да. Бартън искаше да вечерям с тях. Аз отказах, разбира се. Не ми харесваше това, което е намислил. Опитах се да го разубедя, да го накарам, ако има съмнения относно смъртта на жена си, да се отнесе, към когото трябва... към вас.

Кемп поклати глава.

— Това трябваше да направи.

— Да, но той упорито настояваше да осъществи собствения си план — искаше да заложи някакъв капан за убиеца. Не ми каза точно какъв е този капан. Цялата работа много ме безпокоеше... Толкова много, че снощи отидох в „Люксембург“, за да видя какво ще стане. Масата ми, разбира се, беше доста далеч от тяхната — не исках да ме забележат. За жалост, не мога да ти кажа кой знае колко. Не видях абсолютно нищо подозрително. Единственият човек, който се доближаваше до масата им, освен тях, беше келнерът.

— Да — каза Кемп. — Това стеснява кръга, нали? Значи го е направил или някой от тях, или келнера, Джузепе Болсано. Тази сутрин отново го повиках. Реших, че може би ще искаш да го видиш. Но не ми се вярва, че би могъл да има нещо общо с цялата тази каша. От

дванадесет години е в „Люксембург“. Уважават го, има три деца, жена... доволни са от работата му. Клиентите също го хвалят.

— Значи остават гостите.

— Да. Същите хора, които са присъствали, когато мисиз Бартън... е умряла.

— Какво ще кажеш за това, Кемп?

— Извадих делото отново. Двата случая очевидно са свързани помежду си. Тогава е разследвал Адамс. Самоубийството не е доказано по безспорен начин, но пък е било най-правдоподобното обяснение. Не е имало никакви улики, подкрепящи версията за убийство и е трябвало да приемат самоубийството. Това е било единствената възможност. Имаме много други подобни случаи, знаеш. Самоубийство с въпросителен знак. Хората не знаят за този знак, но ние го имаме предвид. Понякога продължаваме разследването тихомълком. Понякога нещо излиза наяве, понякога не. В този случай нищо не излезе.

— Досега.

— Досега. Някой е подхвърлил на Джордж Бартън идеята, че жена му е била убита. Той се залавя за работа... Прави го така, все едно публично е обявил, че е напипал вярната следа... Дали наистина е научил нещо, аз не знам... Тогава убиецът започва да се притеснява и ликвидира Бартън... Мисля, че това е станало... Съгласен си, надявам се.

— О, да. Изглежда доста правдоподобно. Бог знае какъв е трябвало да бъде „капанът“. Забелязах, че на масата имаше празен стол. Може би е очаквал някакъв никому неизвестен свидетел. Но при всички случаи, планът му доведе до непредвидени и неочаквани последствия. Виновният, или виновната, толкова се е разтревожил, че не е дочакал капанът да се затвори.

— Добре — каза Кемп. — Имаме петима заподозрени. И трябва да преразгледаме предишния случай... мисиз Бартън.

— Вече си напълно убеден, че е била убита, така ли?

— Струва ми се, че сегашното убийство го доказва. Но не можеш да ни обвиниш за тогавашното заключение. То беше най-вероятното. Имаше някои факти, които го потвърждаваха.

— Депресия след прекарана инфлуенца?

Каменното лице на Кемп трепна в усмивка.

— Това беше официалната версия. Тя съвпаднаше с медицинската експертиза и освен това щадеше чувствата на близките ѝ. Такива неща се правят всеки ден. Имаше и едно недовършено писмо до сестра ѝ, в което пишеше на кого да се дадат личните ѝ вещи... То показва, че идеята да сложи край на живота си не ѝ е била чужда. Наистина е била депресирана, в това няма съмнение, но в девет от десет случая при жените в дъното на всичко е някаква интимна драма. При мъжете най-честите причини са от финансово естество.

— Значи сте знаели, че мисиз Бартън е имала любовна авантюра?

— Да, научихме почти веднага. Крили са се, но не беше никак трудно да разберем.

— Стивън Фарадей?

— Да. Срещали са се в малък апартамент в града. Продължило е малко повече от шест месеца. Ако са се скарали... или на него му е омръзнало... Тя не е първата жена, която се самоубива в пристъп на отчаяние.

— С цианкалий в ресторант?

— Да. Ако е искала да го направи много драматично... пред очите му... и така нататък. Някои хора имат слабост към зрелищата. Доколкото разбрах, тя не е държала кой знае колко на приличието. Всичките предпазни мерки е вземал той.

— Жена му знаела ли е какво става?

— Доколкото може да се каже, не е знаела нищо.

— Може и да е, Кемп. Тя има сърце.

— Да, така е. И двамата са възможни извършители. Тя от ревност. Той — заради кариерата си. Разводът би пратил всичко по дяволите. Не че сега на тези неща се отдава толкова голямо значение, но в неговия случай разводът би означавал конфликт с клана Кидърминстър.

— А секретарката?

— Тя също не е извън подозрение. Не е изключено да си е падала по Джордж Бартън. Били са много близки, може и да е била влюбена в него. Всъщност, вчера следобед една от телефонистките разправяла на колежката си, че Джордж Бартън държал ръката на секретарката си ѝ и говорел, че не може без нея. Рут Лесинг влязла при тях и чула. Платила ѝ за месеца и я уволнила още същия миг. Изглежда е била доста



чувствителна на тази тема. Също така не трябва да забравяме, че сестрата е наследила доста пари. Изглежда добро момиче, но човек никога не може да е сигурен. И другият приятел на мисиз Бартън...

— Бих желал да чуя какво знаете за него?

— Удивително малко — отвърна Кемп замислено. — И то не върши никаква работа. Паспортът му е в ред. Американски гражданин, за когото не можем да научим нищо. Нито добро, нито лошо. Дошъл е тук, отседнал е в „Кларидж“ и е успял да се запознае с лорд Дюзбъри.

— Доверен човек?

— Възможно е. Дюзбъри изглежда го е харесал... Поканил го да остане при него. Точно тогава беше доста критичен период.

— Оръжеен бизнес — каза Рейс. — По онова време имаше проблеми с изпитанията на новите танкове, произвеждани в заводите на Дюзбъри.

— Да. Този Браун се е представил като човек от бранша. Не много след като си тръгнал от там, разкрили опит за саботаж... разминало се е за една бройка. Браун се запознал с много от приближените на Дюзбъри... Изглежда се е сприятелил с всички, свързани с производството на оръжия. В резултат на това е видял много неща, които според мен не е трябвало да вижда. Веднъж или два пъти, скоро след заминаването му, в заводите, в които е бил, е имало сериозни проблеми.

— Интересна личност, нали?

— Да. Очевидно е много чаровен и използва това си качество в пълна степен.

— А каква е ролята му в нашия случай? Джордж Бартън няма нищо общо с оръжейния бизнес.

— Няма. Но с жена му са били доста близки. Може да е изтървал нещо, което не е трябвало, пред нея. Знаеш, полковник, колко неща може да измъкне от мъжа една красива жена.

Рейс кимна. Предположи, както и беше в действителност, че думите на инспектор Кемп се отнасят до факта, че навремето беше ръководил Отдела за контрашпионаж, а не бяха, както би помислил някой незапознат, намек за допуснати лични слабости.

След малко той попита:

— Намерихте ли анонимните писма, които е получил Джордж Бартън?

— Да. Открили са ги в бюрото му снощи. Мис Марл ни ги предаде.

— Тези писма са много интересни, Кемп. Какво казват за тях експертите?

— Евтина хартия, обикновено мастило. Има отпечатъци от пръстите на Джордж Бартън и Айрис Марл. Освен това десетки други на неизвестни хора по пликовете — пощенски служители и така нататък. Написани са с печатни букви и експертите считат, че е бил човек с добро образование и в добро здраве.

— Добро образование? Не от прислугата?

— Вероятно не.

— Това прави нещата още по-интересни.

— Да. Значи някой друг също е имал подозрения.

— Някой друг, който не се е обърнал към полицията. Някой, който е искал да събуди подозренията на Джордж, но не е довел нещата докрай. Тук има нещо странно, Кемп. Би ли могъл да ги напише сам?

— Би могъл. Но защо?

— Като подготовка за самоубийство. Самоубийство, което е трябвало да изглежда като убийство.

— При което Стивън Фарадей се явява главният заподозрян? Това е идея... Но той би направил така, че всичко недвусмислено да сочи към Фарадей. А срещу него в момента ние не разполагаме с никакви улики.

— Как стоят нещата с цианкалия? Открихте ли къде е бил?

— Да. Под масата намерихме малко книжно пакетче с остатъци от кристали. Никакви отпечатъци. В криминалните романи то сигурно щеше да бъде от някаква специална хартия или кой знае какво. Ще ми се да обясня на тези писатели, какво означава ежедневната ни работа. Че в повечето случаи изобщо не можеш да разбереш откъде се е взело това или онова, че най-често никой нищо не забелязва!

Рейс се усмихна.

— Доста силно твърдение! Е, а снощи някой забелязал ли е нещо?

— Точно с това смятам да се занимавам днес. Веднага взех кратки показания от всички присъстващи и след това отидох с мис Марл да прегледам бюрото и вещите на Джордж Бартън. Днес ще

разпитам по-подробно всички, включително и хората на другите две маси... — той зашумоля с някакви листа. — Да, ето ги. Джералд Толингтън от Кралската гвардия и Патриша Брайс-Удуърт. Млада сгодена двойка. Обзалагам се, че през цялата вечер не са гледали нищо друго, освен себе си. Другите двама са мистър Педро Моралес — великолепна „стока“ от Мексико, златото се оглежда и в бялото на очите му — и мис Кристин Шанон — русокоса хубавица златотърсачка. Басхващам, че не е видяла нищо — по-глупаво същество не можеш да си представиш... Освен ако не става дума за пари. Вероятността да разбере нещо от тях е едно към сто, но все пак за всеки случай взех имената и адресите им. Ще започнем с келнера, Джузепе. Тук е. Ще го повикам.

## ГЛАВА ВТОРА

Джузепе Болсано беше мъж на средна възраст, слаб, с интелигентно лице, което доста приличаше на маймунско. Беше нервен, но не прекалено. Говореше английски свободно тъй като, както сам обясни, живеел в страната от шестнадесетгодишен и бил женен за англичанка. Кемп се отнасяше към него внимателно.

— Джузепе, кажи ми дали ти дойде наум още нещо.

— За мен това много неприятно. Аз сервира тази маса. Аз налива вино. Хора кажат аз полудял щом слага отрова в чаша на клиент! Това не вярно, но така кажат хора. Мистър Голдстейн вече казал, че аз добре взема две седмици отпуск... Да не сочат хора с пръст и не питат въпроси. Той честен човек и справедлив, знае, че не аз виновен и че работил там тридесет години и не ме уволнил както щял направи друг собственик. Мистър Чарлз и той бил добър, но все едно, за мен голямо нещастие сполетяло... Прави ме страхувам. Да не би да има враг, пита се аз?

— Е — подкани го Кемп с най-каменното си изражение, — имаш ли?

Тъжното маймунско лице на Джузепе се изкриви в усмивка. Той протегна напред двете си ръце:

— Аз? Аз няма враг. Приятели има много, но няма враг.

Кемп изсумтя.

— А сега за снощи. Кажи ми за шампанското.

— Много хубаво и скъпо шампанско ...Кликоу, реколта 1928 година. Мистар Бартън бил такъв... Обичал хубава храна и хубаво вино...

— Предварително ли беше поръчал виното?

— Да. Бил уговорил всичко с Чарлз.

— Ами празния стол на масата?

— И това уговорил. Казал на Чарлз и казал на мен. Млада дама щяла седне по-късно.

— Млада дама? — Рейс и Кемп се спогледаха. — Знаеш ли коя е тази млада дама?

Джузепе поклати глава.

— Нищо не знае. Щяла дойде късно, само това чул.

— Продължавай за виното. Колко бутилки бяха?

— Две бутилки и трета готова, ако има нужда. Първа свършила много бързо. Втора отворил малко преди програма започне. Напълнил чаши и сложил бутилка в леда.

— Кога за последен път забеляза, че мистър Бартън пие от чашата си?

— Да помисли... Кога програма свършила, пили за здраве на млада госпожица. Рожден ден бил, така разбрал. После отишли да танцуват. После това се върнали и мистър Бартън пил и след малко... ето така! Умрял!

— Пълнил ли си чашите им докато бяха на дансинга?

— Не, мосю. Кога пили за мадмоазел били пълни, а не пили по много. Само по глътка. Много останало в чаши.

— Докато танцуваха, някой, който и да било, приближавал ли се е до масата?

— Не, сър. Никой. В това сигурен.

— Всички ли отидоха да танцуват едновременно?

— Да, всички.

— И се върнаха заедно?

Джузепе погледна към тавана и напрегна паметта си.

— Мистар Бартън върнал първи... с млада дама. Той бил попълнен от останали и не танцувал много дълго, вие разбира. После дошъл рус джентълмен, мистар Фарадей, с млада дама в черно. Лейди Александра Фарадей и чернокос джентълмен дошли последни.

— Познаваш Стивън Фарадей и лейди Александра?

— Познава, сър. Често идвали в „Люксембург“. Те много знатни.

— Джузепе, ако някой от тези хора беше пуснал нещо в чашата на Джордж Бартън, ти би ли забелязал?

— Това не може каже, сър. Аз имал сервира маси... двете други в ниша и още две в голяма зала. Сервира чинии и не гледа маса на мистар Бартън. След програма всички почти става и танцува и аз стои неподвижно. Затова може каже сигурно, че тогава никой не ходил до тяхна маса. Но щом хора върнат и седнат, веднага пак много работа.

Кемп кимна.

— Аз мисли — продължи Джузепе, — че много трудно направи това без забележат. Мисли, само мистар Бартън могъл би направи го. Но вие не мисли така, да?

Той погледна инспектора въпросително.

— Значи така смяташ ти?

— Аз не знае нищо... Но чуди се... Само година преди... онази красива дама, мисис Бартън убива се. Не може ли мистар Бартън толкова стане тъжен, че убива се също като нея? Туй поетично. Не хубаво за ресторант, разбира се, но джентълмен, кой смята убие се, не мисли такива неща.

Джузепе погледна напрегнато единия, после другия. Кемп поклати глава.

— Не съм убеден, че е толкова лесно — каза той. Зададе още няколко въпроса и освободи Джузепе. Когато вратата се затвори зад него, Рейс попита:

— Чудя се, дали някой не иска да си помислим точно това?

— Съсипан от скръб съпруг слага край на живота си в деня на годишнината от смъртта на жена си? Макар че не е пълна годишнина, но все пак е приближавала.

— Беше Задушница — каза Рейс.

— Наистина. Да, възможно е и това да е бил замисълът. Но който и да го е направил, не е знаел за анонимните писма, не е знаел, че мистър Бартън се е съветвал с теб и че ги е показал на Айрис Марл.

Той погледна часовника си.

— В дванадесет и половина трябва да съм при Кидърминстър. Преди това имаме време да поговорим с хората от другите две маси в нишата... Поне с някои от тях. Ще дойдеш ли с мен, полковник?

## ГЛАВА ТРЕТА

Мистър Моралес беше отседнал в хотел „Риц“. В този сутрешен час мексиканецът едва ли представляваше приятна гледка — все още небръснат, с кървясали очи и всички други признаци на тежък махмурлук.

Мистър Моралес беше американски поданик и говореше някаква разновидност на американски английски. Макар и да заяви, че ще се помъчи да си спомни всичко от предната вечер, това не се оказа никак лесно.

— Отидох с Криси... каква жена само е тя... Каза, че онова било добра бърлога. Миличка, викам ѝ аз, ще отидем, където поискаш. Тузарско заведение беше, не мога да отрека... И знаят как да те оскубят! Отърваха ме от близо тридесет долара! Ама оркестърът им беше слаб. Изобщо не знаят как се свирят такива парчета...

Наложи се да отклонят мистър Моралес от разказа за това как сам той е прекарал вечерта и да настояят да си припомни голямата маса в средата. И тук той не им помогна много.

— Наистина имаше маса и седяха някакви хора... Не се сещам как изглеждаха, обаче. Много-много не им обръщах внимание, докато онзи тип не хвърли топа. Отначало помислих, че не издържа на пиячката. Сега си спомням една от мадамите. Беше с черна коса и всичко си ѝ беше както трябва.

— Имате предвид момичето със зелената рокля?

— Не не тази. Тя беше кльоцава. Другата беше в черно и беше добре закръглена.

Мис Рут Лесинг бе привлякла блуждаещия поглед на мистър Моралес.

Той сбърчи нос с възхищение.

— Гледах я как танцува... Нямахте грешка, казвам ви. Смигнах веднъж-два пъти, но тя сякаш не ме видя — гледаше през мен, както правите вие англичаните.

Нищо по-съществено не успяха да измъкнат от мистър Моралес и той призна, че когато е започнала програмата, вече е бил доста пиян.

Кемп му благодари и се приготви да си тръгва.

— Утре тръгвам за Ню Йорк — каза Моралес изпълнен с копнеж. — Ако искате мога да остана тук?

— Не, благодаря. Не мисля, че показанията ви ще са от значение за следствието.

— Виждате ли, тук ми харесва и ако остана заради полицията, фирмата няма да вдига врява. Щом полицията ти каже да си на разположение, значи оставаш на разположение и толкоз. Може би, ако се замисля по-дълбоко, все пак ще успея да си спомня нещо...

Но Кемп отказа да се хване на тази въдица и с Рейс отидоха на Брук стрийт, където ги посрещна един сприхав джентълмен — бащата на Патриша Удуърт.

Генерал Удуърт ги заля с водопад от недвусмислени слова. Що за идея, по дяволите, да се предполага, че дъщеря му, неговата дъщеря, може да е замесена в подобно нещо! Ако едно момиче не може да отиде с годеника си на ресторант, без да бъде тормозено от детективи и Скотланд Ярд, докъде ще да стигне Англия? Та тя дори не познава онези хора, как им беше името... Хъбърд? Бартън? Някакъв си никому неизвестен човек! Това показвало, че колкото и да внимаваш къде ходиш, пак не можеш да избегнеш неприятностите. „Люксембург“ уж бил прилично място, а вече за втори път в него се случва такова нещо. Джералд трябва да е глупак, за да води Патриша там. Сегашните млади хора си мислят, че знаят всичко. Във всеки случай, той няма да позволи дъщеря му да бъде тормозена и подлагана на кръстосан разпит — не, ако не се посъветва с адвокатата си. Щял да позвъни на стария Андерсън, в „Линкълнс Ин“ и да го попита дали...

Тук генералът млъкна и се вгледа в полковник Рейс.

— Виждал съм ви някъде — каза той. — Къде ли може да е било...?

Рейс отговори незабавно и с усмивка.

— При Бадерпор, през 1923 година.

— Боже мили! — възкликна генералът. — Ако това не е Джони Рейс! Как така си се забъркал в този цирк?

Рейс продължи да се усмихва.

— Когато стана дума за разпита на дъщеря ви, случайно бях при инспектор Кемп. Предположих, че за нея ще е много по-добре, ако дойде той, вместо да я вика в Скотланд Ярд. Реших да се отбия и аз.



— А... да, много любезно от твоя страна, Рейс.

— Естествено — намеси се инспектор Кемп, — искахме да тревожим младата дама колкото се може по-малко.

В този момент вратата се отвори и влезе самата мис Патриша Брайс-Удуърт, която веднага взе положението в свои ръце със самочувствието и невъзмутимостта на най-младите.

— Здравейте — каза тя. — Вие сте от Скотланд Ярд, нали? Заради снощи? Очаквах ви с нетърпение. Да не би татко да ви е наговорил разни неща? Татко, престани най-накрая! Знаеш какво каза лекарят за кръвното ти налягане! Защо трябва да се ядосваш за всичко, не мога да разбера! Просто ще поканя инспекторите или полицаите, или каквито са, в стаята си и ще изпратя Уолтърс да ти донесе малко уиски със сода.

Генералът изпитваше желание в отговор да изстреля няколко унищожителни фрази едновременно, но успя само да промърмори:

— Майор Рейс, стар мой приятел.

При това представяне момичето моментално загуби интерес към полковника и отправи главозамайваща усмивка към инспектор Кемп.

След това неумолимо затръшна вратата на бащиния си кабинет и ги поведе към стаята си с генералска самоувереност.

— Горкият татко — забеляза тя. — Винаги се държи така. Но всъщност никак не е трудно да го укротиш.

Последва дружески разговор, но с много малко полезни резултати.

— Беше ужасно, наистина — каза Патриша. — Вероятно друг път в живота ми няма да се случи да присъствам на местопрестъплението, когато се извършва убийство. Убийство беше, нали? Във вестниците не пишеше нищо определено, но аз казах на Джери по телефона, че трябва да е било убийство. Като си помисля само! Да се случи толкова близо до мен и аз дори да не погледна!

Съжалението в гласа ѝ беше несъмнено.

Стана съвсем ясно, че, както песимистично бе предположил инспектор Кемп, младите хора, сгодени само преди седмица, не бяха обръщали внимание на нищо, освен на самите себе си.

Колкото и да се мъчеше, Патриша Брайс-Удуърт успя да си припомни само някои личности.

— Сандра Фарадей изглеждаше много елегантно, но тя винаги се носи така. Беше с тоалет от „Скиапарели“.

— Познавате ли я? — попита Рейс.

— Само по физиономия. Винаги съм си мислила, че е много скучна. Надута, като повечето политици.

— Познавате ли някой от останалите?

Тя поклати глава.

— Не, не съм виждала никой от тях. Поне така си мисля. Всъщност, не бих обърнала внимание и на Сандра Фарадей, ако не беше тоалетът ѝ.

— Ще видиш — каза инспектор Кемп, когато си тръгнаха, — че мистър Толингтън ще отговори съвсем същото... Само дето въобще не е имало какво да привлече вниманието му.

— Да, наистина — съгласи се Рейс. — Кройката на костюма на Стивън Фарадей едва ли му е причинила душевни терзания.

— Мисля — каза инспекторът, — че е по-добре да отидем при Кристин Шанон. Така ще свършим с външните свидетели.

Мис Шанон, както бе споменал инспекторът, беше красива блондинка. Изрусената ѝ, внимателно вчесана назад коса, откриваше бялото ѝ като на бебе лице. Можеше и да е празноглава, както твърдеше Кемп, но определено беше приятна за гледане и стаената в големите ѝ, бебешко сини очи хитрост, подсказваше, че празноглавието ѝ е само в интелектуалната сфера и че когато става дума за финанси и земна пресметливост, умът ѝ е съвсем на място.

Тя посрещна двамата мъже безкрайно любезно, предложи да им налее нещо за пиене и когато отказаха, настоя да си вземат цигари. Апартаментът ѝ беше малък, с евтино модерно обзавеждане.

— С удоволствие ще се опитам да ви помогна, инспекторе. Питайте ме, каквото пожелаете.

Кемп започна с няколко стандартни въпроса относно поведението на компанията от съседната маса.

Кристин Шанон се оказа необикновено наблюдателна.

— Настроението им не беше добро, личеше си отдалеч. Вдървени, притеснени... Стана ми жално за възрастния човек, сигурно бяха негови гости. Как ли не се стараеше да оправи нещата, но и той беше нервен като котка пред куче. Както и да се мъчеше, не успя да стопи леда. Високата жена, която седеше от дясната му страна, беше

изопната сякаш беше глътнала ръжен, а пък хлапето отляво трябва да беше побъркано от мъка, защото не седеше до хубавото момче отсреща. Високият рус приятел до нея изглежда имаше болен стомах... Хранеше се като че ли очакваше всеки момент да се задуши. Жената до него се опитваше всячески да го съживи, но и нейните нерви май бяха изопнати до краен предел.

— Изглежда сте забелязали много неща, мис Шанон — каза полковник Рейс.

— Ще ви издам една тайна. Аз самата не се забавлявах кой знае колко. Трета вечер под ред излизам с този мой приятел и беше започнал да ми омръзва. Искаше да види Лондон, особено тузарските заведения и трябва да призная, че никак не беше стиснат. Шампанско навсякъде. Ходихме в „Компрадор“, после в „Мил Фльор“ и най-накрая в „Люксембург“. Той се забавляваше отлично. Може да се каже, че беше трогателен, но не бих нарекла разговорите ни интересни. Обясняваше ми надълго и нашироко за някакви сделки в Мексико и някои от тези истории вече чувах за трети път. Разказваше ми и за всичките си жени и колко били луди по него. След време много се отегчих, а и ще признаете, че Педро не е кой знае какъв хубавец, така че се съсредоточих върху ястията и започнах да се оглеждам наоколо.

— Това е чудесно от наша гледна точка, мис Шанон — усмихна ѝ се инспектор Кемп. — Надявам се, да сте забелязали нещо, което да ни помогне да разрешим проблема.

Кристин поклати глава.

— Нямам представа кой подреди старото момче. Никаква представа. Той само отпи шампанско, почервеня и се свлече.

— Помните ли, кога пи от тази чаша за последен път преди това?

Блондинката се замисли.

— Да, струва ми се... беше точно след програмата. Запалиха осветлението, той вдигна чашата си и каза нещо, другите също вдигнаха чаши. Предполагам беше някакъв тост.

Инспектор Кемп кимна.

— И после?

— После засвири оркестърът и всички отидоха да танцуват. Смееха се. Изглежда за първи път се бяха отпуснали. Шампанското може да направи чудеса и с най-вдървената компания.

— Всички тръгнаха заедно и на масата не остана никой, така ли?

— Да.

— И никой не докосна чашата на мистър Бартън?

— Никой — отговори тя веднага. — Абсолютно сигурна съм.

— Докато тях ги нямаше, някой приближавал ли се е до масата?

— Никой... освен келнера, разбира се.

— Келнерът? Кой келнер.

— Един от помощниците, беше с престилка. Около шестнадесетгодишен. Не истинският келнер. Той е симпатичен дребен човек и ми прилича на маймуна... Мисля, че беше италианец.

Инспектор Кемп кимна при описанието на Джузепе Болсано.

— И какво направи това младо момче? Напълни чашите?

Кристин поклати глава.

— О, не. Не докосна нищо на масата. Само вдигна чантата, която една от жените беше съборила, когато ставаха да танцуват.

— Чия беше тази чанта?

Мис Шанон се замисли за малко и каза:

— Точно така. Чантата на хлапето. Зелена със златни орнаменти. Другите две жени имаха черни.

— И какво направи келнерът с чантата?

Кристин го изгледа с изненада.

— Сложи я на масата, нищо повече.

— Сигурна ли сте, че не е пипал никоя от чашите?

— Не, не е докосвал нищо. Само остави чантата и хукна нанякъде, защото един от истинските келнери му просъска да отиде да свърши нещо или не знам какво.

— И само тогава някой се е доближавал до масата?

— Само тогава.

— Но някой може да го е направил, без да го забележите?

Кристин поклати глава уверено.

— Не, никой не би могъл. Виждате ли, бяха извикали Педро на телефона и още не се беше върнал. Аз нямаше какво да правя, освен да се озъртам наоколо и да се отегчавам. Доста наблюдателна съм, а от мястото си нямаше много-много какво да гледам, освен празната маса до нашата.

— Кой се върна първи? — попита Рейс.

— Момичето със зелената рокля и възрастният. Те седнаха и тогава дойдоха русият и жената в черно. Най-накрая се появиха

хубавото момче и надутата дама. Той танцуваше добре. Когато всички се настаниха, а келнерът започна да подгрява някаква чиния на спиртника, възрастният се наведе напред и дръпна нещо като реч. После всички вдигнаха чашите си и онова се случи.

Кристин замълча за малко и добави ведро:

— Ужасно, нали? Разбира се, помислих си, че е получил удар. Леля ми получи удар и се свлече по същия начин. Тогава Педро се върна и аз му казах: „Слушай, Педро, онзи човек получи удар“. А той вика: „Нищо му няма, нищо му няма. Само се е натряскал.“ Всъщност Педро се беше натряскал. Трябваше да го държа под око. В ресторант като „Люксембург“ никак не обичат такива работи. Ето затова не си падам по жабарите. Когато пийнат малко, забравят всякакви обноси. Никога не знаеш какво могат да ти сервират.

Тя се замисли за миг, после погледна хубавата гривна на дясната си китка и добави:

— Но не мога да отрека, че са щедри.

Кемп внимателно я отклони от темата за изпитанията и възнаграждението ѝ и я накара да повтори разказа си още веднъж.

— Това беше последният ни шанс да научим нещо от външен човек — каза инспектор Кемп, когато излязоха от апартамента на Кристин Шанон. — И щеше да е много добре, ако бяхме имали късмет. Момиче от тези свидетели, които харесвам най-много. Забелязва нещата и ги помни с подробности. Ако имаше какво да види, щеше да го види. Значи не е имало нищо. Просто невероятно! Сякаш е било магия! Джордж Бартън пие шампанско и отива да танцува. Връща се, пие от същата чаша, която никой не е докосвал и, дявол да го вземе, тя се оказва пълна с цианкалий. Умът ми не го побира. Ако не се беше случило, щях да се закълна, че такова нещо е невъзможно!

Той замълча.

— Този келнер... момчето. Джузепе не спомена за него. Ще трябва да го разпитам. В края на краищата, само то се е приближавало до масата докато са танцували. Може да не е случайно.

Рейс поклати глава.

— Ако момчето беше сложило отровата, мис Шанон щеше да го забележи. Не би пропуснала такава подробност. В главата ѝ няма нищо, което да задържа вниманието ѝ и затова вижда всичко. Не,

Кемп. Трябва да има някакво много просто и елементарно обяснение. Въпросът е да го открием.

— Съгласен съм. Има едно обяснение. Сложил е цианкалия сам.

— Започвам да вярвам, че именно това се е случило. Но ако е било така, убеден съм, че не е знаел, че в ръцете си държи цианкалий.

— Искаш да кажеш, някой му го е дал и му е казал, че е някакво лекарство... За кръвно налягане или нещо такова?

— Възможно е.

— А кой е бил този „някой“. Едва ли един от двамата Фарадей.

— Така е, това ми се струва малко вероятно.

— Същото бих казал и за Антъни Браун. Остават двама души — любящата сестра на жена му и...

— Преданата секретарка.

Кемп го погледна.

— Да, тя би могла да направи такова нещо... Сега трябва да отида до Кидърминстър. Ти какво смяташ да правиш? Ще се видиш ли с мис Марл?

— Смятам първо да поговоря с другата. В офиса. Ще поднеса съболезнованията си за стария приятел. Бих могъл да я поканя на обяд.

— Значи мислиш, че...

— Още не мисля нищо. Мъча се да откроя някаква следа.

— Все едно трябва да видиш Айрис Марл.

— Ще я видя... Но предпочитам да отида у тях, когато нея я няма. Знаеш ли защо, Кемп?

— Сигурен съм, че не знам.

— Защото там има една жена, която цвърчи... цвърчи като малка птичка. „Една малка птичка ми каза...“ помниш ли този израз от детството си. Така е, Кемп. Тези хора могат да ти кажат много неща, ако само ги оставиш да... си цвърчат!

## ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Двамата мъже се разделиха. Рейс взе такси и отиде в офиса на Джордж Бартън в града. Инспектор Кемп, с мисъл за ежедневните си разноски, се качи на автобус и слезе не далеч от къщата на Кидърминстър.

Когато се изкачи по стъпалата и натисна звънеца, лицето на инспектора беше доста мрачно. Знаеше, че се намира в особено положение. Фамилията Кидърминстър имаше огромно политическо влияние и разклоненията ѝ опасваха като мрежа цялата страна. Той имаше пълно доверие в безпристрастността на съдебната система. Ако Стивън или Александра Фарадей бяха замесени в убийството на Джордж Бартън, никакви „връзки“ или „натиск“ не биха ги спасили от последствията. Но ако бяха невинни, или ако доказателствата срещу тях не бяха достатъчно категорични, за да осигурят осъждането им, тогава отговорният следовател трябваше да внимава как действа, защото висшестоящите му непременно щяха да го ударят през пръстите. При тези обстоятелства, беше съвсем разбираемо защо инспектор Кемп не изпитваше радост от това, което го очаква. Струваше му се съвсем възможно, както сам се изразяваше, Кидърминстър да „заиграе грубо“.

Но инспекторът скоро разбра, че предположенията му са били донякъде наивни. Лорд Кидърминстър беше твърде опитен дипломат, за да си позволи да прибегне до грубости.

След като изложи задачата си пред внушителния иконом, инспектор Кемп веднага бе отведен в една сумрачна стая с покрити с книги стени в задния край на къщата, където вече го очакваха лорд Кидърминстър, дъщеря му и зет му.

Лордът направи крачка напред и подаде ръка на Кемп.

— Идвате точно навреме, инспекторе. Длъжен съм да изразя благодарността си за любезната ви готовност да дойдете тук, вместо да извикате зет ми и дъщеря ми при вас в Скотланд Ярд. Разбира се, те бяха напълно готови да се отзоват, ако се беше наложило, но... Оценяваме любезността ви. Сандра каза тихо:

— Да, така е, инспекторе.

Роклята и беше от някакъв тъмночервен мек плат и както седеше с гръб към високия тесен прозорец, напомняше на Кемп за един стъклопис, видян в една катедрала в чужбина. Впечатлението се подсилваше от овала на лицето ѝ и от кокалестите ѝ рамене. На стъклото беше изрисуван някакъв светец... но лейди Александра далеч не беше светица. И все пак, някои от старите светци му се струваха доста странни — не обикновени смирени християни, а нетолерантни, фанатични, жестоки към себе си и околните. Истинската им човешка природа беше добре замаскирана, но не бяха лишени от нея. В това инспектор Кемп беше убеден.

Заговори лорд Кидърминстър, който доста умело даваше насока на разговора:

— Няма да крия от вас, инспекторе, че случилото се е много болезнено и неприятно за всички нас. Това е вторият път, когато дъщеря ми и зет ми присъстват на насилствена смърт на публично място. — едни и същи членове на семейството, в един и същи ресторант. Излишно е да казвам, че шуменето в пресата за подобни неща винаги се отразява неблагоприятно на хората, които се занимават с обществена работа. Разбира се, ние не можем да избегнем това. Всички добре си даваме сметка, че колкото-по-бързо се разреши проблемът, толкова по-бързо ще спадне интересът към събитието и затова дъщеря ми и зет ми са готови да отговорят на всички ваши въпроси.

— Благодаря ви, лорд Кидърминстър. Високо ценя отношението ви към случилото се и смятам, че то със сигурност ще улесни работата ми.

Александра Фарадей каза:

— Питайте ни, каквото пожелаете, инспекторе.

— Благодаря, лейди Александра.

— Още нещо, инспекторе — добави лорд Кидърминстър. — Разбира се, вие имате собствени източници на информация и доколкото разбрах от своя приятел, член на комисията по вътрешните работи, смъртта на този човек, Джордж Бартън, се счита за убийство, а не за самоубийство, което би се сторило по-вероятното обяснение на външните наблюдатели. Самата ти, Сандра, смяташе, че се е самоубил, нали?



Готическата фигура леко наведе глава.

— Толкова очевидно ми се струваше снощи! — отвърна Сандра. — Бяхме в същия ресторант и дори на същата маса, на която миналата година се отрови бедната Розмари. През лятото се виждахме с мистър Джордж Бартън в провинцията и ни се видя много странен... просто не приличаше на себе си... Решихме, че смъртта на жена му не му дава спокойствие. Той беше много привързан към нея и не мисля, че успя да надмогне мъката си. Ето защо ми се стори, че самоубийството е най-естественото обяснение... поне най-вероятното. Но изобщо не мога да си представя защо някой би искал да убие Джордж Бартън.

— Аз също не мога — намеси се Стивън Фарадей.

— Бартън беше прекрасен човек. Сигурен съм, че не е имал никакви врагове.

Инспектор Кемп огледа последователно трите очакващи отговор лица пред себе си и се замисли преди да заговори. „По-добре да им кажа“ — реши той.

— Това, което казвате, лейди Александра е точно така. Но, виждате ли, има някои неща, които вероятно още не знаете.

— Не бива да се бъркаме в работата на инспектора — намеси се лорд Кидърминстър. — Единствено той може да реши, кои факти може да направи публично достояние.

— Благодаря, милорд, но няма причина да не дам някои пояснения. Ето за какво става дума. Преди смъртта си, Джордж Бартън е споделил с двама души увереността си, че жена му не се е самоубила, а е била отровена от някой друг. Също така, той е бил убеден, че е открил следите на този „друг“ и на вечерята снощи, привидно дадена заради рождения ден на мис Марл, всъщност се е надявал да разбере точно кой е убиецът.

Последва тишина и в тази тишина инспектор Кемп, който въпреки непроницаемото си лице беше чувствителен човек, долови нещо което би могло да се окачестви като тревога. Израженията на събеседниците му не показваха нищо такова, но той би могъл да се закълне, че е прав.

Пръв се съвзе лорд Кидърминстър. Той каза:

— Но, предполагам, самото това негово убеждение би могло да извади нещастният Бартън от... от релси. Терзанията около смъртта на жена му може да са нарушили душевния му баланс.

— Точно така, лорд Кидърминстър. Но това показва, че той определено не е бил от хората склонни към самоубийство.

— Да, да. Разбирам какво имате предвид. Отново се възцари тишина. Неочаквано я наруши Стивън Фарадей:

— Но откъде-накъде на Бартън му е хрумнало такова нещо? В края на краищата Розмари наистина се самоуби, нали?

Инспектор Кемп го погледна благосклонно.

— Мистър Бартън не е смятал така.

Намеси се Лорд Кидърминстър:

— Но полицията тогава се съгласи с версията за самоубийство. Никога не е ставало дума за нещо друго.

— Фактите — отговори тихо инспектор Кемп — не противоречаха на версията за самоубийство. От друга страна, нямаше никакви данни за друг извършител.

Той знаеше, че човек от калибъра на лорд Кидърминстър би схванал точното значение на думите му.

С малко по-официален тон инспектор Кемп продължи:

— Бих искал да ви задам няколко въпроса, ако не възразявате, лейди Александра.

— Моля — каза тя и леко се обърна към него.

— Снощи вие няхахте никакви подозрения, че Джордж Бартън може да е бил убит, така ли?

— Не, няхах. Бях напълно убедена, че се е самоубил. И сега съм убедена — добави тя.

Кемп не реагира на думите ѝ и продължи:

— Получавали ли сте анонимни писма през последната година, лейди Александра?

Изглежда спокойствието ѝ беше нарушено от неподправено изумление:

— Анонимни писма! Не, никакви!

— Сигурна ли сте? Този тип писма са нещо твърде неприятно и човек се стреми да не им обръща внимание, но в този случай могат да се окажат от голямо значение. Ето защо, искам специално да подчертая, че ако има такова нещо, аз трябва да го зная.

— Разбирам, инспекторе, но мога да ви уверя, че не съм получавала анонимни писма.

— Много добре. Казахте, че това лято мистър Бартън ви се е сторил странен. В какво точно се изразяваше тази странност?

Тя се замисли за миг.

— Ами... беше нервен, напрегнат. Изглежда му беше трудно да се съсредоточи върху това, което се говореше. — Тя се обърна към съпруга си:

— На теб какво ти направи впечатление, Стивън?

— Да, мисля, че тя е права. Освен това изглеждаше физически нездрав. Беше отслабнал.

— Забелязахте ли някаква разлика в отношението му към вас или съпруга ви? Да е охладнял, например?

— Не, точно обратното. Той купи къща съвсем близо до нашата и изглеждаше много благодарен за това, което направихме за него... имам предвид запознанствата с местните хора и така нататък. Разбира се, за нас беше удоволствие да помогнем на него и Айрис Марл, която е едно очарователно момиче.

— Беше ли починалата мисиз Бартън ваша близка приятелка, лейди Александра?

— Не, не бяхме много близки — тя се засмя весело. — По-скоро беше приятелка на Стивън. Започна да се интересува от политика и той ѝ помагаше да... да се ограмоти в тази област. Сигурна съм, че и на него му доставяше удоволствие. Тя беше много красива и привлекателна жена, знаете това.

„А ти си много умна — помисли си Инспектор Кемп. — Чудя се колко ли знаеш за тези двамата... Доста, без никакво съмнение.“

Той продължи:

— Никога ли мистър Бартън не е изказвал пред вас съмнения, че може би жена му не се е самоубила?

— Не, никога. Затова и съм толкова изненадана сега.

— А мис Марл? Тя също ли не е говорила пред вас за смъртта на сестра си?

— Не, не е.

— Имате ли представа защо Джордж Бартън е купил къща в провинцията? Вие със съпруга си ли му дадохте идеята?

— Не. Бяхме доста изненадани.

— И винаги се е държал приятелски с вас?

— Да, така е.

— Лейди Александра, какво знаете за Антъни Браун?

— Нищо. Абсолютно нищо. Срещали сме го няколко пъти, това е всичко.

— А вие, мистър Фарадей?

— Предполагам, че за него знам дори по-малко от жена си. Изглежда ми симпатично момче. Американец, доколкото разбрах.

— Можете ли да прецените, от личните си наблюдения, дали той е бил близък с Розмари Бартън?

— Не мога да твърдя нищо с положителност, инспекторе.

— Интересуваше ме впечатлението ви, мистър Фарадей.

Стивън се намръщи.

— Бяха приятели, само това мога да кажа.

— А вие, лейди Александра?

— Само впечатлението ми ли инспекторе?

— Да, само впечатлението ви.

— Тогава, доколкото не съм се заблудила, струваше ми се, че двамата са много добри приятели и че отношенията им са интимни. Просто... съдя от начина по който се гледаха... нямам конкретни доказателства.

— Дамите често преценяват тези неща много добре, лейди Александра — кимна Кемп. Глуповатата усмивка, — с която направи забележката си, би се сторила забавна на полковник Рейс, ако присъстваше. — Какво ще кажете за мис Лесинг, лейди Александра?

— Мис Лесинг беше секретарка на Джордж Бартън. За първи път я видях вечерта, когато умря мисиз Бартън. После съм я срещала само веднъж, когато беше дошла в провинцията, и снощи.

— Ако позволите още един неофициален въпрос, имахте ли впечатлението, че е била влюбена в Джордж Бартън?

— Не, нямам никаква представа.

— Тогава да преминем към събитията от снощи. Той разпита подробно Стивън Фарадей и жена му за всичко, случило се през трагичната вечер. Не се беше надявал да научи кой знае колко много, но все пак получи потвърждение за това, което вече знаеше. Всички показания съвпадаха в най-важното — Джордж Бартън беше вдигнал тост за Айрис и веднага след това беше отишъл да танцува. Всички други го бяха последвали и на масата не беше останал никой. Джордж и Айрис се бяха върнали първи. Никой от разпитаните не можеше да

обясни наличието на празния стол, освен с думите на самия Бартън, че очаква своя приятел, полковник Рейс, да дойде по-късно — твърдение, което инспекторът знаеше, че не може да бъде вярно. Сандра Фарадей си спомни, а мъжът ѝ потвърди, че когато след програмата са запалили осветлението, Джордж Бартън се е втренчил по много особен начин в празния стол и известно време е бил толкова разсеян, че не е чувал какво му се говори. След това се съвзел и вдигнал тоста за Айрис.

Единственото ново нещо, за което научи инспектор Кемп, беше разговорът между Александра Фарадей и Джордж Бартън във „Феърхейвън“, когато той беше настоявал толкова много тя и съпругът ѝ да присъстват на вечерята по случай рождения ден на Айрис.

Претекстът, изложен от Джордж беше доста правдоподобен, според инспектор Кемп, макар и да не беше истинският. Той затвори бележника си, в който беше драснал един-два йероглифа и се изправи.

— Много съм ви благодарен, милорд, и на вас мистър Фарадей и лейди Александра, за помощта и оказаното ми съдействие.

— Присъствието на дъщеря ми ще бъде ли наложително при дознанието?

— Не, на този етап всичко ще бъде формалност. Трябва да се изслушат заключенията на медицинската експертиза и идентификацията на трупа. След това всичко ще се отложи за след една седмица. Дотогава — тонът на инспектора леко се промени, — се надявам да сме напреднали значително.

Той се обърна към Стивън Фарадей:

— Между другото, мистър Фарадей, има една-две малки подробности, за които бихте мигли, да ми помогнете. Няма нужда да безпокоим лейди Александра. Можете да ми се обадите в Скотланд Ярд и ще си уговорим среща, в удобно за вас време. Доколкото знам, вие сте много зает.

Изрече го любезно и нехайно, но за тримата слушатели тези думи прозвучаха особено.

— Разбира се, инспекторе — успя да каже Стивън Фарадей услужливо и погледна часовника си. — Трябва да бързам за Парламента.

Когато Стивън Фарадей и инспекторът тръгнаха, лорд Кидърминстър се обърна към дъщеря си и я попита направо, без заобикалки:

— Да не би Стивън да е имал нещо с онази жена?

Сандра Фарадей отговори само след миг:

— Разбира се, че не. Иначе щях да разбера. И освен това, Стивън не е такъв.

— Слушай, мила моя, няма никакъв смисъл да опъваш уши назад и да забиваш копита — в земята. Тези неща рано или късно се разчуват. По-добре е да знаем отсега.

— Розмари Бартън беше приятелка на Антъни Браун. Навсякъде ходеха заедно.

— Добре — промърмори лорд Кидърминстър. — Ти знаеш най-добре.

Той не повярва на дъщеря си. Когато излизаше бавно от стаята, изражението на лицето му беше мрачно и объркано; Качи се горе в стаята на жена си. Беше ѝ забранил да присъства на срещата с инспектора, защото много добре познаваше високомерието ѝ и склонността ѝ да предизвиква конфликти, а чувстваше, че в настоящия момент отношенията им с полицията трябва да бъдат хармонични.

— Е? — подкани го лейди Кидърминстър. — Как мина?

— Съвсем добре на пръв поглед — отговори лордът замислено. — Този инспектор Кемп е вежлив човек... държи се много приятно... Проведе целия разговор тактично... струва ми се прекалено тактично.

— Значи нещата са сериозни, така ли?

— Да, сериозни са. Не трябваше да позволяваме на Сандра да се омъжва за този приятел, Вики.

— Тогава ти го казах.

— Да, да — съгласи се той. — Ти беше права, а аз стреших. Но повярвай ми, тя щеше да се омъжи за него въпреки всичко. Когато Сандра реши нещо, никой не може да ѝ попречи. Самият факт, че срещна Стивън Фарадей беше трагедията — човек, за чието потекло и произход не знаем нищо. Как може да се предвиди как ще се държи такъв човек във време на криза?

— Значи — каза лейди Кидърминстър, — смяташ, че сме взели убиец в къщата си?

— Не зная. Не искам да го осъждам, без да съм сигурен, но ми се струва, че така смята полицията. А те никак не са глупави. Имал е авантюра с жената на този Бартън... това е повече от ясно. Или тя се е самоубила заради него, или той... Все едно, каквото и да е станало,

Джордж Бартън се е досетил и е искал да устрои публичен скандал... Предполагам, че Стивън просто не е могъл да понесе това и...

— И го е отровил?

— Да.

Лейди Кидърминстър поклати глава.

— Не мога да се съглася.

— Може и да си права, но някой го е направил.

— Ако питаш мен, Стивън просто няма кураж да извърши подобно нещо.

— Той се безпокои за кариерата си, знаеш. Има голям талант и може да стане истински държавник. Никой не може да каже, как би реагирал такъв човек, ако го притиснат до стената.

Жена му отново поклати глава.

— Въпреки всичко смятам, че не би имал нужния кураж. За такова нещо човек трябва да е способен на безразсъдство и да има душа на комарджия. Боя се, Уилиам, ужасно се боя!

Той я погледна втренчено.

— Да не би да искаш да кажеш, че Сандра... Сандра...!

— Не бих искала дори да си го помисля, но няма полза, ако страхливо се свиваме в черупките си и отказваме да погледнем реалностите. Тя си е загубила ума по този човек... от самото начало... У нея има нещо особено. Никога не съм я разбирала напълно, но винаги съм се страхувала за нея. Би рискувала всичко... всичко... за Стивън. Без да мисли за цената. И ако е проявила безумието или безразсъдството да направи нещо такова, трябва да бъде защитена.

— Защитена? Какво искаш да кажеш?

— Трябва да ѝ помогнеш! Не можем да изоставим собствената си дъщеря, нали? За щастие, ти имаш възможност да дърпаш доста конци...

Лорд Кидърминстър се вгледа в жена си. Макар и да смяташе, че познава характера ѝ добре, той беше ужасен от силата и смелостта на нейния реализъм — от факта, че дори окото ѝ не трепваше при мисълта за такива непобиращи се в ума неща, а и от безскрупулността и.

— Значи ми предлагаш, ако дъщеря ми е убила човек, да използвам положението си, за да я отърва от последствията?

— Разбира се — отвърна лейди Кидърминстър.

— Мила Вики! Ти не можеш да разбереш! Човек не прави такива неща. Един подобен акт би бил безчестен!

— Глупости! — каза лейди Кидърминстър.

Очите им се срещнаха — двамата бяха толкова далече един от друг, че никой не можеше да разбере гледната точка на другия. Така биха могли да се гледат Агамемнон и Клитемнестра с името Ифигения на устните им.

— Можеш да упражниш натиск върху полицията, за да изоставят всичко и да обявят официално, че Джордж Бартън се е самоубил. И друг път е ставало така, не се прави, че не знаеш.

— Ставало е, когато са били засегнати държавните интереси, когато е била намесена политиката. В този случай няма нищо подобно. Никак не съм сигурен, че ще мога да направя такова нещо.

— Ще можеш, ако решиш.

Лорд Кидърминстър избухна ядосано:

— Дори и да можех, нямаше да го направя! Никога не бих злоупотребил с общественото си положение!

— Ако я арестуват и съдят, поне ще си направиш ли труда да наемеш най-добрите адвокати? Ще направиш всичко възможно, за да я освободят?

— Разбира се! Но това е съвсем различно нещо! Изглежда вие жените не можете да схванете разликата!

Лейди Кидърминстър замълча необезпокоена от думите му. От петте си дъщери тя обичаше Сандра най-малко и въпреки всичко, в момента тя беше майка — единствено майка — и беше готова да защити децата си по всякакъв начин — честен или безчестен.

— Във всеки случай — каза лорд Кидърминстър — Сандра няма да бъде обвинена, ако срещу нея няма абсолютно неопровержими доказателства. Аз лично не мога да допусна, че моя дъщеря е способна на убийство. Изумен съм, Вики, че дори за миг можеш да си помислиш такова нещо.

Жена му не отговори и той смутено излезе от стаята. Не можеше да приеме, че Вики Вики... която познаваше от толкова много години, имаше в характера си такива неподозирани и наистина ужасяващи потайни кътчета.



## ГЛАВА ПЕТА

Полковник Рейс завари Рут Лесинг, седнала зад голямото бюро и потънала сред документи. Беше облечена с черно сако и пола, с бяла блуза. Впечатлиха го спокойствието и рутината ѝ. Забеляза тъмните кръгове под очите ѝ и тъжната извивка на устата ѝ, но скръбта ѝ, ако това беше скръб, беше също така добре овладяна, като и останалите ѝ чувства.

Рейс обясни защо идва при нея и тя реагира веднага.

— Много се радвам, че дойдохте. Разбира се, че знам кой сте. Мистър Бартън ви очакваше снощи, нали? Помня, че го каза.

— Споменава ли го е преди това?

Тя се замисли за момент.

— Не. Каза го, когато сяддохме на масата. Спомням си, че бях малко учудена... — Тя замълча и леко се изчерви. — Разбира се, не заради това, че ви е поканил. Вие сте му стар приятел, зная. Трябваше да присъствате и онази вечер преди година. Изненадана бях, че след като е имал предвид вас, мистър Бартън не е поканил още една жена, за да се изравни бройката... Разбира се, очакваше се да закъснееете и можеше и изобщо да не дойдете... — Тя изведнъж млъкна. — Колко глупаво от моя страна... да говоря всичките тези неща, които нямат никакво значение! Днес съм ужасно глупава!

— На работа сте както обикновено?

— Разбира се — тя изглеждаше изненадана, почти шокирана. — Това е мое задължение! Има толкова неща за уреждане!

— Джордж винаги ми е говорил колко много разчита на вас — каза полковник Рейс тихо.

Рут извърна лице. Той видя как преглъща и как клепачите ѝ трепват. Тя не демонстрираше никакви емоции и това почти го убеди в невинността ѝ. Почти, но не напълно. И преди беше виждал добри актриси, чиито зачервени клепачи и черни кръгове около очите бяха резултат на умение, а не на естествени причини.

Въздържайки се от преценка, той си помисли: „Във всеки случай се владее отлично“.

Рут отново се обърна напред и в отговор на последната му забележка, каза тихо:

— Работихме заедно много години... през април ще станат осем... Знаех изискванията му и си мисля, че ми имаше доверие.

— Сигурен съм в това.

— Наближава обяд — добави той след малко. — Надявах се да дойдете да обядваме някъде на спокойствие. Има доста неща, които бих желал да ви кажа.

— Благодаря. Ще дойда с удоволствие.

Заведе я в малък спокоен ресторант, в който беше ходил и друг път. Там масите бяха сложени на достатъчно голямо разстояние и можеше да се разговаря спокойно.

След като поръча и келнерът се отдалечи, той погледна към събеседницата си.

Беше красива с правата си черна коса, със стиснатите си устни и волева брадичка.

Докато донесат поръчката им, полковник Рейс се впусна в случайни теми, а тя го остави да води разговора, показвайки интелигентност и чувствителност.

Най-накрая, след една пауза Рут Лесинг каза:

— Искате да разговаряме за това, което стана снощи. Моля ви, не се колебайте. Всичко беше толкова невероятно, че просто имам нужда да говоря за него. Ако не бях видяла с очите си, просто нямаше да повярвам, че е станало.

— Разбира се, вие се видяхте с инспектор Кемп?

— Да, снощи. Стори ми се умен и опитен — тя замълча. — Наистина ли е било убийство, полковник Рейс?

— Кемп ли ви каза това?

— Той не каза нищо определено, но въпросите му съвсем ясно подсказваха какво има наум.

— Вашето мнение, мис Лесинг, по въпроса дали Джордж се е самоубил, или не, е може би по-меродавно от това на всеки друг. Вие го познавахте добре, вчера сте били заедно, предполагам. Как изглеждаше той? Както обикновено? Или беше разстроен... объркан... възбуден?

Тя се поколеба.

— Трудно е да се каже. Наистина беше ядосан и объркан, но за това имаше причина.

Тя обясни случая с Виктор Дрейк и съвсем кратко описа живота му досега.

— Хм — изсумтя Рейс. — Неизбежната черна овца. И Бартън беше ядосан заради него?

— Трудно ми е да преценя. Знаете ли, аз наистина познавах мистър Бартън много добре. Беше ядосан и разтревожен от всичко това. Предполагам, че мисиз Дрейк у дома му също е била разтревожена и е плакала, както обикновено в такива случаи... Естествено той е искал да уреди въпроса. Но останах с впечатлението че...

— Да, мис Лесинг? Сигурен съм, че впечатлението ви е точно.

— Добре тогава. Стори ми се, че раздразнението му не беше съвсем обикновено, ако мога да се изразя така. Защото това нещо се беше случвало и преди. Миналата година Виктор беше тук и отново беше изпаднал в беда. Наложих да го изпратим в Южна Америка, но още миналия юни той телеграфира у дома за пари. Така че, реакциите на мистър Бартън ми бяха познати. Този път ми се стори, че раздразнението му е преди всичко резултат от това, че телеграмата пристигна точно когато беше напълно погълнат от подготовката за рождения ден на мис Марл. Наистина, толкова много мислеше за събитието, че се ядосваше на всеки друг възникнал ангажимент.

— Този рожден ден не ви ли се стори малко странен, мис Лесинг?

— Да, така беше. Мистър Бартън се държеше много особено. Беше възбуден... като дете.

— Не ви ли се струва, че е организирал всичко това с някаква специална цел?

— Намекват за това, че тази вечер досущ приличаше на онази преди година, когато се самоуби мисиз Бартън?

— Да.

— Честно казано, идеята ми се стори много странна.

— И Джордж не ви даде никакво обяснение? Не сподели с вас нищо?

Тя поклати глава.

— Кажете ми, мис Лесинг, съмнявала ли сте се някога, че мисиз Бартън се е самоубила?

Тя го изгледа изненадано:

— О! Не!

— Джордж Бартън не ви ли е споделял, че смята жена си за жертва на убийство?

Тя се изненада още Повече.

— Джордж е смятал това?

— Виждам, че за вас то е нещо ново, мис Лесинг. Джордж е получил анонимни писма, в които пише, че жена му не се е самоубила, а е била убита.

— Ето защо беше толкова странен това лято! Представа нямах какво става с него!

— Значи не са ви били известни тези писма?

— Не. Много ли бяха?

— На мен показа две.

— А аз не съм знаела нищо!

В гласа и се прокрадна горчивина.

Той продължи да я гледа още известно време и каза:

— Е, мис Лесинг, според вас възможно ли е Джордж да се е самоубил?

Тя поклати глава:

— Не... Не.

— Но казахте, че е бил възбуден и разтревожен?

— Да, но това продължаваше от доста време. Сега разбирам защо. И разбирам защо толкова го вълнуваше снощното празненство... Сигурно си е бил наумил да... Надявал се е като възпроизведе точно тогавашната обстановка да научи още нещо... Горкият Джордж! Как ли трябва да се е чувствал!

— А какво мислите за Розмари Бартън, мис Лесинг? Още ли смятате, че се е самоубила?

Тя се намръщи.

— И през ум не ми е минавало, че може да е нещо друго.

— Депресия след инфлуенца?

— Може би не само това. Тя наистина беше нещастна. Личеше си отдалеч.

— Имате ли представа защо?

— Да. Тогава имах. Разбира се, може и да не съм била права, но жените като мисиз Бартън са много прозрачни... Изобщо не си правят труд да скриват чувствата си. За щастие, мисля, че мистър Бартън не се досещаше нищо... О, да, беше много нещастна. Освен това онази вечер я болеше ужасно главата, освен другите последствия от болестта.

— Откъде знаете, че я е боляла главата?

— Чух я да го казва на лейди Александра в тоалетната. Искаше нещо за главобол и за щастие мисиз Фарадей имаше някакви капсули, които ѝ даде.

Ръката на полковник Рейс, хванала чашата, замръзна във въздуха.

— И тя ги взе?

— Да.

Полковникът сложи чашата си на масата и погледна жената пред себе си. Тя изглеждаше спокойна и сякаш не разбираше значението на това, което беше казала току-що. А то наистина беше съществено. Значи Александра Фарадей, за която би било най-трудно да сложи незабелязано каквото и да било в чашата на Розмари, е имала друга възможност да даде отровата. Може би е била в капсулата. Обикновено капсулите се разтварят само за няколко минути, но тази може да е имала допълнително желатиново покритие или нещо друго. А може Розмари да не я е гълтнала веднага, а по-късно.

Полковник Рейс попита внезапно:

— Видяхте ли я да я взема?

— Моля?

По озадаченото ѝ изражение той разбра, че мислите ѝ са се насочили другаде.

— Видяхте ли Розмари да гълта капсулата?

Рут сякаш се сепна.

— Не, не. Не я видях да го прави. Само благодари на лейди Александра.

Значи Розмари би могла да е пуснала лекарството в чантата си и по-късно, по време на програмата, главоболът ѝ да се е увеличил и да го е изпила. Предположение... чисто предположение, но все пак — една възможност.

Рут го погледна:

— Защо ме питате това?

Погледът ѝ изведнъж стана напрегнат, пълен с въпроси. Той наблюдаваше, така му се струваше, как интелектът ѝ работи.

След това тя каза:

— О, разбирам. Разбирам защо Джордж купи онази къща в съседство с имението на Фарадей. И виждам защо не ми е казал за онези писма. Стори ми се много странно. Но разбира се, той е повярвал... а, това означава, че жена му е убил някой от нас, от хората около масата. Смятал е, че би могло..., че би могло дори да съм аз!

Рейс попита много тихо:

— Имахте ли причина да убивате Розмари Бартън? Отначало си помисли, че не е чула въпроса му.

Седеше съвсем неподвижно, със сведени очи. Изведнъж тя въздъхна и го погледна.

— Хората не обичат да говорят за такива неща. Но мисля, че е по-добре да знаете. Обичах Джордж Бартън. Обичах го още преди да се запознае с Розмари. Не мисля, че е знаел. Във всеки случай, беше му все едно. Беше привързан към мен... много привързан... но само толкова. Все пак, мислех си, че мога да му стана добра съпруга..., че мога да го направя щастлив. Той обичаше Розмари, но не беше щастлив с нея.

— Вие не харесвахте ли Розмари? — попита Рейс внимателно.

— Не! О! Тя беше много красива и привлекателна... Беше очарователна, мила. Но никога не се държеше така с мен. Ненавиждах я. Ужасих се, когато умря... и от начина по който умря, но не изпитах съжаление. Боя се, че дори се радвах!

Тя замълча.

— Моля ви, нека говорим за нещо друго.

Рейс започна веднага:

— Бих искал да ми кажете точно, с подробности, всичко, което можете да си спомните за вчера... още от сутринта. Особено нещата, които е казал или направил Джордж.

Рут разказа какво се бе случило преди обяд — за раздразнението на Джордж заради безобразията на Виктор, за телефонните и разговори с Южна Америка, за направената уговорка, удоволствието на Джордж, когато всичко се уреди. След това описа пристигането си в „Люксембург“, възбуденото и припряно поведение на Джордж като

домакин. Тя продължи до самия трагичен край на вечерта. Всичко в разказа ѝ съвпаднаше с това, което полковникът вече беше чул.

Рут се намръщи объркано и изрази на глас собствените си притеснения:

— Не се самоуби... сигурна съм, че не се самоуби... Но възможно ли е да е убийство? Искам да кажа, как е било извършено? Отговорът е, че е невъзможно! Никой от нас не би могъл да го направи! Дали някой не е пуснал отровата в чашата на Джордж, докато сме танцували? Ако е така, кой е той? Струва ми се абсурдно!

— По всичко личи, че никой не се е доближавал до масата, по време на танца.

— Но това наистина е някакъв кошмар! Цианкалият не може сам да попадне в чашата му!

— Нямате ли някакви предположения... подозрения дори... кой може да е сложил отровата? Замислете се внимателно. Нямаше ли нещо, някаква дребна случка, която да събужда подозренията ви, па макар и в най-малка степен?

Той видя как лицето ѝ се променя, как за миг в очите ѝ се прокрадва несигурност. След малка, едва доловима пауза, тя каза:

— Не, нямаше нищо такова.

Но е имало! Полковник Рейс беше сигурен в това. Тя е забелязала, чула или видяла нещо, но поради някаква причина не желае да му го каже.

Не настоя. Знаеше, че с жена като Рут, това няма да доведе до нищо. Ако поради някаква причина е решила да мълчи, той не би могъл да промени решението ѝ, беше сигурен в това.

Но е имало нещо. Това донякъде го успокои и му вдъхна нова увереност. Върху бялата стена, изправена срещу него, се бе появила първата пукнатина.

Сбогува се с Рут Лесинг и се отправи към къщата на площад „Елвастън“, без да спира да мисли за тази жена.

Възможно ли е Рут Лесинг да го е извършила? Беше склонен да вярва, че не. Бе му се сторила напълно искрена и пряма.

Способна ли беше да убие? Ако се замислиш, повечето хора са. Не да убиват по принцип, а да убият някой конкретен човек. Затова е толкова трудно да посочиш някого с пръст. Тази млада жена можеше да бъде безмилостна. И имаше мотив, даже няколко. Премахвайки

Розмари Бартън, пред нея се откриваше възможността да се омъжи за Джордж. Дали заради парите му или по любов няма значение. Отстраняването на съпругата беше от първостепенна важност и в двата случая.

Рейс беше склонен да смята, че омъжването заради пари не е достатъчен мотив. Рут Лесинг беше хладнокръвна и предпазлива, едва ли би рискувала само за да си осигури охолен живот като съпруга на богат човек.

Любов? Може би. Колкото и уравновесена да беше, той подозираше, че е от тези жени, у които може да пламне неподозирана страст към определен мъж. Ако е била влюбена в Джордж и е мразела Розмари, нищо чудно, трезво да е обмислила и извършила първото убийство. Фактът, че всичко беше минало без усложнения, че всички бяха приели без съмнения версията за самоубийство, само доказваше вродените ѝ способности.

Но пък Джордж беше получил тези анонимни писма (от кого? Защо? Този проблем не преставаше да измъчва полковник Рейс) и беше станал подозрителен. Беше подготвил капан. И Рут решава да затвори устата му завинаги.

Не, това не беше така. Не звучеше правдоподобно. Издаваше паника, а Рут Лесинг не можеше лесно да изпадне в паника. Умът ѝ беше по-добър от този на Джордж и би могла много умело да избегне всяка клопка, която той измисли.

Струваше му се, че в края на краищата, нямаше голяма полза от разговора с Рут.



## ГЛАВА ШЕСТА

Люсила Дрейк се зарадва много на полковник Рейс.

Щорите бяха спуснати и тя влезе в стаята, облечена в черно, с притисната към лицето си носна кърпичка. Когато протегна треперещата си ръка, за да стисне неговата, тя обясни, че, разбира се, не би могла да разговаря с никого, абсолютно никого, освен с такъв стар приятел на милия, милия Джордж... И колко ужасно е да няма мъж в къщата! Когато няма мъж в къщата, човек не знае как да се справи с каквото и да било! Само тя — бедната самотна вдовица, Айрис — безпомощното младо момиче и Джордж, винаги се били грижили за всичко. Толкова мило от страна на скъпия полковник Рейс... Тя му е толкова, толкова благодарна... Не знаят какво да правят... Разбира се, мис Лесинг ще се занимава с бизнеса... трябва да се уреди и погребението... ами какво ще стане със следствието? Толкова ужасно е полицаи да идват в къщата ти... с цивилни дрехи, разбира се и много внимателни, но тя самата се чувства толкова объркана и всичко това е такава ужасна трагедия и не мисли ли полковник Рейс, че всичко това е резултат на внушение... нали психоаналитиците казвали, че всичко е внушение? И бедният Джордж на това ужасно място, „Люксембург“, със съвсем същите хора сигурно си е спомнил как е умряла горката Розмари... трябва да му е дошло прекалено много на клетия. Само да бе послушал какво му е говорила тя, Люсила, и да беше взел отличния тоник на добрия доктор Гаскъл... През цялото лято отпаднал, милия... да, напълно отпаднал.

На това място Люсила също почувства отпадналост и Рейс получи възможност да заговори.

Той изказа дълбоките си съболезнования и обясни на мисиз Дрейк, че може да разчита на него за всичко.

Тук Люсила се съвзе отново и отговори, че това е наистина мило от негова страна, че шокът наистина е бил ужасен, вчера е тук, а днес го няма, както пише в Библията, поникнал като трева и покосен до вечерта, само че, това не било съвсем вярно, но скъпият полковник Рейс ще разбере какво иска да каже тя, и толкова било хубаво да знаеш,

че има на кого да разчиташ. Мис Лесинг нямала лоши чувства, естествено, и била наистина работлива, но доста студена и понякога се нагърбвала с прекалено много неща, а според нея, Люсила, Джордж винаги е разчитал на това момиче прекалено много и по едно време сериозно се бояла той да не извърши нещо глупаво, което щяло да бъде много жалко и вероятно тя би го тормозила безжалостно, веднъж след като се оженят. Разбира се, тя, Люсила, видяла накъде отиват нещата. Милата Айрис била толкова тиха и скромна и било чудесно, не мислили така полковник Рейс, младите момичета да не са разглезени и да са скромни. Айрис е много незряла за годините си и винаги мълчалива — човек не знае какво си мисли през повечето време. Розмари била толкова хубава и толкова весела, непрекъснато излизала навън, а Айрис линее в къщи, което не било съвсем добре за младо момиче — те трябва да ходят на курсове — по готварство и може би шев. Това ангажира вниманието им, а и човек никога не знае, кога ще му е от полза. Наистина цяло щастие, че тя, Люсила, била свободна и могла да дойде да живее в къщата след смъртта на бедната Розмари... тази ужасна инфлуенца, от доста странен вид, така казал доктор Гаскъл. Толкова умен човек и толкова приятни маниери.

Тя искала Айрис да се прегледа при него това лято. Момичето изглеждало толкова преbledняло и отпаднало. „Но всъщност, полковник Рейс, мисля, че всичко беше заради самата къща. Ниска, разбирате ли, и влажна, с ужасни миазми вечер.“ Бедният Джордж отишъл и я купил на своя глава, без да попита никого... колко жалко! Казал, че искал да бъде изненада, но колко по-добре щяло да е, ако бил потърсил съвета на някоя по-възрастна жена. Мъжете не разбират нищо от къщи. Джордж трябвало да знае, че тя, Люсила, би се нагърбила с всякакви неприятности. Защото, в крайна сметка, какво представлявал сега животът ѝ? Скъпият ѝ съпруг — починал преди много години, а Виктор, милото ѝ момче — скита немил-недраг в далечна Аржентина... Искала да каже Бразилия... не, не било ли все пак Аржентина? Толкова добро и хубаво момче!

Полковник Рейс вметна, че е чувал, че синът ѝ е в чужбина.

През следващия половин час тя се впусна в пространен разказ за разнообразните дейности на Виктор. Толкова жизнено момче, готово да се захване с всичко — последва списък на многото му професии. Винаги любезен, без да изпитва никаква злоба към никого! „Той винаги

е бил нещастен, полковник Рейс. И властите в Оксфорд се опозориха и не го оцениха правилно. Хората не искат да разберат, че за едно умно момче, което обича да рисува, е чудесна шега да имитира нечий почерк. Направил го е, за да се забавлява, не за пари.“

Но той винаги е бил добър син на майка си и никога не се е колебаел да ѝ пише, когато изпадне в беда, която показвало, нима не е така, че ѝ се доверява. Само било малко странно, дето работата, която му намират хората, винаги е извън Англия. Не можела да не мисли, че ако му дадат някоя подходяща служба, в „Банк във Инглант“ например, той ще се установи най-накрая и ще заживее както трябва. Може би ще живее близо до Лондон и ще има малка кола.

Минаха цели двадесет минути, преди полковник Рейс, изслушал търпеливо за всички неволи и добри качества на Виктор Дрейк, да успее да насочи разговора към прислугата.

Да, колко прави били думите му, старият тип прислужници отдавна вече ги няма. Какви неприятности имат хората тези дни! Не, че тя има от какво да се оплаче, защото те специално сполучили. Мисиз Паунд, макар че имала нещастieto да е малко глуха, била чудесна жена. Сладкишите ѝ ставали малко тежки и обичала да слага повече пипер в супата, но като цяло на нея можело да се разчита... и освен това била пестелива. Работела у тях още, откакто Джордж се оженил и изобщо не се възпротивила за отиването в провинцията това лято, макар че с другите си имали проблеми и камериерката си била отишла... Но пък по-хубаво, защото била младо, нахално момиче, което имало навика да отговаря, когато ѝ се прави забележка, освен, че счупило шест от най-хубавите чаши за вино, не една по една и по различно време, което може да се случи на всеки, а всичките наведнъж! Нима полковник Рейс не смята, че това е ужасна небрежност?

— Ужасна небрежност, наистина.

— Тъй ѝ казах и аз. И ѝ казах, че се чувствам задължена, да напиша това в препоръката ѝ, защото смятам, че човек е длъжен да направи такова нещо, полковник Рейс. Искам да кажа, човек не бива да заблуждава! Наред с добрите качества, трябва да се споменават и недостатъците. Но това момиче беше... наистина нахално и каза, че се надява в следващата къща, в която отиде на работа, да не пречукват хора — ужасно невъзпитан израз, чул в киното, според мен, а и нелепо

неуместен, защото бедната Розмари сама сложи край на живота си, макар че, още не беше достигнала възрастта, в която хората носят пълна отговорност за постъпките си... следователят, много правилно, подчерта това... и този ужасен израз се отнася, струва ми се, за гангстерите, които се избиват с автомати и пистолети. Толкова се радвам, че нямаме такова нещо в Англия! И както казах, написах в препоръката и че Бети Арчдейл разбира много добре работата си като камериерка, че е честна и сериозна, но че чупи прекалено много и има склонност към непочтително отношение. И ако аз бях на мястото на мисиз Рийс-Талбоу, щях да чета между редовете и да не я взема на работа. Но хората в наши дни се хващат за каквото им попадне и могат дори да наемат момиче, което за един месец е сменило три къщи!

Когато мисиз Дрейк спря, за да си поеме дъх, полковник Рейс я попита бързо дали не става дума за мисиз Ричард Рийс-Талбоу. Ако е така, значи я познавал от Индия.

— Не съм сигурна — отвърна Люсила Дрейк. — Мисля, че адресът беше някъде на площад „Кадутън“.

— Значи са моите познати.

Люсила отбеляза, че светът е ужасно малък. И че старите приятели са най-добри приятели. Дружбата е най-хубавото нещо. Винаги била смятала историята на Виола и Пол за толкова романтична. Милата Виола, толкова хубаво момиче и толкова много мъже били влюбени в нея, но, о, Господи, та полковник Рейс не знаел за кого става дума! Човек толкова често си спомня за миналото!

Полковникът я подкани да продължи и в отговор на тази си любезност научи биографията на Хектор Марл — как го е отгледала сестра му, какви слабости и особености имал и накрая, когато почти беше забравил откъде започна разказа, как се оженил за красивата Виола. „Тя беше сираче на разноски на общината.“ Полковникът бе осведомен как Пол Бенет, надвивайки разочарованието си след отказа на Виола да се омъжи за него, се превърнал от влюбен мъж в семеен приятел и колко много обичал кръщелницата си, Розмари. Също така, чу за смъртта му и за условията в завещанието му. „Кое то за мен винаги е било най-романтичното... такова огромно състояние... не, че парите са всичко... не, не са. Само като си помислиш за трагичната смърт на Розмари... И дори за милата Айрис не се радвам много!“

Рейс я погледна въпросително.

— Намирам това за много обезпокоително. Фактът, че тя наследява толкова пари, разбира се, е известен на всички. Аз много добре знам какво мислят неподходящите млади мъже, но какво мога да направя, полковник Рейс? Сега човек не може да се грижи за едно момиче както едно време. Айрис има приятели, за които не знам абсолютно нищо. „Покани ги вкъщи“ — казвам ѝ, само че, както разбирам, някои от тях въобще не искат да идват. Бедният Джордж също се тревожеше. Заради някакъв младеж на име Браун. Аз самата никога не съм го виждала, но изглежда, че Айрис се среща с него доста често. А имам чувството, че би могла да си намери по-добър. Джордж не го харесваше, сигурна съм в това. А винаги съм мислила, полковник Рейс, че мъжете по-добре преценяват хората. Спомням си за полковник Пуси, един от нашите църковни настоятели, толкова мил човек, но мъжът ми винаги стоеше настрана от него и ме караше и аз да правя същото... И, съвсем сериозно, една неделя, когато обикаляше с подноса за даренията, направо падна на пода в църквата. Беше напълно пиян! И разбира се, след това... човек винаги научава за тези неща след това, а колко хубаво би било, ако можеше да ги научаваме преди това... разбрахме, че всяка седмица от дома му Се изнасят с дузини празни бутилки от бренди! Много тъжно, наистина, защото той беше дълбоко религиозен човек, макар и да беше евангелист по убеждения. Мъжът ми и той се караха страховито около подробностите по службата за Деня на вси светии. И само като си помисля, че вчера беше Задушница...

Лек шум накара полковник Рейс да вдигне поглед над главата на Люсила към отворената врата. И преди беше срещал Айрис... в „Литъл Прайърз“. Въпреки това, имаше чувството, че сега я вижда за първи път. Порази го необикновеното напрежение, стаено зад неподвижността и. В големите и очи, когато срещнаха неговите, имаше нещо, което му се струваше, че би трябвало да разпознае, но не успяваше. Люсила Дрейк също се обърна.

— Айрис, скъпа, не чух кога влезе! Познаваш ли полковник Рейс? Той е толкова мил!

Айрис се приближи и се ръкува мрачно с полковника. Черната ѝ рокля я правеше да изглежда дори по-слаба и по-бледа, отколкото последния път, когато я бе видял.

— Дойдох, за да видя дали не мога да ви помогна с нещо — каза полковник Рейс.

— Благодаря, много мило от ваша страна. Очевидно беше преживяла тежко сътресение и още не можеше да преодолее последиците от него. Дали толкова много е обичала Джордж, че смъртта му да ѝ се отразява така?

Айрис погледна леля си, а Рейс забеляза, че очите ѝ са наблюдателни.

— За какво говорехте ей сега, преди да вляза? — попита тя.

Люсила порозовя и се притесни. Рейс предположи, че не иска да споменава младия човек на име Антъни Браун.

— А... да... чакай да помисля... да, за Деня на вси светии... и че вчера беше Задушница... Толкова странно ми се струва всичко това... такова съвпадение, човек никога не би повярвал, че може да се случи...

— Да не искаш да кажеш — попита Айрис, — че Розмари е дошла вчера, за да вземе Джордж?

Люсила нададе лек писък.

— Айрис, мила, недей! Каква ужасна мисъл! Нехристиянска!

— Защо нехристиянска? Това е денят на мъртвите. В Париж хората ходят на гробищата и слагат цветя.

— О, да, зная, мила, но те са католици, нали?

По устните на Айрис заигра лека усмивка. След това тя каза направо:

— Стори ми се, че говорите за Антъни... Антъни Браун.

— Е — цвърченето на Люсила стана съвсем пискливо и птиче, — всъщност, ние само го споменахме. Аз казах, че не знаем нищо за него...

— Защо трябва да знаеш каквото и да било за него? — прекъсна я Айрис рязко.

— Не, мила, разбира се, че си права. Но си мисля, че би било по-приятно, ако го познавахме.

— Ще имаш пълната възможност да го опознаеш съвсем скоро — каза Айрис. — Защото смятам да се омъжа за него.

— О, Айрис! — Това беше нещо средно между вой и блеене. — Не бива да правиш безразсъдни неща! Искам да кажа, в момента нищо не може да бъде решено...

— Вече е решено, лельо Люсила.

— Но, мила, човек не може да говори за женитба, преди още да е минало погребението! Не е прилично! И това ужасно следствие и всичко останало... Наистина, Айрис, не мисля, че Джордж би одобрил това! Той никак не харесваше този мистър Браун!

— Така е — отвърна Айрис. — Джордж не харесваше Антъни и нямаше да одобри решението ми, но това няма никакво значение. Ще се женя аз, а не Джордж... И освен това, той вече е мъртъв...

Мисиз Дрейк започна да вие отново:

— Айрис, Айрис! Какво е станало с теб!? Как можеш да кажеш нещо толкова коравосърдечно?

— Съжалявам, лельо Люсила — момичето говореше уморено. — Знам, че ти се е сторило коравосърдечно, но не исках да прозвучи така. Исках да кажа само, че Джордж вероятно е намерил покой някъде и повече не се налага да се тревожи за мен и бъдещето ми: аз сама трябва да решавам какво да правя отсега нататък.

— Глупости, мила! Във време като сегашното нищо не може да се решава... Няма да е уместно. Въпросът просто не може да се постави!

Айрис неочаквано се засмя.

— Но той вече е поставен. Антъни поиска да се оженим още докато бяхме в „Литъл Прайърз“. Искаше да заминем за Лондон още на следващия ден и да се омъжа за него без да казвам на никой. Сега съжалявам, че не го направих.

— Доста странно предложение — намеси се полковник Рейс деликатно.

Айрис го изгледа предизвикателно.

— Нищо подобно. Това щеше да спести много главоболия. Защо не му се доверих? Той ме помоли да му се доверя, но аз не го направих. Както и да е, сега ще се оженим веднага, щом поиска.

Люсила избухна в несвързани протести. Отпуснатите ѝ бузи трепереха и очите ѝ се напълниха със сълзи.

Полковник Рейс веднага пое положението в свои ръце.

— Мис Марл, може ли, преди да си отида, да поговоря с вас? По съвсем делови въпрос.

Доста изненадана, Айрис промърмори: „Да“ и тръгна към вратата. Когато тя излезе, полковникът се приближи до Люсила Дрейк и ѝ каза:

— Не се тревожете, мисиз Дрейк. Знаете, че колкото по-малко говорим, толкова по-лесно се поправят нещата след това. Ще видя какво може да се направи.

Той я остави поуспокоена и последва Айрис, която го поведе към малка стая с изглед към задния двор, където един чинар меланхолично се разделяше с последните си листа.

Рейс заговори съвсем делово.

— Исках само да ви уведомя, мис Марл, че инспектор Кемп е мой личен приятел и съм убеден, че ще ви допадне. Работата му не е от най-приятните, но съм сигурен, че ще я свърши по възможно най-добрия начин.

Тя го погледна мълчаливо за момент и после рязко попита:

— Защо не дойдохте снощи, Джордж каза, че ви очаква?

Рейс поклати глава.

— Джордж не ме очакваше, мис Марл.

— Но той каза, че ще дойдете!

— Може и да е казал, но не е било истина. Джордж много добре знаеше, че няма да дойда.

— А този свободен стол — попита тя. — За кого е бил?

— Не знам. Но не за мен.

Тя притвори очи и лицето и побеля.

— Бил е за Розмари... — прошепна тя, — сега разбирам...

Рейс си помисли, че момичето ще припадне. Той бързо отиде до Айрис, подхвана я и я накара да седне.

— Успокойте се...

— Добре съм — каза тя тихо, останала без дъх. — Нищо ми няма. Н-не знам какво да правя... Не знам какво да правя...

— Мога ли да помогна с нещо?

Тя го погледна. Очите ѝ бяха тъжни и сериозни.

— Трябва да си изясня нещата. Трябва да си ги изясня — тя започна да опипва стола — едно по едно. Най-напред, Джордж е бил уверен, че Розмари не се е самоубила, а е била убита. Бил е убеден заради тези анонимни писма. Полковник Рейс, кой ги е писал?

— Не знам. Никой не знае. Вие имате ли някакви съмнения?

— Не, никакви. Нямам представа кой може да е. Както и да е, Джордж е повярвал и е организиран празненството снощи, предвидил е един свободен стол... беше Задущница... Това е денят на мъртвите... в



този ден духът на Розмари би могъл да се върне... и да му разкрие истината...

— Не бива прекалено да се отдавате на въображението си.

— Но аз сама чувствах присъствието ѝ... понякога беше съвсем близо до мен... аз съм ѝ сестра... и си мисля, че искаше да ми каже нещо.

— Успокойте се, Айрис.

— Но аз трябва да говоря за това! Джордж пи в памет на Розмари и... умря. Може би тя е дошла да го вземе...

— Душите на мъртвите не слагат цианкалий в чашите с шампанско, мис Марл.

Тези думи сякаш възстановиха равновесието ѝ.

— Толкова е невероятно — каза тя с по-нормален глас. — Джордж беше убит... да, убит. Така смята полицията и сигурно е вярно. Но ми се струва необяснимо...

— А не смятате ли, че не е толкова необяснимо. Ако Розмари е била убита и Джордж е започнал да подозира някого...

Тя го прекъсна.

— Да, но Розмари не беше убита. Ето затова е необяснимо. Джордж повярва в тези глупави анонимни писма, отчасти, защото официалните обяснения за депресията след болестта ѝ не звучат много убедително като повод да сложиш край на живота си. Но Розмари е имала причина да го направи. Чакайте, ще ви покажа.

Тя изтича навън от стаята и се върна след малко със сгънато писмо в ръка. Подаде му го.

— Вижте това. Убедете се сам. Полковникът разгъна леко намачкания лист. „Леопард, мили...“

Той го прочете два пъти и ѝ го върна.

— Видяхте ли? — Айрис беше развълнувана. — Била е нещастна, съсипана. Не е искала да живее повече.

— Знаете ли, на кого го е писала?

Айрис кимна.

— На Стивън Фарадей. Не е бил Антъни. Била е влюбена в Стивън, а той се е отнесъл жестоко с нея. Взела е отровата със себе си в ресторанта и я е изпила, за да видят всички как умира. Може би се е надявала той да изпита угризения.

Рейс кимна замислено, но не отговори нищо. След малко каза:

— Кога намерихте това писмо?

— Преди около шест месеца. Беше в джоба на една стара дреха.

— Джордж виждал ли го е?

— Как бих могла да му го покажа?! — извика Айрис разпалено.

— Как бих могла?! Розмари беше моя сестра. Как бих могла да я издам на Джордж? Той беше толкова сигурен, че тя го обича... Как можех да му покажа това, след като нея я нямаше повече? Той се бе заблудил, но как да му обясня, че не е прав? Искам само да знам какво да правя сега. Показах го на вас, защото бяхте приятел на Джордж. Трябва ли да го види и инспектор Кемп?

— Да. Кемп трябва да го вземе непременно. Това е вещественно доказателство, разбирате, нали?

— Но тогава... сигурно ще се наложи да го прочетат публично в съда.

— Не непременно. Не е свързано с делото. В края на краищата, става дума за смъртта на Джордж. Нищо, което не се отнася строго до случая, няма да стане публично достояние. По-добре е да ми го дадете още сега.

— Вземете го.

Тя изпрати полковника до пътната врата. Когато той я отвори, за да излезе, Айрис попита неочаквано:

— Но писмото показва, че Розмари се е самоубила, нали?

— Показва със сигурност, че е имала причина да го направи.

Тя въздъхна дълбоко, а той тръгна надолу по стъпалата. След малко се обърна и видя, че тя още седи на прага и гледа след него.

## ГЛАВА СЕДМА

Когато видя полковник Рейс пред себе си, Мери Рийс-Талбоу възкликна изненадано:

— Боже мили! Не съм те виждала, откакто изчезна толкова тайнствено в Алахабад! А защо си тук сега? Сигурна съм, че не защото ти е домъчняло за мен. Ти никога не ходиш на гости просто ей така! Хайде, изплюй камъчето, няма нужда да се правиш на дипломат.

— Дипломатичният подход към теб си е чисто губене на време, Мери. Винаги високо съм ценял рентгеновия ти ум.

— Остави увъртанията и карай по същество, миличък.

Рейс се усмихна.

— Прислужницата, която ме въведе тук, Бети Арчдейл ли е?

— А, значи това било! Само не ме убеждавай, че това обикновено момиче, типична лондончанка от бедняшките квартали, е прословут европейски шпионин, защото няма да повярвам.

— Не, няма нищо такова.

— Не ми казвай и че работи за контраразузнаването, защото и това няма да повярвам.

— Разбира се, че няма. Тя е една най-обикновена камериерка.

— И откога проявяваш интерес към най-обикновените камериерки? Не че Бети е съвсем обикновена. Повече ѝ подхожда да я наречеш „изпечен мошеник“.

— Струва ми се — каза полковник Рейс, — че би могла да ми каже някои неща.

— Ако я помолиш учтиво? Няма да се изненадам, ако си прав. Тя толкова добре е усвоила уменията да се навърта край вратата, ако става нещо интересно, че няма къде повече. И какво трябва да направи добрата Мери?

— Добрата Мери много любезно ще ми предложи напитка и ще позвъни на Бети да я донесе.

— И когато я донесе?

— Дотогава Мери тактично ще е излязла от стаята.

— За да послуша самата тя пред вратата?

— Ако желае.

— И след това ще се пукам по шевовете от поверителна информация за последната европейска криза?

— Боя се, че не. Това няма нищо общо с политиката.

— Колко жалко! Добре, ще участвам в играта.

Мисиз Рийс-Талбоу, жизнена, почти брюнетка, на четиридесет и девет, позвъни и нареди на хубавата камериерка да донесе на полковник Рейс уиски със сода.

Когато Бети Арчдейл се върна с подноса и чашите, мисиз Рийс-Талбоу вече стоеше до вратата в дъното на стаята.

— Полковник Рейс иска да те пита някои неща — каза тя и излезе.

Бети насочи дръзките си очи към високия сивокос военен и в дълбините им се появи безпокойство. Той взе чашата от подноса и се усмихна.

— Четохте ли вестниците днес?

— Да, сър.

Бети го гледаше враждебно.

— Прочетохте ли, че снощи в ресторант „Люксембург“ е умрял мистър Джордж Бартън?

— О, да, сър — в очите ѝ заблестя радостен трепет. — Ужасно, нали?

— Била сте на работа при тях, ако не се лъжа?

— Да, сър. Напуснах миналата зима, малко след като умря мисиз Бартън.

— Тя също умря в „Люксембург“.

Бети кимна.

— Не е ли чудно, сър?

Полковник Рейс не смяташе, че е „чудно“, но знаеше какво иска да каже тя. Отговори мрачно:

— Виждам, че имате ум и сте съобразителна.

Бети плесна с ръце и изпрати сдържаността си по дяволите:

— И него ли го утрепаха? Във вестниците не пишеше как точно е станало.

— Защо казвате „и него“? Следствието прие, че мисиз Бартън се е самоубила.

Тя го стрелна с ъгълчето на окоето си. Толкова стар, а изглежда хубав. От онези, тихите. Истински джентълмен. Ако беше по-млад, можеше да ѝ даде златен суверен. Чудно, тя дори не знаеше как изглеждат златните суверени. Какво ли иска от нея?

— Така е, сър — отвърна Бети свенливо.

— Може би не смятате, че Розмари Бартън се е самоубила?

— Така е, сър. Не смятам.

— Много интересно. Наистина много интересно. А защо не смятате?

Тя се поколеба и започна да опипва престилката си.

— Моля ви кажете ми. Това може да е много важно.

Толкова приятно говори, толкова сериозно! Караше я да се чувства важна и сама да иска да му помогне. Както и да е, тя наистина знаеше нещо за смъртта на Розмари Бартън. Изобщо не успяха да я заблудят!

— Умориха я, сър, нали?

— Възможно е и да е така. Но как стигнахте до това заключение?

— Е... — Бети се поколеба. — Един ден чух нещо...

— Да?

Гласът му беше спокоен и окуражаващ.

— Вратата изобщо не беше затворена. Искам да кажа, аз нямам навика да подслушвам. Не обичам такива неща — започна Бети с укор в гласа. — Един ден минавах през вестибюла, за да отида в трапезарията с приборите и ги чух да говорят много силно. Тя казваше нещо, мисиз Бартън де, че Антъни Браун не било истинското име на господина. И той стана наистина лош. Не можех и да си помисля, че той може да е такъв... Толкова хубав и приятен през повечето време... Каза нещо, че лицето ѝ можело да бъде обезобразено! О-о-о! После ѝ каза, че ако не направи, каквото ѝ казва, ще я затрие. Ни повече, ни по-малко! Повече не можах да чуя, защото по стълбите слизаше мис Айрис и разбира се, по онова време не обърнах много внимание. Само че, когато заприказвах, че се е самоубила и като разбрах, че и той е бил на масата през цялото време... Бр-р-р! Тръпки ме побиха. Така си беше, наистина.

— Но не казахте нищо?

Момичето поклати глава.

— Не исках да си имам работа с полицията. А и не знаех нищо по-сериозно. Освен това, ако се бях разприказвала можеха да ме затрият и мене. Да ми видят сметката, както казват.

— Разбирам — каза полковник Рейс с най-благия си тон. — И вместо това решихте да напишете анонимните писма до мистър Джордж Бартън?

Тя го изгледа изумено. Той не долови никакво смущение. Нищо, освен чиста изненада.

— Аз?! Да пиша на мистър Бартън? Никога!

— Не се страхувайте да ми кажете. Това наистина е било добро хрумване. Предупредила сте го, без да се издавате. Много умна постъпка.

— Но аз не съм правила такова нещо, сър! И през ум не ми е минавало! Да пиша на мистър Бартън, че жена му е била пречукана!? И през ум не ми е минавало!

Тя отричаше толкова упорито, че въпреки нежеланието си, полковник Рейс започна да се колебае. Всичко съвпаднаше толкова добре! Ако това момиче беше написало писмата, обяснението ставаше очевидно. Но Бети Арчдейл продължаваше да отрича, при това сериозно, без смущение и без преиграване. Неохотно, той разбра, че ѝ вярва.

— На кого казахте за това нещо? — смени той темата.

Тя поклати глава.

— Не съм казвала на никой. Да си призная честно, сър, много ме беше страх. Помислих си, че ще е по-добре да си държа устата затворена. Опитах се да забравя всичко. Само веднъж стана дума... когато казах, на мисиз Дрейк, че ще напускам... такава патардия вдигаше тя тогава! Нормален човек не може да издържи такова нещо! Искаше да отида с тях и да се заровя в провинцията, дето и автобус не минава! След това започна да съска за препоръката ми, щяла да пише, че много чупя и така нататък! Тогава и казах злобно, че ще се опитам да си намеря къща, в която не трепят хора... Уплаших се, като и го казах, но тя не обърна никакво внимание. Може и да е трябвало да се обадя още тогава, но не бях сигурна... Ами ако се бяха шегували, откъде да знам? Какви ли не ги приказват хората, а мистър Браун наистина беше много мил и симпатичен, обичаше да се шегува. Не бях

сигурна, сър. Как можех да бъда сигурна? Рейс се съгласи, че не е можела и продължи:

— Мисиз Бартън е казала на Антъни Браун, че това не е истинското му име. А каза ли, кое е истинското?

— Да, сър. Той ѝ се сопна: „Забрави за Тони“. Как беше... Тони някой си... Приличаше на черешово сладко...

— Тони Черитън? Черабъл? Това са известни марки.

Тя поклати глава.

— По друго. Започваше с „М“ и звучеше чуждестранно.

— Не се притеснявайте. Може би ще си го спомните по-късно. Ето визитната ми картичка. Ако се сетите, пишете ми на този адрес.

Той ѝ подаде визитната си картичка и една банкнота.

— Ще го направя, сър. Непременно, сър. Много благодаря.

„Истински джентълмен — помисли си тя, докато тичаше надолу по стълбите. — Цяла лира, не десет шилинга. Сигурно много приятно се е живеело, когато е имало златни суверени...“

Мери Рийс-Талбоу се върна в стаята.

— Е? Постигна ли успех?

— Да, но остава още едно препятствие. Дали съобразителността ти не би могла да ми помогне? Сещаш ли се за име, което да ти напомня черешово сладко?

— Е, такова нещо наистина не бях очаквала!

— Помисли, Мери. Аз не съм домошар. Помисли как се правят сладката и най-вече черешовото.

— Човек не прави черешово сладко много често.

— Защо?

— Защото става много захарно. Освен, ако не използваш специалния сорт череши „Морели“.

Полковник Рейс възкликна:

— Това е то! Това е, сигурен съм! Довиждане, Мери, безкрайно съм ти благодарен. Имаш ли нещо против да натисна този звънец, за да дойде онова момиче да ме изпрати?

Когато той се втурна навън от стаята, мисиз Рийс-Талбоу извика след него:

— О, черен неблагодарнико! Няма ли поне да ми кажеш за какво става дума?

— Ще дойда и ще ти разкажа всичко друг път — извика полковник Рейс през рамо.

— Как ли пък не — измърмори под носа си мисиз Рийс-Талбоу.

Долу чакаше Бети с бастуна и шапката му. Той ги пое и ѝ благодари. На прага спря.

— Между впрочем, името не беше ли Морели?

Лицето на Бети светна.

— Точно така, сър! Това беше! Тони Морели. Той ѝ каза да забрави това име. И ѝ каза, че е лежал в затвора.

Рейс тръгна надолу по стъпалата усмихнат. От Първата телефонна кабина се обади на инспектор Кемп. Разговорът им беше кратък и делови. Кемп каза:

— Ще изпратя телеграма веднага. Трябва да получим отговор още днес. Ще съм много доволен, ако си прав.

— Мисля, че съм прав. Връзката изглежда съвсем ясна.



## ГЛАВА ОСМА

Старши инспектор Кемп не беше в много добро настроение.

През последния половин час бе разпитвал един уплашен шестнадесетгодишен заек, който поради високото положение на чичо си Чарлз се надяваше някой ден да достигне нивото, изисквано от „Люксембург“, за да стане келнер там. Засега беше само един от шестимата помощници, които тичаха насам-натам с престилки около кръста, за да се отличават от по-висшата разновидност келнери, и чиято главна задача беше да са виновни за всичко, да донасят и отнасят, да сервират кифлички с масло и непрекъснато да слушат съскане на френски и италиански, а от време на време и на английски. Чарлз, както подобава на издигнал се човек, беше далеч от мисълта да показва снизхождение към кръвен роднина и ругаеше, кълнеше и крещеше на момчето дори повече от останалите. Въпреки това, Пиер се надяваше един ден да стане ни повече ни по-малко главен келнер в някой шик ресторант.

В момента обаче, кариерата му изглежда беше блокирана и доколкото успя да разбере, го подозираха не в какво да е, ами в убийство.

Кемп не го остави намира, докато със съжаление не се убеди, че момчето е направило само това, което казва — вдигнало е една дамска чанта от пода и я е сложило на масата до чинията.

— Точно отивам със соса при мистър Робърт, а той вече е станал нетърпелив, и младата дама си бутна чантата от масата. Тъкмо ставаше да танцува. Аз я вдигнах и я сложих на масата, а мистър Робърт ми махаше ядосано с ръка. Това е всичко, господине.

И това наистина беше всичко. Кемп ядосано го пусна да си върви. За малко да му каже: „И да не съм те видял друг път да правиш така!“

От мислите му го извади сержант Полък, който му съобщи, че са се обадили от пропуската, където някаква млада жена питала за него или по-скоро, за инспектора, занимаващ се със случая в „Люксембург“.

— Коя е тя?

— Казва се Клой Уест.

— Да се качи — махна с ръка Кемп примирено. — Мога да й отделя десетина минути. След това идва ред на мистър Фарадей. Нищо няма да му стане, ако се наложи да почака малко. Такива като него се изнервят от подобни неща, а това при нас е полезно.

Когато мис Клой Уест влезе в кабинета, инспектор Кемп изведнъж бе обзет от усещането, че я е виждал някъде. След малко обаче, това чувство го напусна. Да, беше абсолютно сигурен, че не я е срещал никога, но все пак у нея имаше нещо смътно познато и това го измъчваше.

Мис Уест беше двадесет и петгодишна и много хубава — висока, с кестенява коса. Контролираше дикцията си твърде внимателно и определено беше нервна.

— Е, мис Уест, какво мога да направя за вас? — попита я Кемп оживено.

— Прочетох във вестника за това, което се е случило в „Люксембург“... За човекът, които е умрял там.

— Мистър Джордж Бартън? Да? Вие познавахте ли го?

— Не, не съвсем. Не в истинския смисъл на думата.

Кемп я огледа внимателно и се отказа от първоначалното си заключение за нея.

Клой Уест изглеждаше много зтънчена и добродетелна — чак до крайност. Той я подкани учтиво:

— Моля ви най-напред да ми кажете името и точния си адрес. Трябва да знам с кого разговарям, нали?

— Клой Елизабет Уест, „Меривейл Коурт“ номер 15, Мейда Вейл. Актриса съм.

Кемп я погледна още веднъж с ъгълчето на окоето си и реши, че наистина е такава. Вероятно с постоянна работа — въпреки облеклото си, тя имаше вид на усърден и трудолюбив човек.

— Е, слушам ви, мис Уест.

— Когато прочетох за смъртта на мистър Джордж Бартън и че... че полицията разследва случая, реших, че е по-добре да дойда и да се срещна с вас. Говорих и с приятелката си и тя ме посъветва същото. Според мен едва ли има нещо общо, но все пак... — мис Уест замълча.

— Дали има нещо общо ще преценим ние, мис Уест — каза инспектор Кемп любезно. — Обяснете ми за какво става дума.

— В момента нямам ангажимент — започна да говори мис Уест. Инспектор Кемп едва не каза „в почивка сте“, за да покаже, че знае как се изразяват колегите ѝ, но се въздържа.

— Името ми го има в почти всички агенции, а снимката ми беше публикувана в „Спотлайт“... Предполагам, че мистър Бартън я е видял там. Той ми се обади и ме помоли да направя нещо за него.

— Какво?

— Каза ми, че е поканил хора на вечеря в ресторант „Люксембург“ и че иска да изненада гостите си. Показа ми една снимка на жена и каза, че иска да се дегизирам като нея. Много сме си приличали и без това, така ми каза.

На Кемп му просветна. Снимката на Розмари. Беше я виждал на бюрото в стаята на Джордж в къщата на площад „Елвастън“. Ето защо Клой Уест му се бе сторила позната. Тя наистина приличаше на Розмари Бартън — приликата не беше поразителна, но все пак двете имаха много общо помежду си.

— Донесе ми и една рокля. Трябваше да я облека за вечерта. Тук е. От сивозеленикава коприна. Трябваше да си направя прическа като на жената от снимката и да подсиля някои черти с грим. Каза ми да отида в „Люксембург“ по време на вариететната програма и да седна на масата на неговата компания. Щяло да има свободно място за мен. Покани ме там на обяд и ми показа къде ще бъде.

— А защо не спазихте уговорката, мис Уест?

— Защото някъде около осем часа вечерта някой... мистър Бартън, ми се обади и каза, че всичко се отлага. Каза, че ще ме предупреди, когато му дойде времето. На следващата сутрин прочетох във вестника съобщението за смъртта му.

— Много разумно е, че дойдохте при нас, мис Уест — каза инспектор Кемп. — Благодаря ви за това. Помогнахте ни да разберем защо е имало празен стол. Между другото, преди малко казахте, че ви се е обадил „някой“ и чак след това „мистър Бартън“. Защо?

— Защото в началото си помислих, че не е мистър Бартън. Гласът му звучеше различно.

— Беше мъжки глас, нали?

— Да, така мисля. Беше доста пресипнал, сякаш беше настинал.

— И каза само това?

— Само това.

Кемп ѝ зададе още няколко въпроса, но не научи нищо повече.

— Значи това е бил грандиозният „план“ на Джордж Бартън — обърна се той към сержанта, когато Клой Уест си отиде. — Ето защо всички казваха, че след програмата е гледал втренчено празния стол и е имал разсеян вид. Просто планът му се е объркал.

— Значи не смятате, че сам той ѝ се е обадил да не идва?

— Не разбира се. Не съм толкова сигурен дали и гласът е бил мъжки. По телефона пресипналостта може да те прикрие много добре. Както и да е, напредваме. Повикай мистър Фарадей, ако е дошъл.

## ГЛАВА ДЕВЕТА

Външно спокоен и невъзмутим, Стивън Фарадей беше дошъл в Скотланд Ярд, изпълнен с вътрешни терзания. Измъчваше го непоносима тежест. Тази сутрин всичко бе тръгнало толкова добре! Защо инспектор Кемп го повика тук с такъв многозначителен тон? Какво знаеше той, в какво се съмняваше? Може би подозренията му бяха само смътни и недоказуеми. Трябваше единствено да запази самообладание и да не признава нищо.

Без Сандра се чувстваше странно подтиснат и самотен. Струваше му се, че когато двамата заедно се изправят пред някаква беда, тежестта намалява наполовина. Заедно те имаха сила, смелост, власт. Сам, той беше нищо — дори по-лошо. Дали и Сандра мислеше така? Дали сега седеше в къщата на баща си — мълчалива, сдържана и горда, но изпълнена с усещането за ужасна уязвимост?

Инспектор Кемп го посрещна учтиво, но свъсено. На масата встрани седеше униформен полицаи с писалка и листове хартия. Гласът на инспектора, след като покани Стивън да седне, беше официален и строг.

— Мистър Фарадей, трябва да взема показанията ви. Те ще бъдат записани. Преди да си тръгнете, ще трябва да ги прочетете и да ги подпишете. В същото време съм длъжен да ви уведомя, че имате право да откажете да свидетелствате и да изискате да присъства адвокатът ви.

Стивън се стресна, но външно не се издаде. Усмихна се с пресилена, хладна усмивка.

— Това звучи страховито, инспекторе.

— Искаме всичко да е напълно ясно, мистър Фарадей.

— Всичко, което кажа, може да бъде използвано срещу мен, така ли?

— Ние не употребяваме думата срещу. Всичко, което кажете, може да бъде използвано в съда.

— Разбирам, инспекторе — каза Фарадей тихо. — Но не мога да разбера какво повече бих могъл да ви кажа. Тази сутрин чухте всичко.

— Срещата ни тази сутрин беше неофициална, нещо като отправна точка. Освен това, мистър Фарадей, има някои факти, които реших, че ще предпочетете да обсъдим тук. Опитваме се да бъдем максимално дискретни, доколкото разкриването на истината позволява. Предполагам, вече имате представа за какво намеквам.

— Боя се, че не.

Старши инспектор Кемп въздъхна.

— Ще ви помогна. С починалата мисиз Розмари Бартън сте били в интимни отношения...

Стивън го прекъсна:

— Кой твърди това?

Кемп се наведе напред и извади от бюрото си изписан на машина лист.

— Това е препис от писмо, намерено сред вещите на починалата. Оригиналът е заведен при нас и ни беше донесен от мис Айрис Марл, която припозна почерка като този на сестра си.

Стивън прочете: Леопард, мили...

Започна да му се гади. Гласът на Розмари... умоляващ, настояващ... Никога ли нямаше да умре миналото? Нямаше ли най-после да бъде погребано?

Той се съвзе и погледна инспектор Кемп.

— Може би сте прав в предположението, че мисиз Бартън е писала това, но по нищо не личи, че е било адресирано до мен.

— Отричате ли, че сте плащали наем за апартамент, намиращ се на „Ърлс Коурт“, двадесет и едно, жилищна собственост „Малънд“?

Значи знаеха! Стивън се зачуди дали не им е било известно още от самото начало. Той сви рамене.

— Изглежда сте много добре информирани. Мога ли да попитам защо личният ми живот трябва да се изважда на показ?

— Това няма да стане, освен, ако не се докаже, че е свързано със смъртта на Джордж Бартън.

— Разбирам. Хрумвало ви е, че най-напред съм имал любов с жена му, а после съм го убил.

— Оставете това, мистър Фарадей, ще бъда съвсем искрен с вас. Вие и мисиз Бартън сте били много близки... Разделили сте се по ваше желание, а не по желание на дамата. От това писмо личи, че се е

канела да ви създава неприятности. След това е умряла — много навременно.

— Тя се самоуби. Признавам, вината отчасти може и да е моя. Аз може и да упреквам себе си за това, но то не касае законността.

— Може да се е самоубила, а може и да не е. Джордж Бартън е смятал, че не е. Опитал се е да разбере истината... и умря. Това е много показателно.

— Просто не мога да проумея защо... смятате, че може да съм аз?

— Нима смъртта на мисиз Бартън не дойде в много удобен за вас момент? Един скандал, мистър Фарадей, би бил пагубен за кариерата ви.

— Нямахте да има скандал. Мисиз Фарадей щеше да се вразуми.

— Дали? Жена ви знаеше ли за тази връзка, мистър Фарадей?

— Естествено, че не.

— Сигурен ли сте в това?

— Да, напълно. Тя нямаше представа, че между мен и Розмари Бартън има нещо повече от обикновено приятелство. Надявам се никога да не научи истината.

— Жена ви страда ли от ревност, мистър Фарадей?

— Ни най-малко. Никога не е показвала и най-дребен признак. Тя е твърде разумна за такова нещо.

Инспекторът остави последното изречение без коментар и попита:

— През последната година разполагал ли сте с калиев цианид, мистър Фарадей?

— Не.

— Но в имението ви в провинцията има известно количество?

— Градинарят може и да има. Аз не знам нищо за това.

— Лично вие никога не сте купували от аптека, за фотографски нужди например?

— Нищо не разбирам от фотография и повтарям, че нямам и никога не съм купувал цианкалий.

Кемп го попритисна още малко, след което го пусна да си върви.

— Много бързо отрече, че жена му е знаела за връзката му с Розмари — замислено каза Кемп на подчинения си след това. — Защо, според теб?

— Вероятно се страхува тя да не разбере.

— Може и да е така, но ми се струва, че има достатъчно ум, за да схване, че въпреки неведението си, жена му всеки момент би могла да научи и да заиграе грубо с него. Това в нашите очи би му дало допълнителен мотив да накара Розмари Бартън да млъкне завинаги. Ако искаше да запази кожата си, обаче, би трябвало да твърди, че жена му е знаела за приключението малко или повече, но не му е обръщала внимание.

— Предполагам, че не се е замислил за това, сър.

Кемп поклати глава. Стивън Фарадей не беше глупак. Имаше остър и проникателен ум. И много държеше да убеди инспектора, че Сандра не е подозирала нищо.

— Е — каза Кемп след малко, — полковник Рейс е доволен от това, което е открил и ако е прав, семейство Фарадей отпада. И двамата. Ще се радвам, ако е така. Този човек ми допада, а и лично аз не смятам, че е убиец.

Стивън отвори вратата на всекидневната и извика:

— Сандра!

Тя излезе от полумрака и сложи ръце върху раменете му.

— Стивън?

— Защо стоиш на тъмно?

— Не можех да понасям светлината. Какво стана? Кажи ми?

— Те знаят — отвърна Стивън.

— За Розмари?

— Да.

— И какво мислят?

— Разбира се, виждат, че имам мотив... О, мила моя, виж в какво те заплетох! За всичко съм виновен аз! Трябваше веднага след смъртта на Розмари да се махна, да замина за някъде, да те освободя... Така поне ти нямаше да се забъркаш в това...

— Глупости! Стивън, никога не ме оставяй, никога! Тя се притисна към него разплакана. Той почувства тръпките по тялото ѝ.

— Стивън, ти си моят живот! Никога не ме оставяй!

— Сандра, наистина ли... Не знаех, че...

— Аз не исках да знаеш. Но сега...

— Да, сега... В тази ужасна каша сме заедно, Сандра... Ще се борим заедно... каквото и да се случи... Заедно.



Прегърнати в полумрака, те почувстваха, че силите им се връщат.  
— Това няма да разруши живота ни — каза Сандра решително.  
— Няма! Няма!

## ГЛАВА ДЕСЕТА

Антъни Браун погледна визитната картичка, която му показва дребният пиколо.

Намръщи се и сви рамене:

— Добре — каза той на момчето. — Нека се качи.

Когато полковник Рейс влезе, Антъни стоеше до прозореца и слънцето грееше косо над рамото му.

Той се обърна към високия мъж с войнишка стойка, бронзово лице и стоманеносива коса — познаваше го отпреди, но не го беше виждал няколко години. Беше слушал много за него.

Рейс видя очертанията на добре оформената глава и стройната фигура пред прозореца.

— Полковник Рейс? — заговори Антъни Браун с приятен глас. — Бяхте приятел на Джордж Бартън, зная. Последната вечер той спомена за вас. Искате ли цигара?

— Да, благодаря.

Антъни му подаде запалена клечка кибрит и добави:

— Вие бяхте седмият гост онази вечер, но не дойдохте. По-добре за вас.

— Тук грешите. Това място не беше предвидено за мен.

Антъни вдигна вежди.

— Така ли? Бартън каза, че...

Рейс го прекъсна:

— Бартън може да е казал всичко, но плановете му за вечерта са били съвсем други. Това място, мистър Браун е трябвало да бъде заето от една актриса на име Клой Уест, когато загасне осветлението.

Антъни го погледна с изненада.

— Клой Уест? Не съм чувал за нея. Коя е тя?

— Тя е млада актриса, не много известна, която на пръв поглед прилича на Розмари Бартън.

Антъни подсвирна.

— Започвам да разбирам.

— Дал ѝ е снимка на Розмари, за да си направи същата прическа, а освен това и роклята, която е носела в деня на смъртта си.

— Значи това е била идеята на Джордж? Лампите се запалват и... але хоп! Свръхестествен ужас! Розмари се е върнала! Виновникът рухва и признава всичко: „Аз, аз го направих!“ — той замълча и добави:

— Ужасно глупаво... дори и за магаре като горкия стар Джордж.

— Не съм сигурен, че ви разбирам — каза полковник Рейс.

Антъни се засмя.

— О; няма нищо за разбиране, сър... Един закоравял престъпник не би се държал като истерична ученичка. Ако някой е отровил Розмари Бартън най-хладнокръвно и е бил готов да даде същата доза цианкалий на съпруга ѝ, би могло да се предположи, че тази личност има доста здрави нерви. Само една актриса, облечена и гримирана като Розмари, не би могла да извади от равновесие такъв човек чак дотам, че да го докара до самопризнания.

— Спомнете си как Макбет, доста закоравял убиец, рухва, когато вижда призрака на Банко на пиршеството.

— Да, но Макбет е видял истински призрак! Не е видял второстепенен актьор преоблечен като Банко. Готов съм да призная, че един истински призрак носи със себе си атмосферата на отвъдния свят. Всъщност, признавам, че вярвам в призраци... особено в един... от шест месеца насам.

— Така ли? И чий призрак е това?

— На Розмари Бартън. Можете да се смеете, ако желаете. Не съм го виждал, но съм чувствал присъствието ѝ много пъти. Поради някаква причина бедната Розмари не може да намери покой.

— Мисля, че знам защо.

— Защото е била убита?

— Ако използваме друг израз, била е ликвидирана. Не ви ли харесва повече, Тони Морели?

Последва тишина. Антъни хвърли цигарата си в камината и запали нова.

— Как разбрахте? — попита той след малко.

— Признавате ли, че сте Тони Морели?

— Не бих си губил времето да отричам. Вероятно сте телеграфирали в Америка и сте научили всичко.

— Признавате ли, че Розмари Бартън е разкрила самоличността ви и че сте я заплашвали да я ликвидирате, ако не си държи езика зад зъбите?

— Наистина, направих всичко възможно, за да я уплаша и да я накарам да мълчи — съгласи се Тони примирено.

Полковник Рейс се чувстваше особено. Този разговор не се развиваше така, както бе очаквал. Той се вгледа в човека, изтегнал се на стола пред него... и го обзе странното чувство, че го е виждал някъде.

— Ще позволите ли да резюмирам това, което ми е известно за вас, Морели?

— Ще ми бъде забавно.

— В Щатите сте съден за опит за саботаж. В авиозаводите „Ериксън“. Получили сте няколкогодишна присъда. След излежаването ѝ, властите са изгубили дирите ви. После се появявате в хотел „Кларидж“, тук в Лондон, но под името Антъни Браун. Успявате да се запознаете с лорд Дюзбъри и чрез него се свързвате с някои други известни производители на оръжие. Бил сте гост в къщата на лорда и като такъв сте бил запознат с неща, които изобщо не е трябвало да виждате. Любопитно съвпадение, Морели, е, че след посещенията ви в различни военни заводи и фабрики, следват редица с нищо необясними инциденти и аварии, някои, от които едва не са довели до катастрофа.

— Съвпаденията — каза Антъни, — са удивително нещо.

— Най-накрая, след още известно време, вие се появявате в Лондон и подновявате запознанството си с Айрис Марл, като всячески избягвате да посещавате дома ѝ, така че да не се разбере колко близки сте станали всъщност. Най-накрая вие сте се опитал да я убедите да се омъжи за вас тайно.

— Знаете ли — отвърна Антъни, — учудва ме начинът, по който сте разбрали всичко това. Не, нямам предвид оръжейния бизнес... Имам предвид заплахите към Розмари и нежните гугукания, които сме си разменили с Айрис. И това ли влиза в кръга на интересите на MI5?

Рейс го погледна изпитателно.

— Имате да обяснявате много неща, Морели.

— Нищо подобно. Дори и тези, които изредихте да са верни, какво от това? Излежал съм присъдата си. Запознал съм се с някои

интересни личности. Влюбил съм се в очарователно момиче и естествено нямам търпение да се ожения за него.

— Толкова нямате търпение, че искате да се ожените преди семейството на това момиче да е разбрало каквото и да било за миналото ви. Освен това Айрис Марл, е много богата.

Антъни кимна в знак на съгласие.

— Знам. Когато имат много пари, семействата обикновено проявяват голямо любопитство. А Айрис, виждате ли, не знае нищо за тъмното ми минало. Честно казано, предпочитам да не знае.

— Боя се, че ще трябва да научи.

— Жалко — каза Антъни.

— Може би не си давате сметка...

Антъни го прекъсна със смях.

— О! Мога да го кажа вместо вас. Розмари Бартън е знаела за престъпното ми минало и затова съм я премахнал. Джордж Бартън е започнал да ме подозира и затова съм убил и него. Сега целта ми е да пипна парите на Айрис. Много правдоподобна и стройна теория, но нямате грам доказателства.

Рейс продължи да го гледа още известно време и след това стана.

— Всичко, което казах е вярно — отбеляза той. — Но няма да мине.

Антъни го изгледа с присвити очи.

— Какво няма да мине?

— Това, което искате вие.

Рейс се заразхожда напред-назад из стаята.

— Теорията беше много стройна и всичко съвпаднаше, но след като ви видях... няма да мине. Вие не сте престъпник. След като не сте престъпник, трябва да сте от нашия бранш. Това е така, нали?

Антъни не каза нищо и се усмихна. След това започна да си тананика тихо.

— Не е ли чудно... Как човек разпознава себеподобните си? Затова именно не исках да се срещам с вас. Можеше да се досетите с какво се занимавам. Тогава беше абсолютно наложително никоой да не знае... до вчера. Сега, слава Богу, всичко е наред. Шайката терористи и саботьори е прибрана на топло. Работя по тази операция от три години. Посещавах събрания, агитирах сред работниците... създавах си нужната репутация.

Най-накрая свърших една важна работа и ме вкараха зад решетките... Всичко трябваше да изглежда автентично... Трябваше да ми имат доверие.

Когато излязох, работата се задвижи. Малко по малко се добрах до центъра — голяма международна банда, ръководена от Централна Европа. В хотел „Кларидж“ дойдох като техен агент. Задачата ми беше да се сприятеля с лорд Дюзбъри... трябваше да се правя на светски човек. Така се и запознах с Розмари Бартън — в качеството си на симпатичен младеж, търсец развлечения. Неочаквано, за мой ужас, се оказа, че тя е научила за присъдата ми в Америка и че съм лежал в затвора под името Тони Морели. Уплаших се за нея. Тези, за които работех биха я убили без никакво колебание, ако разберяха, че знае това. Направих всичко възможно, за да я уплаша, да я накарам да си затваря устата, но не се надявах много. Розмари не можеше да мълчи. Помислих си, че ще е най-добре да се махна... И тогава видях Айрис Марл да слиза по стълбите... Заклех се да се върна, след като свърша работата си и да се ожена за нея.

Когато основната част от операцията приключи аз отново дойдох и се обадох на Айрис, но не исках да ходя у тях, защото нейните хора със сигурност щяха да направят проучвания, а аз трябваше да се крия още известно време. Но се притесних за нея. Изглеждаше болна и уплашена, а Джордж Бартън се държеше странно. Настоях да се омъжи за мен тайно, но тя отказа. Може би е била права. След това дойде поканата за вечеря... нямаше как да я отклоня. Джордж Бартън спомена, че очаква да дойдете, едва когато сядахме на масата. Веднага казах, че съм срещнал един познат от Америка и че може да се наложи да си тръгна по-рано. Всъщност наистина бях видял познат — Колмън Маймуната — макар че той едва ли ме помнеше. Не исках да се срещам с вас. Работата ми още не беше свършена.

Знаете, какво се случи после. Джордж умря. Нямам нищо общо нито със смъртта му, нито със смъртта на Розмари. Не знам кой ги е убил.

— Нямате ли никакви предположения?

— Или е бил келнерът или някой от петимата на масата. Не мисля, че е бил келнерът. Не съм аз и не е Айрис. Може би Сандра Фарадей или Стивън Фарадей. Може би двамата заедно. Но според мен, най-добрата хипотеза е Рут Лесинг.

— Можете ли да я подкрепите с нещо?

— Не. Просто ми се струва най-вероятно да е тя. Но не мога да си представя как го е направила. И в двата случая седеше така, че беше абсолютно невъзможно да сложи отрова в шампанското... И колкото повече мисля, толкова повече ми изглежда невъзможно Джордж да е бил отровен... И все пак това стана! — Антъни направи пауза. — И още нещо... Разбрахте ли кой е писал тези анонимни писма, които го подтикнаха към всичко това?

Рейс поклати глава.

— Не. Мислех, че съм разбрал, но се оказа, че греша.

— Защото тези писма означават, че някой, някъде знае, че Розмари е била убита. И този човек, освен, ако не бъдете много внимателни, може да се окаже следващият мъртвец!

## ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

Антъни Браун научи по телефона, че в пет часа Люсила Дрейк ще отиде да изпие чаша чай с някаква стара приятелка. Той взе под внимание всички обстоятелства, които биха забавили излизането ѝ (връщане за портмонето; решение, в края на краищата, да си вземе чадъра, за всеки случай; продължителни разговори на прага) и пристигна на площад „Елвастън“ точно в пет и двадесет и пет. Искаше да види Айрис, а не леля ѝ. А и ако попаднеше в присъствието на възрастната дама, шансовете му да я прекъсне, за да каже нещо самият той щяха да бъдат минимални.

Прислужницата, момиче, напълно лишено от дръзкото нахалство на Бети Арчдейл, му каза, че мис Айрис току-що се е прибрала и е в кабинета.

— Не се притеснявайте — успокои я Антъни с усмивка. — Знам как да стигна дотам.

Той се промуши покрай прислужницата и отвори вратата на кабинета.

Айрис се обърна рязко, видимо стресната.

— О, ти ли си!

Той бързо отиде при нея.

— Какво се е случило, скъпа?

— Нищо.

Тя замълча и добави бързо:

— Нищо. Само дето едва не ме блъсна кола. Сама съм си виновна, предполагам. Толкова се бях замислила, че пресякох улицата без да се огледам. Автомобилът се появи иззад ъгъла и мина на косъм от мен.

Той я разтърси леко.

— Трябва да внимаваш, Айрис! Тревожа се за теб. О, не за това, че за малко не си попаднала под колелата на някаква кола, а заради мислите, които са те накарали да забравиш, че пресичаш улицата. Какво има, скъпа? Усещам, че нещо не е наред. Прав ли съм?



Айрис кимна. Вдигна поглед към него и очите ѝ бяха потъмнели и разширени от страх. Той разбра това, още преди тя да прошепне:

— Страхувам се.

Антъни възвърна спокойствието и уравновесеността си. Усмихна се и седна до нея на канапето.

— Хайде — подкани я той. — Каж ми какво има.

— Не знам дали да ти кажа това, Антъни.

— Хайде, мила, не се дръж като героиня на третокласен любовен роман, която още от първата глава не иска да каже нещо важно, единствено, за да разпали въображението на героя и книгата да може да продължи още петстотин страници.

Тя се усмихна леко.

— Искам да ти кажа, Антъни, но не знам какво ще си помислиш... Не знам дали ще повярваш...

Той вдигна ръка и започна един по един да свива пръсти:

— Едно. Незаконно дете. Две. Шантажиращ любовник. Три...

Тя го прекъсна:

— Разбира се, че не! Няма нищо такова!

— О, какво облекчение е това! — въздъхна Антъни.

— Хайде, глупаче, кажи ми!

Лицето на Айрис помръкна отново.

— Няма нищо смешно... То е... свързано с онази вечер...

— Да? — гласът му отново стана сериозен.

— Тази сутрин ти беше на предварителното следствие и трябва да си чул...

Тя млъкна.

— Чух много малко — каза Антъни. — Полицейският лекар обясни съвсем професионално какво представлява цианкалия по-принцип и какъв ефект е имал върху Джордж в частност. Изслушаха и полицейските сведения, но ги даде не инспектор Кемп, а онзи с тънките мустачки, който първи дойде в „Люксембург“ онази вечер. Тялото беше идентифицирано от секретарката на Джордж. След това всичко се отложи за след седмица.

— Имам предвид същия инспектор — каза Айрис.

— Той спомена, че под масата е намерил книжно пликче, по което е имало остатъци от цианкалий.

Антъни я погледна с интерес.

— Да. Очевидно този, който е пуснал отровата в чашата на Джордж, след това е хвърлил пакетчето под масата. Много е просто. Никой не би рискувал да го намерят у него. Или нея.

За негова изненада Айрис започна силно да трепери.

— Не, Антъни! Не. Изобщо не стана така!

— Какво искаш да кажеш, скъпа? Забелязала си нещо важно?

Айрис отговори:

— Аз пуснах пакетчето под масата!

Той я изгледа изумен.

— Антъни, спомняш ли си как Джордж отпи от чашата си и после падна?

Той кимна.

— Беше ужасно... като някакъв кошмар. Стана, когато атмосферата започна да се разведрява. Искам да кажа, след като запалиха осветлението, сякаш нещо се свлече от раменете ми... Почувствах такова облекчение... Защото именно тогава, спомни си, умря Розмари и някак си, не знам защо, имах чувството че всичко това ще се повтори... Имах чувството, че тя е там... мъртва на масата...

— Мила...

— Знам, знам. Било е от нерви. Но както и да е... ние седяхме, а не се беше случило нищо лошо, и изведнъж ми се стори, че с всичко това вече е свършено и че мога... не знам как да го обясня... да започна отначало... Танцувах с Джордж и наистина се чувствах добре. После се върнахме при масата. Той заговори за Розмари и вдигна тост за нея, след това умря и кошмарът започна отначало... Бях като парализирана. Цялата треперех. Ти се приближи, за да го погледнеш, аз се отдръпнах назад, дойдоха келнерите и някой извика за лекар. През цялото време стоях като вкаменена. Тогава изведнъж на гърлото ми застана буца и се разплаках. След това бръкнах в чантата си, за да извадя кърпа. Започнах да ровя в нея, защото не можех да виждам както трябва от сълзите... Най-накрая успях да извадя кърпата си, но в нея беше увито нещо... Сгънато пакетче от твърда бяла хартия, като тези, в които аптекарите слагат разни прахчета. Само че, Антъни, това пакетче въобще не беше вътре, когато тръгнах от къщи. Нямах нищо такова! Сама сложих всичко в чантата си. Преди това тя беше съвсем празна! Червилото, пудрата, гребена с калъфката, няколко шилинга, това беше всичко. Някой го е сложил след това, сигурна съм. И си

спомних как в чантата на Розмари, след смъртта ѝ, намериха също такава пликче и в него имаше отрова. Уплаших се, Антъни. Ужасно се уплаших! Пръстите ми изтръпнаха и го изпуснах под масата. Оставих го там и не казах нищо. Много ме беше страх! Някой е искал да излезе, че аз съм убила Джордж! Но аз не съм го направила!

Антъни подсвирна.

— И никой не те видя?

Айрис се поколеба.

— Не съм сигурна — каза тя замислено. — Може би Рут гледаше към мен. Но изглеждаше толкова вцепенена, че не знам дали изобщо е видяла нещо.

Антъни подсвирна още веднъж.

— Това — отбеляза той — е голяма каша.

Айрис каза:

— И става все по-лошо и по-лошо. Толкова се боях да не разберат!

— Чудя се защо по хартията не е имало отпечатъци от пръстите ти. Това е първото нещо, което са изследвали.

— Сигурно, защото го държах през кърпата.

Антъни кимна.

— Да, тук си имала късмет.

— Но, кой може да го е сложил в чантата ми? Тя беше у мен през цялата вечер!

— Това не е толкова трудно, колкото си мислиш. И не е била у теб през цялата вечер. Когато след програмата отиде да танцуваш, си я оставила на масата. Някой може да го е направил тогава. Другата възможност са жените. Можеш ли да ми опишеш как се държат жените в дамската тоалетна? Няма как да знам такава нещо. Една до друга ли стоите, за да си приказвате, или всяка застава пред отделно огледало?

Айрис се замисли.

— Заставахме пред едно огледало и оставихме чантите си на масичката отдолу. Гледахме се в огледалото, знаеш как става.

— Не, не знам, но продължавай.

— Рут си напудри носа, а Сандра си пооправи косата, сложи си фиба. Аз си свалих шапката и забелязах, че съм си изцапала ръката... така че, отидох до умивалника, за да се измия.

— И остави чантата си пред огледалото?

— Да. Измих си ръцете. Струва ми се, че Рут още оправяше лицето си, а Сандра отиде, за да даде палтото си на гардеробиерката. След това се върна пак до огледалото, а Рут дойде да се измие. Аз отидох до Сандра и само поставих в ред косата си.

— Значи и двете са имали възможност да пуснат нещо в чантата ти?

— Така е, но не мога да допусна, че Рут или Сандра биха могли да направят такова нещо.

— Ти не познаваш хората, скъпа. Сандра е готическо същество. Ако живееше в средните векове, би горела враговете си на кладата. А от Рут би излязла невероятна отровителка.

— Ако го е направила Рут, защо не каза че ме е видяла като изпуснах пакетчето.

— Тук си права. Ако тя е сложила отровата в чантата ти, би направила всичко възможно, за да се разбере, че е била у теб. Така че, може и да не е Рут. Всъщност, струва ми се, че е най-вероятно да е бил келнерът. Келнерът, келнерът! Ако само беше непознат келнер, странен келнер, келнер, нает само за тази вечер... Вместо това имаме Джузепе и Пиер, а те просто не се вписват в мозайката...

Айрис въздъхна.

— Радвам се, че ти казах. Никой друг няма да научи, нали? Ще знаем само ти и аз?

Антъни я погледна доста смутено.

— Няма да е толкова просто, Айрис. Всъщност, сега смятам да се качим на едно такси и да отидем при стария Кемп. Не можем да крием такова нещо.

— Антъни, но те ще си помислят, че аз съм убила Джордж.

— Може би да, може би не. Но съвсем сигурно ще си го помислят, ако сега не им кажеш нищо и по-късно научат какво е станало от друго място. Обясненията ти тогава ще звучат доста наивно. Ако им кажеш доброволно сега, има по-голяма вероятност да ти повярват.

— Моля те, Антъни!

— Слушай, Айрис. Разбирам много добре в какво положение си. Но има и нещо, наречено истина. Не можеш да се грижиш единствено за собствената си кожа, когато става дума за справедливост и правосъдие.

— О, Антъни, наистина ли трябва да си толкова добродетелен?

— Това — отвърна Антъни — беше много остроумна реплика. Но във всички случаи отиваме при Кемп. Още сега.

Тя тръгна, неохотно към вестибюла. Палтото ѝ беше захвърлено на един стол и той го вдигна, за да ѝ помогне да се облече.

В очите ѝ имаше и страх, и непокорство, но Антъни беше неумолим. Той каза:

— Ще вземем такси в края на площада.

Когато тръгнаха към стълбището, някой натисна звънеца на пътната врата.

— Съвсем забравих! — възкликна Айрис. — Това е Рут. Трябваше да дойде след работа, за да уговорим подробностите около погребението. Ще бъде вдругиден. Реших, че ще се разберем по-добре, ако леля Люсила я няма. Тя толкова обърква всичко!

Антъни пристъпи напред и отвори вратата, изпреварвайки прислужницата, която изтича от сутерена нагоре по стълбата.

— Всичко е наред, Еванс — каза Айрис и момичето отново се прибра.

Рут имаше уморен вид и косата ѝ беше разрошена. Носеше голямо дипломатическо куфарче.

— Съжалявам, че закъснях, но днес в метрото имаше ужасно много хора. Трябваше да изчакам три препълнени автобуса, а не се появи никакво такси.

„На деловата Рут никак не подхожда да се оправдава — помисли си Антъни. — Още един признак, че смъртта на Джордж е повлияла на почти нечовешките ѝ качества.“

— Няма да мога да дойда с теб, Антъни. С Рут ще трябва да се уговорим за погребението — примоли се Айрис.

— Боя се, че другото е по-важно — отговори Антъни непреклонно. — Ужасно съжалявам, мис Лесинг, че се налага да измъкна Айрис по този начин, но наистина става дума за нещо важно.

— Няма нищо, мистър Браун — отвърна Рут веднага. — Подробностите мога да уточня и с мисиз Дрейк, когато се върне.

Рут се усмихна бегло и добави:

— С нея се справям много добре.

— Сигурен съм — каза Антъни с възхищение, — че можете да се справите с всеки, мис Лесинг.

— Айрис, ако имаш някакви специални изисквания, можеш да ми ги кажеш и сега.

— Не, няма нищо специално. Предложих да обмислим това само двете, защото леля Люсила променя решенията си на всеки две минути. Реших, че ще ти дойде прекалено много. Имаш толкова работа! Все едно ми е какво ще е погребението. Леля Люсила обича погребенията, но аз ги мразя! Хората наистина трябва да се погребват, но не виждам защо около това трябва да се вдига толкова много шум. За самите мъртъвци няма никакво значение. Те вече са се отървали от всичко и никога няма да се върнат.

Рут не отговори и Айрис повтори със странна настойчивост:

— Мъртвите никога няма да се върнат...

— Хайде — каза Антъни и я издърпа през отворената врата.

През площада мина свободно такси, Антъни го спря и помогна на Айрис да се качи.

— Отговори ми, Айрис — попита той след като каза на шофьора да кара към Скотланд Ярд, — кой ти се струваше, че е край теб, когато реши, че е необходимо да повториш онова за мъртвите? Джордж или Розмари?

— Никой! Абсолютно никой! Мразя погребенията, това е всичко. Казах ти!

Антъни въздъхна.

— Сигурно — каза той — съм се побъркал.

## ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА

Край малката мраморна маса седяха трима мъже.

Полковник Рейс и старши инспектор Кемп пиеха тъмнокафяв, богат на танин чай, а пред Антъни имаше чаша, пълна с това, което в английските кафенета смятат за „хубаво кафе“. Идеята не беше негова, но той трябваше да я изтърпи, за да бъде допуснат да участва на равна нога в разговора на другите двама. Инспектор Кемп с много усилия беше успял да установи самоличността му и в края на краищата, се беше съгласил да го приеме за колега.

— Ако питате мен — каза инспекторът, като пусна няколко бучки захар в черната течност пред себе си и започна да я разбърква, — този случай никога няма да стигне до съда. Никога няма да намерим нужните доказателства.

— Мислиш ли? — попита Рейс.

Кемп поклати глава и с одобрение отпи от чая си.

— Единствената надежда беше да установим, че някой от тези петимата е купувал или е притежавал цианкалий. Навсякъде ударих на камък. Това е едно от онези престъпления, които знаеш кой е извършил, но не можеш да докажеш нищо.

— Значи знаете кой го е извършил? — Антъни го погледна с интерес.

— Е, дълбоко съм убеден, че е лейди Александра Фарадей.

— Значи смятате така. А защо?

— Ще ви кажа защо. Според мен тя е болезнено ревнива натура. И властна. Като онази кралица... Елеонор или нещо подобно, която успяла да намери красивата Розамунд и ѝ предложила да избира — кама или чаша с отрова.

— Само че, в този случай — вметна Антъни, — Розмари не е имала никакъв избор.

Старши инспектор Кемп продължи:

— Някой пуска мухата на Джордж Бартън. Той става подозрителен... и мога да твърдя, че подозренията му са били съвсем конкретни. Иначе никога не би стигнал дотам, да купува къща в

провинцията, само и само, за да е близо до семейство Фарадей. Вероятно, те от своя страна съвсем ясно са разбрали какви са били намеренията му... след като толкова е настоявал да дойдат в ресторанта... Сандра Фарадей не е от онези, които изчакват, за да видят какво ще стане. Тя е властна и дейна... И го премахва. Това дотук, казвате вие, е само теория и се основава само върху някои особености на характера ѝ. Но аз мисля, че единственият човек, който би могъл да пусне отрова в чашата на Джордж Бартън малко преди той да пие от нея, е дамата седяща вдясно от него.

— Но никой не я е видял да го прави — възрази Антъни.

— Така е. Биха могли и да забележат, но не са. Тя, ако щете, е доста сръчна.

— Истинска магьосница.

Рейс се прокашля. Той извади лулата си и започна да я пълни.

— Една малка подробност. Дори лейди Александра да е властна, ревнива и напълно посветила се на мъжа си, дори и да не би се поколебала да убие, смятате ли, че е способна да пусне пликчето от отровата в чантата на едно невинно момиче? Напълно невинно момиче, което не ѝ е навредило никога с нищо. Така ли постъпват хората от рода Кидърминстър?

Инспектор Кемп се размърда смутено и се загледа в чашата си.

— Жените не винаги играят почтено — каза той. — Ако това ви безпокои.

— Истината е — отвърна Рейс и се усмихна, — че по-често играят почтено. Но се радвам да видя, че се притесни, приятелю.

Кемп се спаси от дилемата, като се обърна по бащински снизходително към Антъни.

— Между другото, мистър Браун, все още ви наричам така, не се сърдете, искам да знаете, че съм ви много признателен за бързината, с която убедихте мис Марл да дойде при нас тази вечер и да ни разкаже за случилото се.

— Трябваше да го направя веднага — отвърна Антъни. — Ако бях изчакал, може би никога нямаше да я убедя.

— Естествено, тя не е искала да го направи — добави полковник Рейс.

— Наистина много се притесни — потвърди Антъни. — Напълно нормално, според мен. Горкото дете!



— Нормално е, наистина — съгласи се Кемп и си наля още една чаша чай. Антъни отпи кафе с погнуса.

— Е — каза Кемп, — мисля, че я успокоихме и си тръгна към къщи в по-добро настроение.

— Надявам се след погребението да отиде за известно време в провинцията. Някой и друг ден настрана от неспиращата уста на леличка Люсила ще ѝ се отразят съвсем добре, според мен.

— Може да замине. Ние няма да настояваме да остане в града — каза Кемп. — За щастие реших да не стенографираме показанията на леля ѝ. Ако го бяхме направили, след това горкият стенограф щеше да влезе в болница.

— Инспекторе — каза Антъни, — струва ми се, че сте прав да смятате, че този случай няма да стигне до съда..., но такъв край е много неудовлетворителен... А има и едно нещо, което все още не знаем. Кой е написал тези анонимни писма до Джордж Бартън? Нямаме никаква представа.

Рейс попита:

— Браун, все още ли имаш същите подозрения?

— Рут Лесинг? Да, смятам, че е тя. Пред теб е признала, че е била влюбена в Джордж, нали? По всичко личи, че Розмари е била трън в очите ѝ. Ако изведнъж е открила добър шанс да се отърве от нея и ако е била убедена, че ако го направи ще може да се омъжи за Джордж без никакви проблеми...

— Всичко това е така — съгласи се полковник Рейс. — Рут Лесинг наистина е спокойна, практична и действена жена — качества, безспорно необходими, за да се обмисли и осъществи едно убийство. Освен това тя едва ли е склонна да изпитва жалост, тъй като жалостта е характерна за по-емоционалните натури. Да, нищо чудно да е извършила първото убийство. Но не мога да се съглася, че би могла да извърши и второто. Не мога да си представя, че именно тя може да изпадне в паника и да отрови мъжа, когото обича. И още нещо, което я изключва като възможен извършител — защо премълча, след като е видяла как Айрис пуска под масата пликчето от отровата?

— Може и да не е видяла — каза Антъни неуверено.

— Почти напълно съм сигурен, че е — възрази Рейс.

— Когато я разпитвах, останах с впечатлението, че не ми казва всичко. Освен това самата Айрис Марл смята, че Рут Лесинг я е

видяла.

— Полковник, твой ред е да кажеш какво мислиш — подкани го инспектор Кемп. — Имаш хипотеза, нали?

Рейс кимна.

— Кажи ни я. Трябва да изслушаме и теб.

Полковник Рейс погледна замислено първо Кемп, после Антъни.

Антъни повдигна вежди.

— Не казвай само, че аз съм злодеят.

Рейс бавно поклати глава.

— Не виждам никаква причина да убиваш Джордж Бартън. Мисля, че знам, кой го е убил... А и Розмари.

— Кой?

Рейс продължи замислено:

— Любопитно е, че вие и двамата подозирате жени. Аз също подозирам жена. — Той замълча и добави тихо:

— Мисля, че е Айрис Марл.

Антъни рязко дръпна стола си назад и стана. Лицето му пламна, но след малко се овладя. Когато заговори, гласът му леко трепереше, но тонът му както обикновено беше насмешлив:

— О, разбира се, нека обсъдим тази възможност — каза той. — Защо Айрис Марл? И ако е така, защо и беше да ми казва, че е пуснала пакетчето от отровата под масата?

— Защото — отговори Рейс, — е знаела, че Рут Лесинг я е видяла да го прави.

Извърнал глава, Антъни се замисли над думите му и след малко кимна:

— Аргументът се приема. Продължавай нататък. Най-напред, защо я подозираш?

— Какъв е мотивът ѝ? Розмари е получила в наследство огромно състояние, а Айрис — нищо. Може би от години е страдала заради тази несправедливост. Знаела е, че ако Розмари умре, без да има деца, всичко ще наследи тя. Розмари е била в депресия, преживяла е нещастия, изобщо, била е в състояние, което с голяма вероятност би било прието като причината самоубийство.

— Много добре. Можеш да продължиш да изкарваш това момиче истинско чудовище! — каза Антъни.

— Не я изкарвам чудовище — отвърна полковник Рейс. — Има и друга причина, поради която я подозирам... Може да ти се стори доста пресилено, но... Виктор Дрейк.

— Виктор Дрейк?! — изненада се Антъни.

— Лошата кръв. Виждате ли, не си направих труда да изслушвам Люсила Дрейк напразно. Знам всичко за семейство Марл. Виктор Дрейк — не толкова слаб, колкото порочен. Майка му — немощен интелект и неспособност да се съсредоточава. Хектор Марл, баща ѝ — слаб човек, порочен, алкохолик. Розмари — емоционално нестабилна натура. Семейната история е пълна със слабости, пороци и неуравновесени характери. Това означава, че тези хора са естествено предразположени към подобни деяния.

Антъни Браун запали цигара. Ръката му трепереше.

— А не може ли понякога, върху лоша почва да поникне хубаво цвете?

— Разбира се, че може. Но не съм убеден, че Айрис Марл наистина е добро цвете.

— А моята дума не може да се вземе под внимание — каза Антъни бавно, — защото в случая съм пристрастен. Джордж ѝ е показал тези писма, тя се е уплашила и го е премахнала? Това ли мислиш е станало?

— Да. Страхът би я подтикнал към такава постъпка.

— А как е сложила отровата в чашата на Джордж?

— Това, признавам, не мога да обясня.

— Радвам се, че има нещо, което не можеш да обясниш — Антъни се наклони със стола си назад и после отново се отпусна напред. В очите му имаше гняв и заплаха. — И имаш дързостта да говориш всичко това пред мен?

— Разбирам те — отвърна полковник Рейс тихо. — Но реших, че трябва да се каже.

Кемп ги гледаше с интерес, но не се намеси в разговора. Продължи разсеяно да разбърква чая си.

— Много добре — каза Антъни и се изправи. — Нещата се промениха. Вече и дума не може да става да седим около една маса, да пием отвратителни течности и да предъвкваме академични теории. Това убийство трябва да бъде разнищено. Трябва да преодолеем всички трудности и да достигнем до истината. Налага се да направим

това и все някак ще се справим! Трябва да се доберем до нещата, които все още не знаем. След това всичко ще се изясни.

Ето ги главните въпроси: Кой е знаел, че Розмари е била убита. Кой е писал на Джордж, за да му каже това? Защо му е писал?

А сега за самите убийства. Оставете първото. Беше твърде отдавна и не можем с точност да възстановим действията на всеки. Но второто стана пред очите ми. Видях какво се случи. Следователно би трябвало да знам какво е било направено. Най-удобното време да се пусне отровата в чашата на Джордж, беше вариететната програма. Но тогава това не е било направено, защото той пи от тази чаша, без да му стане нищо, непосредствено след края ѝ. Видях го с очите си. След като остави чашата, никой не е слагал нищо в нея. Никой не я е докосвал. И въпреки това, следващият път, когато отпи, тя се оказа пълна с цианкалий. Просто няма как някой да го е пуснал вътре... И въпреки това Джордж беше отровен. В чашата му има цианкалий, по никой не би могъл да го сложи там. Разбирате ли?

— Не — каза старши инспектор Кемп.

— Да — продължи Антъни. — Значи се оказваме в царството на магиите. Или на призраците. Ето сега ще ви изложа една теория, която обяснява всичко. Докато ние танцуваме, духът на Розмари витае в близост до чашата на Джордж и пуска вътре малко цианкалий, материализиран с ловкост — всеки призрак може да направи цианкалий от ектоплазма. Джордж се връща, пие за нейно здраве и... О, Боже!

Другите двама го гледаха с любопитство. Той държеше главата си с ръце и се поклащаше назад-напред. Очевидно бе изтерзан от мисли. Най-накрая каза:

— Това е... Разбира се... Чантата... Келнерът...

— Келнерът? — инспектор Кемп беше нащрек. Антъни поклати глава.

— Не, не. Не каквото си мислите. По едно време си смятах, че за да обясним всичко това, ни трябва келнер, който не е келнер, а магьосник; келнер, ангажиран предишния ден. Вместо това, имаме келнер, който винаги си е бил келнер... и малко келнерче, от висше келнерско потекло, келнерче херувим, келнерче извън всяко подозрение. И все още е извън всяко подозрение... но е изиграло своята роля.

Антъни се втренчи в тях.

— Не разбирате ли? Шампанското би могло да отрови някой келнер, но не го е направил този келнер. Никой не е докосвал чашата на Джордж, но Джордж беше отровен. Чаша въобще — и конкретна чаша. Джордж — и чашата на Джордж! Това са различни неща! Парите — много, много пари! И кой знае, може би и любовта? Не ме гледайте сякаш съм полудял! Елате ще ви покажа.

Той бутна стола си назад, скочи на крака и улови Кемп за ръката.

— Елате с мен!

Инспекторът погледна със съжаление недоизпития си чай.

— Трябва да платим!

— Не, не! Ще се върнем след минутка. Налага се да излезем навън. Хайде, Рейс!

Антъни дръпна масата настрана и ги поведе към преддверието.

— Виждате ли онзи телефон?

— Да. И какво?

Той бръкна в джобовете си.

— По дяволите! Нямам монета. Все едно. Като се замисля, струва ми се, че е по-добре да не го правя по този начин. Да се връщаме.

Те влязоха отново в кафенето — най-напред Кемп, после Рейс и накрая Антъни, сложил ръка на рамото му.

Когато седна на стола и взе лулата си, Кемп беше намръщен. Той я изтърси и започна внимателно да я чисти с една фиба, която извади от джоба на жилетката си.

Рейс гледаше Антъни с недоумение. Взе чашата си и пресуши останалата в нея течност.

— Дявол да го вземе! — изруга той ядосано. — Тук има захар!

Вдигна очи и видя как по лицето на Антъни се разлива усмивка.

— Ей! — извика Кемп, когато отпи от своята чаша. — Какво по дяволите е това?

— Кафе — отвърна Антъни. — И предполагам, че няма да ви хареса. Във всеки случай, на мен ми се стори отвратително.

## ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА

Антъни с удоволствие видя как в очите на двамата му събеседници проблясва разбиране.

Задоволството му обаче не трая дълго, защото се сети нещо друго и мисълта сякаш му нанесе физически удар.

— Боже мили! — извика той силно. — Онази кола! Счочи веднага.

— Какъв глупак съм бил! Пълен идиот! Тя ми каза, че една кола едва не я е блъснала, а аз не й обърнах внимание! Идвайте, бързо!

— Когато си тръгваше от Скотланд Ярд, тя твърдеше, че ще си отиде направо къщи — обади се Кемп.

— Разбира се! Но защо не останах с нея!

— Кой е у тях сега? — попита полковник Рейс.

— Рут Лесинг. Чакаше да се върне Люсила Дрейк. Може би още обсъждат погребението!

— И всичко останало под слънцето, доколкото познавам мисиз Дрейк — вметна Рейс и попита веднага:

— Айрис Марл има ли други роднини?

— Не ми е известно да има.

— Мисля, че виждам накъде биеш. Но дали физически е възможно?

— Според мен да. Само си помисли колко много неща са били приети за чиста монета само защото един-единствен човек ги е твърдял!

Кемп плати сметката и тримата излязоха забързано.

— Сигурни ли сте, че опасността е сериозна? — попита той в движение. — За мис Айрис Марл се безпокоите, нали?

— Да, мисля че е сериозна.

Антъни изруга под носа си и спря такси. Тримата се качиха и казаха на шофьора да кара към площад „Елвастън“, колкото се може по-бързо.

— Горедолу разбрах за какво става дума — обади се след малко Кемп. — Двамата Фарадей отпадат автоматически.

— Да.

— Слава богу. Но втори опит... толкова скоро?

— Колкото по-скоро, толкова по-добре — обясни Рейс. — За да нямаме време да се насочим по вярната следа. Трети път — или всичко или нищо, това е идеята, предполагам.

След това добави:

— Айрис Марл заяви пред мен и мисиз Дрейк, че смята да се омъжи за теб веднага щом поискаш, Антъни.

Разговорът им често беше прекъсван, защото шофьорът бе приел молбата им да кара бързо съвсем буквално и сега вземаше завоите, и пресичаше пълните с автомобили улици, прекалено ентузиазизирано.

Най-накрая таксито стигна до площад „Елвастън“ и спря пред къщата със страхотен вой на спирачки.

Площадът никога не бе изглеждал по-спокоен.

Антъни, който с усилие възстанови обикновеното си самообладание, промърмори:

— Точно като на кино. Кара те да се чувстваш глупак.

Но докато Рейс плащаше на шофьора, а Кемп се качваше по стъпалата, той вече натискаше звънеца. Отвори прислужницата.

— Върна ли се мис Айрис? — попита Антъни нетърпеливо.

Еванс изглеждаше малко изненадана.

— О, да, сър. Върна се преди половин час.

Антъни въздъхна облекчено. Всичко в къщата изглеждаше толкова нормално и спокойно, че той се засрами от страховете си.

— Къде е тя?

— Предполагам, че е във всекидневната с мисиз Дрейк.

Антъни кимна и хукна нагоре по стълбите. Кемп и Рейс го последваха.

Във всекидневната, много уютна с мекото си осветление, завариха мисиз Дрейк да тършува из бюрото, погълната от заниманието си подобно на ловджийско куче, надушило следа.

— Боже, Боже! — мърмореше тя на себе си. — Къде ли мушнах писмото на мисиз Маршъм? Я да видя и тук...

— Къде е Айрис? — попита Антъни рязко.

Люсила се обърна и го изгледа.

— Айрис? Тя... извинете! — Люсила Дрейк се изправи. — А мога ли да попитам, кой сте вие?

Рейс излезе напред и лицето ѝ се проясни. Все още не беше видяла инспектор Кемп, който влезе последен.

— О, скъпи полковник Рейс, колко мило, че идвате! Но ми се ще да бяхте дошли малко по-рано... Бих искала да се консултирам с вас за погребението... Съветите на мъжете са толкова ценни..., а аз се чувствах тъй разтревожена, както казах и на мис Лесинг, че дори не можех да мисля като хората... И трябва да кажа, че за първи път тя беше наистина много мила и ми предложи да направи всичко и да сваля този товар от раменете ми... само че... тя тук има донякъде право... смята, че аз съм човекът, който най-добре знае кои са били любимите химни на Джордж. Не че наистина знам, защото се боя, че Джордж не ходеше често на църква, но естествено, като жена на свещеник... като вдовица, искам да кажа... мога да преценя кои са най-подходящи...

Рейс се възползва от моментната пауза, за да попита:

— Къде е мис Марл?

— Айрис? Дойде си преди известно време. Каза, че я боли глава и се качи веднага в стаята си. Младите момичета, струва ми се, в наше време никак не са издръжливи... не ядат достатъчно спанак... и според мен тя ужасно мрази да говори за погребения, но нали все някой трябва да се грижи и за тези неща... на човек му се иска да е сигурен, че всичко ще бъде както трябва и че на мъртвия ще се засвидетелствува дължимата почит... никога не съм смятала моторните катафалки за особено достойни... не са като старите, с конете, с дългите им черни опашки..., но, разбира се, аз се съгласих и Рут, нарекох я Рут, а не мис Лесинг... справих се чудесно... можеше спокойно да остави всичко да свършим ние...

— Мис Лесинг отиде ли си? — попита Кемп.

— Да, ние уговорихме всичко и мис Лесинг си тръгна преди десетина минути. Взе със себе си обявите за вестниците... Без цветя, при тези обстоятелства, и службата в...

Докато водопадът от думи продължаваше, Антъни се измъкна заднешком от стаята. Беше вече навън, когато Люсила прекъсна разказа си, за да попита:

— Кой беше този млад човек, който дойде с вас? В началото не разбрах, че вие сте го довели. Помислих, че е някой от онези ужасни репортери. Толкова проблеми сме си имали с тях...



Антъни тичаше нагоре по стълбите. Чу стъпки след себе си и се усмихна, когато видя инспектор Кемп.

— И вие ли дезертирахте? Горкият Рейс!

— Той се справя с подобни неща отлично — измърмори Кемп. — Мен не ме бива по тази част.

Бяха на втория етаж, когато Антъни чу, че някой слиза по стълбите от третия. Дръпна Кемп в банята, намираща се недалеч в коридора.

Стъпките продължиха надолу.

Антъни излезе и изтича нагоре. Знаеше, че стаята на Айрис е в дъното. Почука леко на вратата.

— Айрис?

Не последва отговор и той почука отново. След това натисна дръжката. Вратата беше заключена. Започна да удря с всички сили и да вика:

— Айрис! Айрис!

След секунда погледна към краката си и видя, че е стъпил върху едно старомодно килимче, от онези, които се слагат пред вратите, за да не спират течението. То беше избутано плътно напред. Антъни го изрита встрани. Отворът под вратата беше доста голям. Антъни реши, че някога под нея е имало килим, а не само голи дъски. Наведе се към ключалката, но не успя да види нищо. Изведнъж обаче подсмръкна. После легна на пода и прилепи нос до процепа под вратата.

— Кемп! — изкрещя той.

От старшия инспектор нямаше и следа. Антъни извика отново.

Вместо Кемп, нагоре по стълбите изтича полковник Рейс. Антъни не го остави да каже каквото и да било:

— Газ! Вътре мирише на газ! Трябва да разбием вратата!

Рейс имаше здрава физика и двамата с Антъни се справиха с препятствието бързо. С трясък бравата се счупи и вратата се отвори.

Отдръпнаха се за миг назад и Рейс извика:

— Тя е там до печката. Аз ще изтичам и ще счупя прозорците, а ти я изнеси навън.

Айрис Марл лежеше до газовата отоплителна печка — носът и устата ѝ бяха точно срещу отворената дюза. След минута, кашлящи и задъхани, Антъни и Рейс я изнесоха от стаята и я сложиха да легне на стълбищната площадка, като отвориха прозореца, за да става течение.

— Аз ще се занимавам с нея — разпореди се Рейс.

— Ти повикай лекар веднага.

Антъни хукна надолу по стълбите.

— Не се тревожи — извика полковникът след него.

— Ще се оправи. Дойдохме навреме.

Във вестибюла Антъни заговори по телефона, прекъсван от възклицанията на Люсила Дрейк.

Най-накрая постави слушалката и въздъхна с облекчение:

— Заварих го у дома. Живее в другия край на площада и ще дойде след минута-две.

— ... но аз трябва да знам какво се е случило? Айрис ли е болна?

Това беше поредният вой на Люсила.

— Намерихме я в стаята ѝ, заключена отвътре. Лежеше върху газовата печка, а газта беше пусната.

— Айрис! — мисиз Дрейк нададе пронизителен писък. — Айрис се е самоубила! Не мога да повярвам! Няма да повярвам!

На лицето на Антъни се появи някакво подобие на предишната му усмивка.

— Няма нужда да вярвате — каза той. — Това не е истина.

## ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА

— Тони, моля те разкажи ми всичко.

Айрис лежеше на едно канапе, а през прозорците на „Литъл Прайърз“, храброто ноемврийско слънце показваше на какво е способно.

Антъни погледна към полковник Рейс, който се бе облегал на перваза и му се усмихна подкупващо.

— Айрис, нямам нищо против да призная, че очаквах този момент с нетърпение. Ако не обясня на някого колко умен се покажах, просто ще се пръсна по шевовете. Няма да проявявам излишна скромност. Възнамерявам да надувам гордо тромпета си и да правя паузи, само колкото да възкликнеш: „О, Антъни! Колко си умен!“ или „Тони! Колко прекрасно“, или някоя друга фраза с подобен смисъл. Хм. Е, представлението започва. Внимание.

В началото нещата изглеждаха съвсем прости. Искам да кажа, на пръв поглед всичко беше като поредица причини и следствия. Смъртта на Розмари, на времето обявена за самоубийство, се оказва, че не е била самоубийство. Джордж започва да подозира нещо, опитва се да разбере какво е станало, по всяка вероятност достига близо до истината и преди да успее да разобличи убиеца, на свой ред бива убит. Дотук нещата изглеждат много логични.

Само че, почти веднага, се натъкнахме на някои противоречия. Ето какви: Джордж няма как да бъде отровен. Но Джордж е отровен. Никой не е докосвал чашата на Джордж, но някой е сложил в нея отрова.

Всъщност, не бях обърнал внимание на един много важен факт. Значението на предлога „на“. Ухото на Джордж без съмнение е негово ухо, защото се намира на главата му и не може да бъде отстранено без хирургическа операция. Но под „часовника на Джордж“, се разбира само часовника, който той носи на ръката си в момента — може да е негов собствен, а може и да го е взел назаем. Когато стана дума за „чашата на Джордж“, осъзнах, че всъщност значението на това словосъчетание е твърде неопределено. И наистина, под „чашата на

Джордж“ се разбира тази, която той използва в момента, а тя по нищо не се отличава от много други чаши със същата форма и същите шарки.

За да се убедя, че съм прав, направих един експеримент. Рейс пиеше чай без захар, Кемп — чай със захар, а аз — отвратително кафе. И трите течности бяха с почти еднакъв цвят. Седяхме на малка кръгла мраморна маса, поставена сред няколко други, съвсем същите кръгли мраморни маси. Под претекст, че ми е хрумнало нещо, аз накарах двамата господа да станат от местата си и да дойдат с мен до преддверието, като бутнах столовете настрана и без Кемп да забележи, успях да преместя лулата му до моята чаша, в съвсем същото положение. Веднага щом излязохме, аз се извиних и се върнахме обратно. Кемп вървеше малко напред. Той седна на стола срещу чашата, до която беше оставена лулата му, Рейс — вдясно от него, както преди, а аз — отляво. Но забележи — за ситуацията могат да се кажат две неща: „В чашата на Кемп има чай със захар“. И: „В чашата на Кемп има кафе“. Очевидно това са две противоречащи си твърдения, които не могат едновременно да бъдат верни... Но на пръв поглед излиза, че са! Просто фразата „чашата на Кемп“ води до заблуждения. Когато е тръгнал чашата му е била една, а когато се е върнал — друга.

Точно това, Айрис, се е случило и в „Люксембург“ онази вечер. След програмата, когато всички отидохме да танцуваме, ти си съборила чантата си на пода. Вдига я някакъв келнер — не келнерът, обслужващ нашата маса, който знае къде седиш, а някакъв друг келнер — угрижен и забързан хлапак, на когото всеки се кара и който тича насам-натам със сосове и други подобни. Той минава оттам, навежда се бързо, вдига чантата и я поставя на масата до някаква чиния — всъщност до чинията вляво от тази, срещу която си седяла първоначално. Дватамата с Джордж сте се върнали първи и ти без да се замисляш си седнала на мястото отбелязано от чантата ти — точно както Кемп седна на стола, пред който беше лулата му. Джордж сяда вдясно от теб и мисли, че е на своето място. Когато предложи тоста за Розмари, той е смятал, че държи в ръката си своята чаша, но всъщност е държал твоята. А тя съвсем лесно би могла да бъде отровена по време на програмата без никакви магии. Спомни си, че единственият

човек, който не пи веднага след запалването на лампите беше ти, Айрис. Тостът беше за теб!

Сега, когато си мисля, нещата се подреждат съвсем различно. Не Джордж, а ти, Айрис, си била набелязаната жертва. Джордж е бил използван само за улеснение. Как би изглеждала смъртта ти за околния свят, ако планът не се беше провалил? Повторение на празненството отпреди една година и повторение на... самоубийството! Ясно е, биха си казали всички, че в това семейство има склонност към самоубийства. В чантата ти намират пакетче, в което е имало цианкалий! Всичко е ясно! Горката, не е понесла смъртта на сестра си. Много тъжно..., но тези богати момичета понякога са ужасно невротични! Айрис го прекъсна:

— Но защо някой ще иска да ме убива? — извика тя. — Защо? Защо? Защо?

— Заради чудесните парички, с които разполагаш, ангел мой. Пари, пари, пари! След смъртта на Розмари, ти наследи цялото ѝ състояние. Какво би станало, ако и ти умреш... неомъжена? Какво би станало с всичкото това богатство? Отговорът е, че трябва да отиде у най-близката ти роднина — леля ти Люсила Дрейк. Сега трябва да кажа, че от многото разкази за добрата стара дама, не можах да си създам впечатлението, че тя е убиец номер едно. Добре. А няма ли някой друг, който би спечелил от подобно развитие на нещата? Има, разбира се. Виктор Дрейк. Ако Люсила има пари, все едно, че ги има самият той — много лесно би се погрижил за това. Винаги е успявал да прави с майка си, каквото си поиска. И няма никакъв проблем да си представим именно Виктор Дрейк като убиец номер едно. От самото начало се споменава името му. Той винаги е някъде наоколо, в сянката, небиещ на очи, зъл.

— Но Виктор е в Аржентина! Там е повече от година!

— Дали? Сега идваме до това, за което се казва, че лежи в основата на всеки разказ — едно момче среща едно момиче. Нашата история е започнала, когато Виктор Дрейк е срещнал Рут Лесинг. Той я е запленил. Вероятно е била много увлечена по него. Тихите, уравновесени и зачитащи закона жени много често се свързват със самото зло.

Замисли се. Всички считат, че Виктор се намира в Южна Америка, единствено защото Рут казва така. Никой не си е правил

труда да провери дали наистина е така, защото главният проблем не е този! Рут казва, че се е качил на кораба преди Розмари да умре. Именно Рут е предложила да телефонира в Буенос Айрес в деня преди смъртта на Джордж... и по-късно е уволнила телефонистката, която случайно би могла да спомене, че не е правила такова нещо.

Разбира се, сега не беше никак трудно да проверим точно как стоят нещата. Виктор наистина е заминал за Буенос Айрес с кораб, само че един ден след смъртта на Розмари. В деня, в който умря Джордж, Огълви в Буенос Айрес не е разговарял с Рут за положението на Виктор Дрейк. И Виктор Дрейк е тръгнал от Буенос Айрес за Ню Йорк преди няколко седмици. Едва ли е било проблем да помоли някой да изпрати телеграма от негово име в определен ден — една от тези телеграми, с които моли за пари и които се считаха за необоримо доказателство, че се намира на хиляди мили разстояние. Вместо това...

— Да, Антъни?

— Вместо това — продължи той, доближавайки се до развързката с истинско удоволствие, — той е бил на съседната маса в „Люксембург“, с една не много глупава блондинка!

— Нима онзи ужасно изглеждащ човек...

— Никак не е трудно очите ти да кървят, а кожата ти да пожълтее и да стане на петна... това доста променя външния вид. Всъщност, от всички нас на масата, освен Рут Лесинг, единствено аз бях виждал Виктор Дрейк, но никога не ми се беше представял под това име. Във всеки случай, аз седях с гръб към него. Когато влязохме в барчето преди ресторанта, ми се стори, че виждам една особа, която познавам от затвора — Колмън Маймуната. Само че сега вече водех много почтен живот и естествено не исках да ме разпознае. Никога, нито за миг не съм допускал, че Колмън Маймуната може да има нещо общо с това престъпление, че той и Виктор Дрейк са едно и също лице.

— Но не мога да разбера как го е извършил.

Разказа пое полковник Рейс:

— Нищо по-лесно от това. През време на програмата той отиде да телефонира и мина покрай вашата маса. Дрейк е бил актьор и, още по-важно, бил е келнер. Да приеме външния вид и маниерите на Педро Моралес, за един актьор е детска игра, но да се движи умело между масите с автентична походка и маниери, да пълни чашите с шампанско както трябва — това вече не може всеки. Всяко тромаво движение или

действие би привлякло вниманието. Но Виктор Дрейк е бил истински професионалист и затова не сте го забелязали. Гледали сте програмата, а не келнера, който е част от обзавеждането на ресторанта!

— А Рут? — попита Айрис колебливо.

Отговори Антъни:

— Разбира се, Рут е сложила пакетчето от цианкалия в чантата ти... вероятно в тоалетната, още в самото начало. Същото, което е направила преди година с Розмари...

— Винаги ми се е струвало странно, че Джордж не е казал на Рут за анонимните писма. Той се съветваше с нея за всичко.

Антъни се засмя.

— Разбира се, че и е казал. Това било първото нещо, което е направил. Тя е била уверена, че ще го направи. Затова и ги е написала. След това е измислила и целия му „план“... след като добре го е обработила, разбира се. И така, тя е подготвила сцената за самоубийство номер две... а, ако Джордж случайно си помисли, че ти си убила сестра си и след това си се самоубила от угризения на съвестта или от страх, какво пък, за Рут би било все едно.

— Като си помисля, колко я харесвах! Наистина много! Дори исках да се омъжи за Джордж!

— Може би наистина щеше да стане добра съпруга на Джордж, ако не беше попаднала на Виктор — сви рамене Антъни. — Извода е: Всяка убийца в началото е била добро момиче.

— И всичко това за пари! — потрепери Айрис.

— Невинна душа, разбира се, че тези неща се вършат преди всичко за пари. Ако не бяха те, Виктор не би се захванал с това. Рут се е съгласила да участва отчасти заради парите, отчасти заради Виктор и отчасти, защото е мразела Розмари. Да, по времето, когато се е опитала да те блъсне с колата и после, когато е оставила Люсила във всекидневната, затръшнала е пътната врата и тихо се е промъкнала горе при теб, вече е била изминала много дълъг път. Как изглеждаше тя? Възбудена ли беше?

Айрис се замисли.

— Не, съвсем не. Просто почука леко, влезе и ми каза, че всичко за погребението е уточнено. Надявала се, че се чувствам добре. След това взе голямото ми покрито с гума електрическо фенерче, отбеляза, че било много хубаво и повече не помня нищо.

— Естествено, скъпа — каза Антъни. — Защото с хубавото ти фенерче те е ударила доста добре по тила, макар и не много силно. Сложила те е край печката, затворила е прозорците, пуснала е газта, излязла е, заключила е вратата и е мушнала ключа под вратата, после е запушила процепа с килимчето и тихо е слязла по стълбите. С Кемп успяхме да се скрием в банята тъкмо навреме. После аз изтичах до стаята ти, а той проследи Рут Лесинг до не знам къде — където е оставила колата си... спомняш ли си, тогава почувствах, че има нещо нередно в начина, по който се опитваше да ни убеди, че е дошла с автобус и метрото.

Айрис потрепери.

— Ужасно е! Да си помислиш само, че някой е решил да те убие на всяка цена! Дали ме е мразела толкова много?

— Не, не мисля. Но мис Рут Лесинг е много оправна млада жена. Тя вече е била съучастница в две убийства и не би рискувала кожата си, ако нямаше сериозна причина. Без съмнение Люсила Дрейк, още същия ден, е изчуруликала пред нея за желанието ми да се оженим, а в такъв случай Рут не е имала повече време за губене. Ако се омъжиш, наследството автоматично получава мъжът ти, а не Люсила.

— Горката леля Люсила, толкова я съжалявам!

— За съжаление е, наистина. Тя е безобидна добра душа.

— Виктор арестуван ли е?

Антъни погледна ПОЛКОВНИК Рейс, който кимна:

— Тази сутрин, когато е пристигнал в Ню Йорк.

— Смятал ли е да се ожени за Рут, когато всичко свърши?

— Това е била нейната идея. И ми се струва, че е щяла да я осъществи.

— Антъни... Не ми харесват тези пари...

— Добре, скъпа... С тях ще направим нещо благородно, ако желаеш. Аз имам достатъчно средства, за да живея и да осигуря на жена си комфорт в някакви разумни граници. Ако искаш, можем да ги дарим всичките. Има домове за сираци, ще осигурим безплатен тютюн за възрастните хора... А какво ще кажеш за една кампания за подобряване на кафето в английските кафенета?

— Ще си оставя малко — каза Айрис, — така че един ден, ако поискам, да мога да стана гранд дама и да те изоставя.



— Според мен, Айрис, това не са най-добрите мисли за началото на брачния ни живот. И освен това ти нито веднъж не каза: „Тони, колко прекрасно!“ или: „Тони, колко си умен!“

Полковник Рейс се усмихна и се изправи.

— Канен съм на чай у Фарадей — обясни той. Клепачът му леко потрепна, когато добави: — Предполагам, че не искаш да дойдеш, Антъни.

Антъни поклати глава и Рейс тръгна към вратата.

Преди да излезе, той се обърна и каза през рамо:

— Добро представление.

— Това — каза Антъни, когато полковникът затвори вратата след себе си — означава най-горещо английско одобрение.

— Полковник Рейс мислеше, че съм го направила аз, нали? — попита Айрис със спокоен глас.

— Не бива да му се сърдиш — отвърна Антъни. — Виждаш ли, през живота си той е имал работа с толкова привлекателни шпионки, предаващи държавни тайни и измъкващи секретни сведения от разни генерали, че природата му се е повредила и вече не може да преценява нещата правилно. За него престъпникът просто трябваше да бъде някое красиво момиче.

— А ти откъде знаеше, че не съм аз, Тони?

— Защото те обичам, предполагам — отговори той с насмешка.

След това изведнъж лицето му се изопна и стана сериозен. Докосна с ръка малката ваза до леглото на Айрис, в която имаше клонка със сивкавозелени листа и бледоморав цвят.

— Защо това е цъфнало по това време на годината? — попита Антъни.

— Понякога се случва..., ако есента е мека...

Той извади клонката и я опря до бузата си. Затвори очи и видя кестенява коса, замени сини очи и чувствени червени устни...

— Тя вече не е тук, нали? — каза той тихо.

— Коя?

— Знаеш коя имам предвид... Розмари... Айрис, мисля си, че е знаела, че те грози опасност.

Той докосна леко клонката с устни и я изхвърли през прозореца.

— Сбогом, Розмари... Благодаря ти... Това е спомен... — каза Айрис тихо.

— Любовта недей забравя само... — добави тя още по-тихо.

# ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

**МОЯТА БИБЛИОТЕКА**



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.